

SPIS TREŚCI

Lekcja 1.	The verb: To be (Czasownik: być)	str. 4.
Lekcja 2.	How much / many? (Ile?).....	str. 5.
Lekcja 3.	The present simple (Czas terażniejszy prosty).....	str. 6.
Lekcja 4.	The present continuous (Czas terażniejszy ciągły).....	str. 7.
Lekcja 5.	Can I help you? (Czy mogę w czymś pomóc?).....	str. 8.
Lekcja 6.	The verb: to have (Czasownik mieć).....	str. 9.
Lekcja 7.	Possessives (Formy dzierżawcze).....	str. 10.
Lekcja 8.	The past tense: was, were (Czas przeszły czasownika być).....	str. 11.
Lekcja 9.	Articles (Przedimki).....	str. 13.
Lekcja 10.	A: Future – Present continuous (Czas terażniejszy ciągły – przyszłość).....	str. 14.
	B: Future – Present simple (Czas terażniejszy prosty – przyszłość).....	str. 15.
Lekcja 11.	This, that, these, those (Ten, tamten, ci, tamci).....	str. 16.
Lekcja 12.	To have got (mieć).....	str. 17.
Lekcja 13.	Irregular verbs (Czasowniki nieregularne (wszystkie)).....	str. 18.
Lekcja 14.	The past continuous (Czas przeszły ciągły).....	str. 25.
	The past continuous and past simple (Czas przeszły ciągły i prosty).....	str. 26.
Lekcja 15.	The present perfect tense (Czas terażniejszy dokonany).....	str. 26.
Lekcja 16.	Adjectives and adverbs (Przymiotniki i przysłówki).....	str. 27.
Lekcja 17.	The superlative (Stopień najwyższy w stopniowaniu przymiotników).....	str. 28.
Lekcja 18.	Going to... (Plany i zamiary).....	str. 29.
Lekcja 19.	Prepositions of place (Przymiotki miejsca).....	str. 30.
	Prepositions of movement (Przymiotki kierunku).....	str. 31.
Lekcja 20.	Infinitive of purpose (Okolicznik celu).....	str. 31.
Lekcja 21.	The present perfect continuous (Czas terażniejszy dokonany ciągły).....	str. 32.
	The present perfect continuous and simple (Czas terażniejszy dokonany ciągły i prosty).....	str. 33.
Lekcja 22.	The comparative (Stopień wyższy przymiotników).....	str. 33.
	Irregular comparatives (Stopniowanie nieregularne).....	str. 34.
Lekcja 23.	Could (Mógł, mógłby).....	str. 34.
Lekcja 24.	Used to (Powtarzająca się czynność w przeszłości).....	str. 35.
	Be used to doing something (Mieć w zwyczaju coś robić).....	str. 36.
Lekcja 25.	Their, there, they're (Wyrazy: ich, tam, oni są).....	str. 36.
Lekcja 26 i 27.	The past perfect (Czas zaprzeszyły).....	str. 37.
Lekcja 28.	Reflexive pronouns (Zaimki zwrotne).....	str. 38.
	Reciprocal pronouns (Zaimki wzajemne – odniesienia).....	str. 39.
Lekcja 29.	The past perfect continuous (Czas zaprzeszyły ciągły).....	str. 39.
Lekcja 30.	There is, there are (Określenie miejsca).....	str. 40.
	Imperative (Tryb rozkazujący).....	str. 41.
Lekcja 31.	Future – will (Czas przyszły).....	str. 42.
Lekcja 32.	Word order (Szyk wyrazów).....	str. 42.
	Place and time (Przysłówkowe określenie miejsca i czasu).....	str. 43.
Lekcja 33.	Prepositions of time (Przymiotki czasu).....	str. 44.
	Prepositions (Konstrukcje z przymiotkami).....	str. 44.
Lekcja 34.	May (Czasownik modalny „may”).....	str. 45.
	May + have + past participle (May + have + imiesłów bierny).....	str. 46.
Lekcja 35.	Questions (Pytania).....	str. 46.
Lekcja 36.	Real conditionals (Zdania warunkowe rzeczywiste (typu I)).....	str. 47.
Lekcja 37.	The infinitive or –ing (Bezokolicznik lub forma z –ing).....	str. 48.
	Verbs + infinitive or –ing (Wyrazy, po których następuje bezokolicznik lub forma z –ing).....	str. 49.

Lekcja 38.	Reported speech (Mowa zależna).....	str. 50.
	Indirect questions (Pytania w mowie zależnej).....	str. 50.
Lekcja 39.	Make and do (Robić).....	str. 51.
	Make (Zmusić).....	str. 52.
Lekcja 40.	Some, any, no (Jakiś, żaden).....	str. 52.
	„Some” in questions („some” w pytaniach).....	str. 53.
	„Any” in affirmative sentences („any” w zdaniach oznajmujących).....	str. 53.
Lekcja 41.	Linking words (Spójniki).....	str. 53.
Lekcja 42.	Phrasal verbs (Czasowniki złożone).....	str. 55.
Lekcja 43.	The definite article (Przedimek określony).....	str. 62.
	Using the definite article (Stosowanie przedimka określonego).....	str. 63.
Lekcja 44.	Adverbs of frequency (Przysłówki częstotliwości).....	str. 63.
	Adverbs of frequency in questions and negatives (Przysłówki częstotliwości w pytaniach i przeczeniach).....	str. 64.
Lekcja 45.	The passive (Strona bierna).....	str. 64.
	The passive: verbs with two objects (Strona bierna: czasowniki z dwoma dopełnieniami).....	str. 65.
Lekcja 46 i 47.	The future perfect simple (Czas przyszły dokonany prosty).....	str. 65.
	The future perfect continuous (Czas przyszły dokonany ciągły).....	str. 66.
Lekcja 48.	Noun + noun phrases (Wyrażenie składające się z dwóch rzeczowników).....	str. 66.
Lekcja 49.	One, ones (Zaimki: one, ones).....	str. 67.
	„One” as indefinite personal pronoun („one” jako nieokreślony zaimek).....	str. 68.
Lekcja 50.	Prefixes (Przedrostki).....	str. 68.
Lekcja 51.	Word order – adjectives (szyk wyrazów – przymiotniki).....	str. 69.
	Adjectives after „fill”, „look”, „smell”, „taste”, „sound” (Przymiotniki po czasownikach wyrażających odczucia).....	str. 70.
Lekcja 52.	The passive voice (strona bierna).....	str. 70.
	„Get” in the passive voice („get” w stronie biernej).....	str. 71.
Lekcja 53.	Suffixes (Przyrostki).....	str. 71.
	Verb suffixes (Tworzenie czasowników przy pomocy przyrostków).....	str. 72.
Lekcja 54.	Time clauses (Zdania czasowe).....	str. 73.
	The prepositons „by” and „until” (Przymiotki by i until).....	str. 74.
Lekcja 55.	Should (Powiniennem / powinnam).....	str. 74.
	I should have (Powiniennem / powinnam).....	str. 75.
Lekcja 56.	Too, either (Też, też nie).....	str. 75.
	So, neither in different tenses (so, neither w różnych czasach).....	str. 76.
Lekcja 57.	The definite article (Przedimek określony).....	str. 76.
Lekcja 58.	Although, though (Chociaż).....	str. 78.
	In case (Na wypadek, gdyby).....	str. 78.
Lekcja 59.	The future continuous (Czas przyszły ciągły).....	str. 79.
	Future perfect continuous (Czas przyszły dokonany ciągły).....	str. 80.
Lekcja 60.	Same sound, different spelling (Taka sama wymowa, inna pisownia).....	str. 80.
	The question mark (Znak zapytania).....	str. 81.
Lekcja 61.	Phrasal verbs (Czasowniki frazowe).....	str. 82.
	Phrasal verbs with on and off (Czasowniki frazowe z on i off).....	str. 82.
Lekcja 62.	Adjectives + prepositions (Przymiotniki i przyimki).....	str. 83.
	Adjectives +of, to (Przymiotniki + of, to).....	str. 84.
Lekcja 63.	Had better; it’s time (Lepiej, żebyś; już czas).....	str. 84.
	Requests (Prośby).....	str. 85.
Lekcja 64.	Like and as (jak).....	str. 85.
	As if (Jakby).....	str. 86.
Lekcja 65.	Countable and uncountable nouns (Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne) str.	86.
	Nouns in singular and plural (Rzeczowniki w liczbie pojedynczej i mnogiej).....	str. 87.

Lekcja 66.	Irregular verbs (Czasowniki nieregularne).....	str. 88.
Lekcja 67.	Adverbs (Przysłówki).....	str. 89.
	So, such (Tak, taki).....	str. 90.
Lekcja 68.	The passive (Strona bierna).....	str. 90.
	Have something done (Mieć coś zrobione).....	str. 91.
Lekcja 69.	Nouns for people (Rzeczowniki określające osoby).....	str. 92.
	Adjectives (Przymiotniki).....	str. 93.
Lekcja 70.	Verbs + prepositions (Czasowniki + przyimki).....	str. 93.
	Verbs + on, in, into (Czasowniki + on, in, into).....	str. 94.
Lekcja 71.	All, every, whole (Wszystko, każdy, cały).....	str. 94.
	All and every + time words (All i every ze słowami określającymi czas).....	str. 95.
Lekcja 72.	Verbs + -ing or to (Czasownik z formą -ing lub z bezokolicznikiem).....	str. 96.
Lekcja 73.	No and none (Żaden).....	str. 98.
	Any in positive sentences (Any w zdaniach twierdzących).....	str. 98.
Lekcja 74.	Would (Czasownik modalny would).....	str. 99.
Lekcja 75.	Word order – adverbs (Szyk wyrazów – przysłówki).....	str. 100.
Lekcja 76.	Too, enough (Zbyt, dość).....	str. 101.
	Quite, rather (Całkiem, raczej).....	str. 102.
Lekcja 77.	There, it (Tam, to).....	str. 103.
Lekcja 78.	Indirect questions (Pytania zależne).....	str. 104.
	Tense agreement (Następstwo czasów).....	str. 104.
Lekcja 79.	Both, either, neither (Oba, jeden lub drugi, żaden).....	str. 105.
	Either – or (Albo – albo), Neither – nor (Ani – ani).....	str. 106.
Lekcja 80.	Relative clauses (Zdania względne).....	str. 106.
Lekcja 81.	Prepositions + -ing (Przyimek + forma -ing).....	str. 107.
	See / hear somebody do something (Widzieć / słyszeć kogoś, że coś zrobił (przebieg czynności))	
	See / hear somebody doing something (Widzieć / słyszeć kogoś coś robiącego (przebieg czynności)).....	str. 108.
Lekcja 82.	Phrasal verbs (Czasowniki frazowe).....	str. 109.
Lekcja 83.	The possessive (Forma dzierżawcza).....	str. 109.
Lekcja 84.	Each and every (Każdy).....	str. 111.
	Everyone / every one (Każdy).....	str. 112.
Lekcja 85.	Wish clauses (Zdania wyrażające życzenie).....	str. 112.
Lekcja 86.	Verbs with prepositions (Czasowniki frazowe).....	str. 113.
Lekcja 87.	Whole and part quantities (Wyrażenia, dotyczące ilości).....	str. 115.
	No, none, neither (Żaden, nikt, ani jeden).....	str. 116.
Lekcja 88.	Conditional clauses (Zdania warunkowe).....	str. 116.
	Conditionals type 2,3 (Zdania warunkowe II i III typu).....	str. 117.
Lekcja 89.	Comparison (Porównanie).....	str. 118.
Lekcja 90.	Still, already, yet (Wciąż, już, jeszcze).....	str. 119.
	No longer (Już nie).....	str. 120.
Lekcja 91.	British and American English (Brytyjski i amerykański angielski).....	str. 120.

Lekcja 1. The verb: To be (Czasownik: być)

	Forma pełna	Forma skrócona	Po polsku
+	I am	I'm	(ja) jestem
	you are	you're	(ty) jesteś
	he/she/it is	he's/she's/it's	(ty) jesteś
	we are	we're	(my) jesteśmy
	you are	you're	(wy) jesteście
	they are	they're	(oni/one) są

?	am I?	-	czy jestem?
	are you?	-	czy jesteś?
	is he/she/it?	-	czy jest?
	are we?	-	czy jesteśmy?
	are you?	-	czy jesteście?
	are they?	-	czy są?

-	<i>I am not</i>	I'm not	nie jestem
	<i>you are not</i>	you aren't	nie jesteś
	<i>he/she/it is not</i>	he/she/it isn't	nie jest
	<i>we are not</i>	we aren't	nie jesteśmy
	<i>you are not</i>	you aren't	nie jesteście
	<i>they are not</i>	they aren't	nie są

Wyrazy pytające i ich zastosowanie

WHAT?	CO?
What is it?	Co to jest?
WHAT?	JAKI?
What's your name?	Jak się nazywasz? (Jakie jest twoje imię?)
WHO?	KTO?
Who are you?	Kim jesteś? (Kto ty jesteś?)
WHERE?	GDZIE?
Where is John?	Gdzie jest John?
WHERE... FROM?	SKĄD
Where are you from?	Skąd jesteś?

- Każde zdanie angielskie musi mieć podmiot.
 I am happy. Jestem szczęśliwy.
 She is a doctor. Jest lekarką.
 They are young. Są młodzi.

Question tags. Question tags są odpowiednikiem polskiego „prawda?”. W języku mówionym stosuje się je bardzo często. Zawsze mają odwrotny znak niż poprzedzające je zdania: He **is** from Germany, **isn't he?** (On jest z Niemiec, prawda?)

They **aren't** Japanese, **are they?** (Oni nie są Japończykami, prawda?)

	TWIERDZENIE		QUESTION TAGS
+	I am	-	aren't I?
	You are		aren't you?
	He/ she/ it is		isn't he/ she/ it?
	We are		aren't we?
	You are		aren't you?
	They are		aren't they?
-	I'm not	+	am I?
	You aren't		are you?
	He/she/it isn't		is he/ she/ it?
	We aren't		are we?
	You aren't		are you?
	They aren't		are they?

Lekcja 2. How much / many? (Ile?)

A: **PLURAL** (Liczba mnoga)

	LICZBA POJEDYNCZA	LICZBA MNOGA	
1)	banana +s	bananas	1 one 2 two 3 three 4 four 5 five 6 six 7 seven 8 eight 9 nine 10 ten
	apple+s	apples	
<i>po syczących głoskach</i>			
2)	sandwich+es	sandwiches	
	bus+es	buses	
3)	tomato+es	tomatoes	
	potato+es	potatoes	
<i>-y po spółgłosce zmienia się w -i</i>			
4)	country/y→i/+es	countries	
	party/y→i/+es	parties	
<i>-y po samogłosce</i>			
	boy	boys	

B: **COUNTABLE NOUNS / UNCOUNTABLE NOUNS**

(Rzeczowniki policzalne / Rzeczowniki niepoliczalne)

POLICZALNE		NIEPOLICZALNE	
a banana	Banan	Sugar (some) sugar	Cukier (trochę) cukru
(some) bananas	(kilka) bananów		
2 bananas	2 banany		

? + -	HOW MUCH sugar?	ile cukru?	HOW MANY apples?	ile jabłek?
	A LOT OF sugar	dużo cukru	A LOT OF apples	dużo jabłek
	NOT MUCH sugar	niedużo cukru	NOT MANY apples	niedużo jabłek
	A LITTLE sugar	trochę cukru	A FEW apples	kilka jabłek

How much sugar do you need?	Ile potrzebujesz cukru?
I need a lot of sugar.	Potrzebuję dużo cukru.
I don't need much sugar.	Nie potrzebuję dużo cukru.
I need a little sugar	Potrzebuję trochę cukru.

Lekcja 3. The present simple (Czas teraźniejszy prosty)

+		I/ you/ we/ they	work	every day.
		He/ she/ it	works	every day.
?	Do	I/ you/ we/ they	work	every day?
	Does	He/ she/ it	work	every day?
-		I/ you/ we/ they	don't work	every day.
		He/ she/ it	doesn't work	every day.

CZAS TERAŹNIEJSZY PROSTY WYRAŻA POWTARZAJĄCĄ SIĘ CZYNNOŚĆ W TERAŹNIEJSZOŚCI. ZWRÓĆ UWAGĘ NA ZMIANY PISOWNI W TRZECIEJ OSOBIE LICZBY POJEDYNCZEJ!

- CATCH + ES → HE CATCHES PO SYCZĄCYCH DŹWIĘKACH
He catches the bus.
- CARRY + ES → HE CARRIES -Y PO SPÓŁGŁOSCE ZMIENIA SIĘ W -I
He carries his bag.
- GO + ES → HE GOES
DO + ES → HE DOES
He goes by bus.

W JĘZYKU ANGIELSKIM ODPOWIEDŹ NA PYTANIE JEDYNNIE PRZY UŻYCIU SŁOWA YES / NO JEST UWAŻANA ZA NIEUPRZEJMĄ.

Do you go by bus?	+	Yes, I do.
	-	No, I don't.
Does she go by train?	+	Yes, she does.
	-	No, she doesn't.

QUESTION PRONOUNS (Zaimki pytające)

ZAIMKÓW PYTAJĄCYCH UŻYWA SIĘ DO TWORZENIA PYTAŃ NIE TYLKO W CZASIE TERAŹNIEJSZYM, ALE I W POZOSTAŁYCH CZASACH.

WHAT	WHERE	WHEN	HOW	HOW OFTEN	WHY
co, jaki	gdzie, dokąd	kiedy	jak	jak często	dłaczego

What do you have for breakfast?

Tea and toast.

Where do you live?

In Prague.

When does she leave home?

At 8.

How do they go to work?

By car.

How often does he play football?

Every day.

Why do they go to work by bus?

Because they don't have a car.

Lekcja 4. The present continuous (Czas teraźniejszy ciągły)

ZA POMOCĄ CZASU TERAŹNIEJSZEGO CIĄGŁEGO WYRAŻAMY CZYNNOŚCI ODBYWAJĄCE SIĘ W DANEJ CHWILI.

+		I	am working	now.
		You	are working	now.
		He/ she/ it	is working	now.
		We	are working	now.
		You	are working	now.
		They	are working	now.
?	Am	I	working	now?
	Are	you	working	now?
	Is	he/ she/ it	working	now?
	Are	we	working	now?
	Are	you	working	now?
	Are	they	working	now?
-		I'	m not working	now.
		You	aren't working	now.
		He/ she/ it	isn't working	now.
		We	aren't working	now.
		You	aren't working	now.
		They	aren't working	now.

Formalnie	Nieformalnie	Formalnie	Nieformalnie
I am	I'm	I am not	I'm not
you are	you're	you are not	you aren't
he/ she/ it is	he's/ she's/ it's	he/ she/ it is not	he isn't / she isn't / it isn't
we are	we're	we are not	we aren't
you are	you're	you are not	You aren't
they are	they're	they are not	They aren't

W PRZECZENIACH CZĘŚCIEJ STOSUJE SIĘ FORMY SKRÓCONE

Zwróć uwagę na zmiany pisowni przy tworzeniu formy –ing! WORK + ING → WORKING

sit → sitting He is sitting on the chair
leave → leaving I am leaving

Present Simple / Czas teraźniejszy prosty

Present Continuous / Czas teraźniejszy ciągły

I wear a dress every day.

Na co dzień chodzę w sukience.

I am wearing jeans now.

Teraz mam na sobie dżinsy.

He usually goes to work by bus.

On zwykle jeździ do pracy autobusem

He is going to work by car today

Dziś jedzie do pracy samochodem.

They often speak French

Oni często mówią po francusku.

They are speaking English at the moment

Oni rozmawiają teraz po angielsku.

a – one | Przedimek nieokreślony **a** jest stosowany tylko w liczbie pojedynczej (a dress, a hat)
W liczbie mnogiej przedimek **a** nie ma prawa się pojawić.

Lekcja 5. Can I help you? (Czy mogę w czymś pomóc?)

CAN

+	I can swim.	Umiem / mogę pływać
	You can swim.	Umiesz / możesz pływać
	He/ she/ it can swim	Umie / może pływać
	We can swim	Umiemy / możemy pływać
	You can swim	Umiecie / możecie pływać
	They can swim	Umieją / mogą pływać

?	Can I swim?	Czy umiem / mogę pływać?
	Can you swim?	Czy umiesz / możesz pływać?
	Can he/ she/ it swim?	Czy umie / może pływać?
	Can we swim?	Czy umiemy / możemy pływać?
	Can you swim?	Czy umiecie / możecie pływać?
	Can they swim?	Czy umieją / mogą pływać?

-	I can't swim.	Nie umiem / nie mogę pływać.
	You can't swim.	Nie umiesz / nie możesz pływać.
	He/ she/ it can't swim.	Nie umie / nie może pływać.
	We can't swim.	Nie umiemy/nie możemy pływać.
	You can't swim.	Nie umiecie/ nie możecie pływać.
	They can't swim	Nie umieją / nie mogą pływać.

- **Czasownik can ma we wszystkich osobach tę samą formę:**

He can sing.
She can dance.
It can swim.

W angielskim odpowiedź na pytanie jedynie słowami Yes / No uważana jest za nieuprzejmą:

Can you swim?

[+] Yes, I can. [-] No, I can't.

MUST	MUSTN'T	NEEDN'T	MAY	HAVE TO
------	---------	---------	-----	---------

She must leave.	Ona musi wyjść.
You mustn't smoke in here	Nie możesz tu palić.
You needn't hurry.	Nie musisz się spieszyć.
May I open the window?	Czy mogę otworzyć okno?
I have to go now.	Muszę już iść.

Lekcja 6. **The verb: to have** (czasownik mieć)

+	I have a spare table.	Mam wolny stolik.
	You have a spare table.	Masz wolny stolik.
	He/ she/ it has a spare table.	On/ ona/ ono ma wolny stolik.
	We have a spare table.	Mamy wolny stolik.
	You have a spare table.	Macie wolny stolik.
	They have a spare table	Mają wolny stolik.

-	I don't have a spare table	Nie mam wolnego stolika.
	You don't have a spare table.	Nie masz wolnego stolika.
	He/ she/ it doesn't have a spare table	On/ ona/ ono nie ma wolnego stolika.
	We don't have a spare table.	Nie mamy wolnego stolika.
	You don't have a spare table.	Nie macie wolnego stolika.
	They don't have a spare table.	Nie mają wolnego stolika.

?	Do I have a spare table?	Czy mam wolny stolik?
	Do you have a spare table?	Czy masz wolny stolik?
	Does he/ she/ it have a spare table?	Czy on/ ona/ ono ma wolny stolik?
	Do we have a spare table?	Czy mamy wolny stolik?
	Do you have a spare table?	Czy macie wolny stolik?
	Do they have a spare table?	Czy mają wolny stolik?

- W angielskim odpowiadanie na pytanie jedynie przy użyciu słów YES/NO uchodzi za nieuprzejme

Do you have any money?	Yes, I do.	No I don't.
Does she have a credit card?	Yes, she does.	No, she doesn't.

Can I have the menu?	Czy mogę dostać kartę dań?
Could I have a glass of water?	Czy mógłbym dostać szklankę wody?
May I have some toothpicks?	Czy mogę dostać wykałaczki?
I'll have a cup of tea.	Wezmę filiżankę herbaty.

I'd like orange juice.	Chciałbym sok pomarańczowy.
Would you like anything to drink?	Czy chciałby pan / chciałyby pani coś do picia?
What would you like to eat?	Co chciałby pan / chciałyby pani do jedzenia?

Lekcja 7. **Possessives** (Formy dzierżawcze)

PRZYMIOTNIKI I ZAIMKI DZIERŻAWCZE	
PRZYMIOTNIKI (Z RZECZOWNIKIEM)	ZAIMKI (SAMODZIELNE)
This is my house. To jest mój dom.	This house is mine . Ten dom jest mój.
This is your house. To jest twój dom.	This house is yours . Ten dom jest twój.
This is his house. To jest jego dom.	This house is his . Ten dom jest jego.
This is her house. To jest jej dom.	This house is hers . Ten dom jest jej.
This is its bone To jest jego kość.	<i>W angielskim nie występuje</i>
This is our house. To jest nasz dom.	This house is ours . Ten dom jest nasz.
This is your house. To jest wasz dom.	This house is yours . Ten dom jest wasz.
This is their house. To jest ich dom.	This house is theirs . Ten dom jest ich.
PISZEMY PRZED RZECZOWNIKIEM	NIEZALEŻNIE OD RZECZOWNIKA

Przymiotniki dzierżawcze mają taką samą formę dla wszystkich rodzajów oraz dla liczby pojedynczej i mnogiej	
This is my wife.	To jest moja żona.
This is my son.	To jest mój syn.
These are my friends.	To są moi przyjaciele

W języku angielskim nie ma formy swój . Jest on zastępowany odpowiednim przymiotnikiem dzierżawczym.	
I go to the cinema with my friend.	Chodzę do kina ze swoim przyjacielem.

POSSESSIVE / FORMA DZIERŻAWCZA RZECZOWNIKÓW

LICZBA POJEDYNCZA	
Peter's dog	pies Piotra
boy's father	ojciec chłopca
James' cat	kot Jamesa
James's cat	
LICZBA MNOGA	
parents' house	dom rodziców
girls' room	pokój dziewcząt
children's toys	zabawki dzieci

Peter's my friend = Peter is my friend	Piotr jest moim Przyjacielem
Peter's car is red	Samochód Piotra Jest czerwony

Lekcja 8. **The past tense: was, were** (Czas przeszły czasownika być)

OKREŚLENIA CZASU

IN		ON	
in the morning	rano	on Monday	w poniedziałek
in the afternoon	po południu	on Sunday evening	w niedzielę wieczorem
in the evening	Wieczorem	on Friday morning	w piątek rano
in 1991	W 1991 roku	on June 15	15 czerwca
AT		-----	
at night	w nocy	today	dziś
at noon	w południe	yesterday	wczoraj
at 5 (o'clock)	o piątej (godzinie)	yesterday morning	wczoraj rano
at the weekend	podczas weekendu	a week ago	przed tygodniem
at Easter	na Wielkanoc	last weekend	w zeszły weekend

+	I was at home.	Byłem (byłam) w domu.
	You were at home.	Byłeś (byłaś) w domu.
	He/ she/ it was at home.	Był/ była/ było w domu.
	We were at home.	Byliśmy (byłyśmy) w domu.
	You were at home.	Byliście (byłyście) w domu.
	They were at home.	Byli (były) w domu.
?	Was I at home?	Czy byłem (byłam) w domu?
	Were you at home?	Czy byłeś (byłaś) w domu?
	Was he/ she/ it at home?	Czy był/ była/ było w domu?
	Were we at home?	Czy byliśmy (byłyśmy) w domu?
	Were you at home?	Czy byliście (byłyście) w domu?
	Were they at home?	Czy byli (były) w domu?
-	I wasn't at home.	Nie byłem (byłam) w domu.
	You weren't at home.	Nie byłeś (byłaś) w domu.
	He/ she/ it wasn't at home.	Nie był/ była/ było w domu.
	We weren't at home.	Nie byliśmy (byłyśmy) w domu.
	You weren't at home.	Nie byliście (byłyście) w domu.
	They weren't at home.	Nie byli (były) w domu.

W angielskim odpowiadanie na pytania jedynie yes/no uważane jest za nieuprzejme	Were you at the party?	+	Yes, I was.
		-	No, I wasn't.
	Were they tired?	+	Yes, they were.
		-	No, they weren't

THE PAST SIMPLE REGULAR (CZAS PRZESZŁY PROSTY – CZASOWNIKI REGULARNE)

CZAS PRZESZŁY DLA WSZYSTKICH OSÓB TWORZY SIĘ W TEN SAM SPOSÓB

WORK + ED WORKED
 START + ED STARTED
 WATCH + ED WATCHED

Uwaga na zmiany W pisowni	1)	live	lived	Opuszcza się „e”
	2)	study	studied	„y” po spółgłosce zmienia się na „i”
	3)	stop	stopped	końcowa spółgłoska ulega podwojeniu

Niektóre czasowniki w czasie przeszłym mają formę nieregularną np.:

begin – began	do – did	find – found	forget – forgot
get – got	go – went	have – had	know – knew
make – made	see – saw	take – took	

Lekcja 9. Articles (Przedimki)

	liczba pojedyncza		liczba mnoga	
a / an	a house	(jakiś) dom	houses	(jakieś) domy
	an apple	(jakieś) jabłko	apples	(jakieś) jabłka
the	the house	(ten) dom	the houses	(te) domy
	the apple	(to) jabłko	the apples	(te) jabłka

PRZEDIMEK NIEOKREŚLONY A / AN

Przed rzeczownikami policzalnymi w liczbie pojedynczej, w znaczeniu **jeden, jakiś**.

Stosowanie:

1) Gdy mówimy o jakiejś rzeczy lub osobie po raz pierwszy	2) Gdy mówimy o zawodzie	3) W konstrukcji <i>there is</i>
I have a house. Mam dom	Peter is an engineer. Peter jest inżynierem.	There is a dog in my room. W moim pokoju jest (jakiś) pies.
4) W wyrażeniach: What a pity = jaka szkoda once a week = raz w tygodniu go for a walk = iść na spacer		

PRZEDIMEK OKREŚLONY THE

Przed rzeczownikami policzalnymi i niepoliczalnymi w l.p. i mnogiej, w znaczeniu **ten**.

Stosowanie:

1) W znaczeniu ten.	2) Gdy mówimy o jedynych rzeczach i ludziach.	3) W określonych zwrotach
The house is blue. Ten dom jest niebieski	the sun słońce the moon księżyc the sky niebo	play the piano grać na pianinie in the country na wsi

W angielskim przedimek nie musi występować przed rzeczownikiem w następujących przypadkach:

1) w liczbie mnogiej	I don't like apples.
2) przed rzeczownikami niepoliczalnymi	He hates cold weather.
3) przed zaimkami dzierżawczymi	Her name is Paula.
4) przed nazwami dni, miesięcy i posiłków	On Sunday, we have breakfast at 9.
5) w określonych wyrażeniach	Go by bus, at work, in bed, on TV...

UWAGA

A używa się przed wymawianą spółgłoską	a year, a university
An używa się przed wymawianą samogłoską	an hour

Pisownia z zastosowaniem przedimka THE	
the Republic of Ireland	państwo z powszechnym słowem w nazwie
the Netherlands	państwo w liczbie mnogiej
the Sahara	pustynie
the Rocky Mountains	pasma górskie
the Atlantic	morza i oceany
the Danube	rzeki
the Shetlands	archipelagi
the south	strony świata
the Suez Canal	kanały
The Green Lion	restauracje, bary
the Hilton	hotele
the ABC Cinema	kina
the National Theatre	teatry
the Tate Gallery	galerie
the Times	gazety
the UN	skrót

Pisownia bez przedimka	
France	państwa w l.p. bez powszechnego słowa w nazwie
Asia	kontynenty
Warsaw	miasta
Baker Street	ulice
Trafalgar Square	place
Ontario	jeziora
Corsica	pojedyncze wyspy
Mont Blanc	pojedyncze góry

[Lekcja 10.](#) A: **Future – present continuous** (Czas teraźniejszy ciągły - przyszłość)

+	I am meeting him tomorrow.	Jutro się z nim spotkam.
	You are meeting him tomorrow.	Jutro się z nim spotkasz.
	He / she is meeting him tomorrow.	Jutro się z nim spotka.
	We are meeting him tomorrow.	Jutro się z nim spotkamy.
	You are meeting him tomorrow.	Jutro się z nim spotkacie.
	They are meeting him tomorrow.	Jutro się z nim spotkają.
?	Am I meeting him tomorrow?	Czy jutro się z nim spotkam?
	Are you meeting him tomorrow?	Czy jutro się z nim spotkasz?
	Is he / she meeting him tomorrow?	Czy jutro się z nim spotka?
	Are we meeting him tomorrow?	Czy jutro się z nim spotkamy?
	Are you meeting him tomorrow?	Czy jutro się z nim spotkacie?
	Are they meeting him tomorrow?	Czy jutro się z nim spotkają?

-	I'm not meeting him tomorrow.	Jutro się z nim nie spotkam.
	You aren't meeting him tomorrow.	Jutro się z nim nie spotkasz.
	He / she isn't meeting him tomorrow.	Jutro się z nim nie spotka.
	We aren't meeting him tomorrow.	Jutro się z nim nie spotkamy.
	You aren't meeting him tomorrow.	Jutro się z nim nie spotkacie.
	They aren't meeting him tomorrow.	Jutro się z nim nie spotkają.

- **Czas terażniejszy ciągle** wyraża czynność, która ma mieć miejsce w niedalekiej przyszłości i jest już ustalona.

B: Future – Present simple (Czas terażniejszy prosty – przyszłość)

+	The train leaves at 5.
?	When does the train leave?
-	The train doesn't leave at 5.

- **Czas terażniejszy prosty** wyraża przyszłą czynność, która się regularnie powtarza. Używa się go w rozkładach jazdy, programach itp.

FUTURE

Inne sposoby wyrażania przyszłości:

A: WILL

She will do it.	Ona to zrobi.
Will she do it?	Czy ona to zrobi?
She won't (will not) do it.	Ona tego nie zrobi.

nagła decyzja	I will close the window.	uprzejma prośba	Will you wait here, please?
groźba	Stop being silly or I will leave	opinia	I think he will come.
propozycja	We will help you if you need it.		

B: BE GOING TO (zamierzać, planować)

He is going to study at university.	Będzie studiował na uniwersytecie. Zamierza studiować
It is going to rain.	Będzie padać. Znosi się na deszcz.
What are you going to do next weekend?	Co będziesz robić w przyszły weekend? Jakie masz plany?

plan, zamiar	We are going to travel before we get married.
przypuszczenie na podstawie obiektywnych okoliczności	Look at it! It's going to fall down.

C: BE ABOUT TO / BE ON THE POINT OF (zamierzać / być na skraju)

We are about to leave.	Właśnie zamierzamy wyjść.	bezpośrednia przyszłość
He is on the point of leaving.	Właśnie wychodzi.	

Lekcja 11. This, that, these, those (Ten, tamten, ci, tamci)

W angielskim istnieją następujące określniki i zaimki wskazujące: **this, that, these, those**.

LICZBA POJEDYNCZA		LICZBA MNOGA	
THIS	ten, ta, to	THESE	ci, te
THAT	tamten, tamta, tamto	THOSE	tamci, tamte

THIS CD is great. | **THESE** CDs are great. | **THAT** CD is not bad. | **THOSE** CDs are not bad.

Stosowanie:

1) z rzeczownikiem	
I like this album.	Podoba mi się ten album.
Do you know those people?	Czy znasz tamtych ludzi?

2) samodzielnie	
Who is that over there?	Kto to jest tam?
What is this?	Co to jest?

3) część zwrotu	
He is in Paris, isn't he? That's Right. Sorry. That's all right. Peter, this is Debbie. Hello, this is Tom. Is that Jack? That was an excellent concert.	On jest w Paryżu, nieprawdaż? Właśnie tak. Wybacz. To jest w porządku. Piotrze, to jest Debbie. Halo, tu Tom. Czy to Jack? To był znakomity koncert.

THAT, THOSE wskazuje na odległe rzeczy i osoby.

THIS, THESE wskazuje na rzeczy i osoby znajdujące się bliżej.

THAT, WHICH, WHO (KTÓRY)

W angielskim niektóre zdania łączy się za pomocą zaimków względnych: **that, which, who** – który.

THAT

A vacuum cleaner is a machine. It cleans carpets.

A vacuum cleaner is a machine **that** cleans carpets.

WHICH

We live in a house. It is 100 years old.

We live in a house **which** is 100 years old.

WHO

She knows the man. He can play the piano.
 She knows the man **who** can play the piano.
 A soloist is a musician. He performs a solo.
 A soloist is a musician **who** performs a solo.

Lekcja 12. To have got (Mieć)

	FORMA PEŁNA	FORMA SKRÓCONA	PO POLSKU
+	I have got a dog.	I've got a dog.	Mam psa.
	You have got a dog.	You've got a dog.	Masz psa.
	He/ she/ it has got a dog.	He's/she's/it's got a dog.	Ma psa.
	We have got a dog.	We've got a dog.	Mamy psa.
	You have got a dog.	You've got a dog.	Macie psa.
	They have got a dog.	They've got a dog.	Mają psa.

?	Have I got a cat?	---	Czy mam kota?
	Have you got a cat?	---	Czy masz kota?
	Has he/she/it got a cat?	---	Czy ma kota?
	Have we got a cat?	---	Czy mamy kota?
	Have you got a cat?	---	Czy macie kota?
	Have they got a cat?	---	Czy mają kota?

-	I have not got a horse.	I haven't got a horse.	Nie mam konia.
	You have not got a horse.	You haven't got a horse.	Nie masz konia.
	He/she/it has not got a horse.	He/she/it hasn't got a horse.	Nie ma konia.
	We have not got a horse.	We haven't got a horse.	Nie mamy konia.
	You have not got a horse.	You haven't got a horse.	Nie macie konia.
	They have not got a horse.	They haven't got a horse.	Nie mają konia.

W języku angielskim odpowiadanie na pytania jedynie YES/NO uważane jest za nieuprzejme.

Have you got a dog?	+	Yes, I have.	Has she got a cat?	+	Yes, she has.
	-	No, I haven't.		-	No, she hasn't.

TO HAVE GOT TO (MUSIEĆ)

Czasownika „have got to” używa się do wyrażenia powinności lub konieczności.

I have got to go. The tea is ready.	Muszę iść. Herbata jest gotowa.
She has got to learn it. She needs it.	Musi się tego nauczyć. To jej jest potrzebne.
We have got to write it down, so that we don't forget it.	Musimy to zapisać, aby tego nie zapomnieć.
When has she got to leave?	Kiedy ona musi wyjść?

„Have got to” stosowane jest głównie w języku mówionym.

I have got to go | I have to go | I've got to go | = Muszę iść.

Lekcja 13. Irregular verbs (Czasowniki nieregularne (wszystkie))

BEZOKOLICZNIK (Infinitive)	CZAS PRZESZŁY (Simple past)	Imiesłów cz. przeszłego	PO POLSKU
abide	abode / abided	abode / aboded	wytrzymywać
arise	arose	arisen	powstawać
awake	awoke	awoken	budzić się
bee	baaed / baa'd	baaed / baa'd	beczeć
babysit	babysat	babysat	opiekować się dzieckiem
be	was, were	been	być
bear	bore	born	nosić, znosić, rodzić
beat	beat	beaten	bić
become	became	become	stawać się
befall	befell	befallen	przytrafiać się
beget	begot	begotten	wywoływać efekt
begon	began	begun	zaczynać
behold	beheld	beheld	ujrzeć
bend	bent	bent	zginać
bereave	bereaved bereaft	bereaved bereaft	pozbawiać
beseech	besought beseched	besought beseched	brać
beset	beset	beset	osadzać, osaczać
bet	bet	bet	zakładać się
betake	betook	betaken	udać się (gdzieś) powierzyć
bid	bade	bidden	rozkazywać
bid	bid	bid	licytować
bind	bound	bound	wiązać
bite	bit	bitten	gryźć
bleed	bled	bled	krwawić
blow	blew	blown	dmuchać
breastfeed	breastfed	breastfed	karmić piersią
break	broke	broken	złamać, zepsuć
breed	bred	bred	hodować
bring	brought	brought	przynosić
broadcast	broadcast	broadcast	emitować
browbeat	browbeat	browbeaten	zastraszać
build	built	built	budować
burn	burnt / burned	burnt / burned	palić
burst	burst	burst	eksplozować
buy	bought	bought	kupować
can	coult	(been able)	móc

cast	cast	cast	rzucać, odlewać
catch	caught	caught	łapać
chide	chid	chidden	besztać
choose	chose	chosen	wybierać
cleave	cleaved / cleft clove	cleaved / cleft	łupać
cling	clung	clung	przywierać
come	came	come	przychodzić
cost	cost	cost	kosztować
creep	crept	crept	skradać się
crow	crew	crowed	piąć
cut	cut	cut	ciąć
deal	dealt	dealt	rozdawać
dig	dug	dug	wykopywać
dive	dived / dove	dived	nurkować
do	did	done	robić
draw	drew	drawn	rysować
dream	dreamt / dreamed	dreamt / dreamed	śnić
drink	drank	drunk	pić
drive	drove	driven	jeździć
dwell	dwelt / dwelled	dwelt / dwelled	mieszkać
eat	ate	eaten	jeść
fall	fell	fallen	upadać
feed	fed	fed	karmić
feel	felt	felt	czuć
fight	fought	fought	bić, walczyć
find	found	found	znajdować
fit	fit / fitted	fit / fitted	pasować
flee	fled	fled	uciekać
fling	flung	flung	ciskać
floodlight	floodlit	floodlit	iluminować
fly	flew	flown	latać
forbear	forbore	forborne	odstępować
forbid	forbade	forbidden	zabraniać
forecast	forecast forecasted	forecast forecasted	prognozować
foresee	foresaw	foreseen	przewidywać
foretell	foretold	foretold	przepowiadać
forget	forgot	forgotten	zapominać
forgive	forgave	forgiven	przebaczać
forgo	forwent	forgone	zrzekać się
forsake	forsook	forsaken	porzucić
forswear	forsook	forsworn	rezygnować

freeze	froze	frozen	zamrażać / zamarzać
gainsay	gainsaid	gainsaid	wypierać się
get	got	got amer. gotten	dostawać
give	gave	given	dawać
go	went	gone	iść
grind	ground	ground	mieścić
grow	grew	grown	rosnąć
hamstring	hamstrung	hamstrung	podcinać ścięgno
hang	hung / hanged	hung / hanged	wieszać
have	had	had	mieć
hear	heard	heard	słyszeć
heave	heaved / hove	heaved / hove	podnosić
hew	hewed	hewed / hewn	rąbać
hide	hid	hidden / hid	chować
hit	hit	hit	uderzać
hold	held	held	trzymać
hurt	hurt	hurt	ranić
inlay	inlaid	inlaid	inkrutować
input	input / inputted	input / inputted	wprowadzać dane
inset	inset	inset	wklejać, wstawiać
interweave	interwove	interwoven	przeplatać
keep	kept	kept	przechowywać
kneel	knelt amer. kneeled	knelt amer. kneeled	klęczeć
knit	knitted / knit	knitted / knit	robić na drutach
know	knew	known	wiedzieć
lay	laid	laid	kłaść
lead	led	led	przewodzić, przewodzić
lean	leaned bryt. leant	leaned bryt. leant	pochylać się
leap	leapt / leaped	leapt / leaped	wzbijać się
learn	learnt / learned	learnt / learned	uczyć się
leave	left	left	wychodzić, zostawiać
lend	lent	lent	pożyczać
let	let	let	pozwalać
lie	lay	lain	leżeć
light	lit / lighted	lit / lighted	zapalać
lose	lost	lost	tracić
make	made	made	tworzyć
mean	meant	meant	znaczyć
meet	met	met	spotykać
melt	melted / molt	melted / molten	topnieć

miscast	miscast	miscast	źle obsadzić rolę
mishear	misheard	misheard	przesłyszeć się
mishit	mishit	mishit	źle uderzać piłkę
mislay	mislaid	mislaid	zawieruszać się
mislead	misled	misled	mylić
misread	misread	misread	błędnie odczytywać
misspel	misspelled misspelt	misspelled misspelt	błędnie zapisywać
misspend	misspent	misspent	marnować
mistake	mistook	mistaken	mylić się
misunderstand	misunderstood	misunderstood	źle rozumieć
mow	mowed	mown / mowed	kosić
offset	offset	offset	wyrównywać
outbid	outbid	outbid	przelicytować
outdo	outdid	outdone	przewyższać
outfight	outfought	outfought	zwyciężać
outgrow	outgrew	outgrown	wyrastać, przerastać
output	output	output	produkować, wysyłać dane
outrun	outran	outrun	wyprzedzać
outsell	outsold	outsold	wyprzedzać pod względem sprzedaży
outshine	outshone	outshone	przyćmiewać
overbear	overbore	overborn	dominować
overcome	overcame	overcome	przewyciężać
overdo	overdid	overdone	przesadzać
overdraw	overdrew	overdrawn	zadłużać się
overeat	overate	overeaten	przejadać się
overfly	overflew	overflown	przelatywać nad
overhang	overhung	overhung	zwisnąć
overhear	overheard	overheard	podśluchiwać
overlay	overlaid	overlaid	nakładać, powlekać
overpay	overpaid	overpaid	przeplacać
override	overrode	overridden	stratować
overrun	overran	overrun	najeżdżać
oversee	oversaw	overseen	nadzorować
overshoot	overshot	overshot	przestrzeliwać
oversleep	overslept	overslept	zaspać
overspend	overspent	overspent	przeplacać
overtake	overtook	overtaken	wyprzedzać, doganiać
overthrow	overthrew	overthrown	przewracać
overwrite	overwrote	overwritten	nadpisywać
partake	partook	partaken	spożywać, uczestniczyć

pay	paid	paid	płacić
plead	pleaded amer. pled	pleaded amer. pled	brać
preset	preset	preset	nastawiać
proofread	proofread	proofread	czytać korektę
prove	proved	proved amer. proven	udowadniać
put	put	put	kłaść, stawiać
quit	quit bryt. quitted	quit bryt. quitted	opuszczać
read	read	read	czytać
rebuild	rebuilt	rebuilt	odbudowywać, przebudowywać
recast	recast	recast	przekształcać
redo	redid	redone	przerabiać
redraw	redrew	redrawn	przerysowywać
rehear	reheard	reheard	ponownie rozpatrywać
remake	remade	remade	przerobić
rend	rent	rent	rozdziarać
rerun	reran	rerun	ponownie odtwarzać (biec)
resell	resold	resold	odsprzedawać
reset	reset	reset	resetować
resit	resat	resat	ponownie podchodzić (usiąść) do egzaminu
retake	retook	retaken	ponownie nakręcać (wziąć) scenę
retell	retold	retold	ponownie coś mówić
rethink	retought	retought	przemyśleć
rewind	rewound	rewound	przewijać
rewrite	rewrote	rewritten	przepisywać
rid	rid	rid	uwalniać
ride	rode	ridden	jeździć na
ring	rang	rung	dzwonić
rise	rose	risen	rosnąć, powstawać
run	ran	run	biegać, jeździć
saw	sawed	sawn amer. sawed	piłować
say	said	said	mówić
see	saw	seen	widzieć
seek	sought	sought	szukać
sell	sold	sold	sprzedawać
send	sent	sent	wysyłać
set	set	set	ustawiać
sew	sewed	sewn / sewed	szyc

shave	shaved	shaved / shaven	golić się
shake	shook	shaken	potrząsać
shear	sheared	shorn / sheared	strzyć
shed	shed	shed	zrzucać
shine	shone / shined	shone / shined	błyszcząć
shit	shit / shat bryt. shitted	shit / shat bryt. shitted	srać
shoe	shod	shod	pokryć (np. złotem)
shoot	shot	shot	strzelać
show	showed	shown	pokazywać
shrink	shrank / shrunk	shrunk	kurczyć się
shut	shut	shut	zamykać
simulcast	simulcast	simulcast	transmitować (przez radio i TV jednocześnie)
sing	sang	sung	śpiewać
sink	sank / sunk	sunk / sunken	tonąć
sit	sat	sat	siedzieć
slay	slew	slain	zabijać
sleep	slept	slept	spać
slide	slid	slid	poślizgnąć się
sling	slung	slung	ciskać
slink	slunk	slunk	poronić
slit	slit	slit	podrzynać
smell	smelled bryt. smelt	smelled bryt. smelt	wąchać, pachnieć
smite	smote	smitten	uderzać
sow	sowed	sown / sowed	siać
speak	spoke	spoken	mówić
speed	speeded / sped	speeded / sped	pędzić
spell	bryt. spelt amer. spelled	bryt. spelt amer. spelled	literować
spend	spent	spent	wydawać, spędzać
spill	spilled bryt. spilt	spilled bryt. spilt	rozlewać
spin	spun	spun	obracać
spit	spat amer. spit	spat amer. spit	pluć
split	split	split	rozczepiać
spoil	spoiled bryt. spoilt	spoiled bryt. spoilt	psuć
spotlight	spotlit / spotlighted	spotlit / spotlighted	oświetlać reflektorem
spread	spread	spread	rozprzestrzeniać się
spring	sprang amer. sprung	sprung	skakać
stand	stood	stood	znosić, wytrzymywać

stave	staved / stove	staved / stove	uszkadzać
steal	stole	stolen	kraść
stick	stuck	stuck	nabijać
sting	stung	stung	żądlić
stink	stank / stunk	stunk	śmierdzić
strew	strewed	strewed / strewn	rozsypanywać
stride	strode	stridden	przekraczać
strike	struck	struck amer. stricken	strajkować
string	strung	strung	naciągać
strive	strove / strived	striven / strived	usiłować
sublet	sublet	sublet	podnajmować
swear	swore	sworn	przysięgać, kląć
sweep	swept	swept	zamiatać
swell	swelled	swollen / swelled	puchnąć
swim	swam	swum	pływać
swing	swung	swung	kołysać się
take	took	taken	wziąć, złapać
teach	taught	taught	nauczać
tear	tore	torn	rozrywać
telecast	telecast	telecast	transmitować
tell	told	told	powiedzieć
think	thought	thought	myśleć
throw	threw	thrown	rzucać
thrust	thrust	thrust	пчаć
tread	trod	trodden / trod	stąpać
typecast	typecast	typecast	grać ciągle podobną rolę
unbend	unbent	unbent	rozprostowywać
underbid	underbid	underbid	oferować po niższej cenie
undercut	undercut	undercut	sprzedawać po niższej cenie
undergo	underwent	undergone	przechodzić
underlie	underlay	underlain	leżeć u podstaw
underpay	underpaid	underpaid	za mało płacić
undersell	undersold	undersold	sprzedawać taniej niż konkurencja
understand	understood	understood	rozumieć
undertake	undertook	undertaken	zobowiązać się
underwrite	underwrote	underwritten	ręczyć
undo	undid	undone	anulować
unfreeze	unfroze	unfrozen	rozmrażać
unwind	unwound	unwound	rozwijać
uphold	upheld	upheld	podtrzymywać

upset	upset	upset	martwić się
wake	woke	woken	budzić
waylay	waylaid	waylaid	napadać
wear	wore	worn	nosić (ubranie)
weave	wove / weaved	woven / weaved	tkać
wed	wedded / wed	wedded / wed	brać ślub
weep	wept	wept	plakać
wet	wet / wetted	wet / wetted	zwilżać
win	won	won	wygrywać
wind	wound	wound	nawijać
withdraw	withdrew	withdrawn	wycofywać się
withhold	withheld	withheld	wstrzymywać
withstand	withstood	withstood	stawiać opór
wring	wrung	wrung	Wyżymać
write	wrote	written	Pisać

QUESTIONS, NEGATIVES IN THE PAST (Pytania, przeczenia w czasie przeszłym)

+	Tom bought a new car last week.
?	Did Tom buy a new car last week?
-	Tom did not buy a new car last week.

[Lekcja 14.](#) **The past continuous** (Czas przeszły ciągły)

+	In 1990 I was living in London.	W roku 1990 mieszkałem(am) w Londynie.
	In 1990 you were living in London.	W roku 1990 mieszkałeś(aś) w Londynie.
	In 1990 he/she was living in London.	W roku 1990 mieszkał(ała) w Londynie.
	In 1990 we were living in London.	W roku 1990 mieszkaliśmy(łyśmy) w Londynie.
	In 1990 you were living in London.	W roku 1990 mieszkaliście(łyście) w Londynie.
	In 1990 they were living in London.	W roku 1990 mieszkali(ły) w Londynie.
?	Was I living in London in 1990?	Czy w roku 1990 mieszkałem(am) w Londynie?
	Were you living in London in 1990?	Czy w roku 1990 mieszkałeś(aś) w Londynie?
	Was he/she living in London in 1990?	Czy w roku 1990 mieszkał(ała) w Londynie?
	Were we living in London in 1990?	Czy w roku 1990 mieszkaliśmy(łyście) w Londynie?
	Were you living in London in 1990?	Czy w roku 1990 mieszkaliście(łyście) w Londynie?
	Were they living in London in 1990?	Czy w roku 1990 mieszkali(ły) w Londynie?
-	I was not living in London in 1990.	W roku 1990 nie mieszkałem(am) w Londynie.
	You were not living in London in 1990.	W roku 1990 nie mieszkałeś(aś) w Londynie.
	He/she was not living in London in 1990.	W roku 1990 nie mieszkał(ała) w Londynie.
	We were not living in London in 1990.	W roku 1990 nie mieszkaliśmy(łyśmy) w Londynie.
	You were not living in London in 1990.	W roku 1990 nie mieszkaliście(łyście) w Londynie.
	They were not living in London in 1990.	W roku 1990 nie mieszkali(ły) w Londynie.

Czas przeszły ciągły:

- a) Wyraża czynność, która trwała w określonym czasie w przeszłości.

She was watching TV at 7 yesterday morning.

(Wczoraj o 7 rano oglądała telewizję.)

- b) Opisuje okoliczności w przeszłości.

It was raining. (Padał deszcz.)

Was he running?	+	Yes, he was.	Were they sleeping?	+	Yes, they were.
	-	No, he wasn't		-	No, they weren't.

THE PAST CONTINUOUS AND PAST SIMPLE (Czas przeszły ciągły i prosty)

A) Linda was sleeping. (Linda spała.)

B) The phone rang. (Zadzwoił telefon.)

A)+B) Linda was sleeping when the phone rang. (Linda spała gdy zadzwonił telefon.)

Lekcja 15. The present perfect tense (Czas teraźniejszy dokonany)

+	I have lost my passport.	Zgubiłem paszport.
	You have lost your passport.	Zgubiłeś paszport.
	He/she has lost his/her passport.	Zgubił(a) paszport.
	We have lost our passports.	Zgubiliśmy paszporty.
	You have lost your passports.	Zgubiliście paszporty.
	They have lost their passports.	Zgubili paszporty.
?	Have I already found my passport?	Czy już znalazłem paszport?
	Have you already found your passport?	Czy już znalazłeś paszport?
	Has he/she already found his/her passport?	Czy już znalazł(a) paszport?
	Have we already found our passports?	Czy już znaleźliśmy paszporty?
	Have you already found your passports?	Czy już znaleźliście paszporty?
	Have they already found their passports?	Czy już znaleźli paszporty?
-	I haven't found my passport yet.	Jeszcze nie znalazłem paszportu.
	You haven't found your passport yet.	Jeszcze nie znalazłeś paszportu.
	He/she hasn't found his/her passport yet.	Jeszcze nie znalazł(a) paszportu.
	We haven't found our passports yet.	Jeszcze nie znaleźliśmy paszportów.
	You haven't found your passports yet.	Jeszcze nie znaleźliście paszportów.
	They haven't found their passports yet.	Jeszcze nie znaleźli paszportów.

Have + imiesłów bierny – Imiesłów bierny czasownika nieregularnego znajdziemy w trzeciej kolumnie tabeli czasowników nieregularnych. Imiesłowy bierne czasowników regularnych mają taką samą formę, jak czas przeszły.

+	Wyrażamy czynność, która miała miejsce w przeszłości, ale ma skutki w teraźniejszości	
	I have washed my car. My car is clean.	Umyłem samochód. Jest czysty.
?	Pytamy się, czy czynność już się odbyła.	
	Have you already found your umbrella?	Czy już znalazłeś swój parasol?
-	Wyrażamy czynność, która się jeszcze nie zakończyła.	
	They haven't arrived yet.	Jeszcze nie przyjechali.

Zaawansowana gramatyka

I have a car. **How long** have you had this car? I have had it **for** five months.
I have had it **since** June.

Peter knows Patricia. **How long** has Peter known Patricia? He has known her **for** two years.
He has known her **since** 2003.

They are in Warsaw. **How long** have they been in Warsaw? They have been in Warsaw **for**
A week. They have been in Warsaw **since** last Monday

Lekcja 16. **Adjectives and adverbs** (Przymiotniki i przysłówki)

- W angielskim przysłówki często tworzy się od przymiotników

NERVOUS	+	LY	=	NERVOUSLY
---------	---	----	---	-----------

He is nervous. (Jest nerwowy.)
He is speaking nervously. (Mówi nerwowo.)

Uwaga na zmiany w pisowni				
SIMPLE	+	LY	=	SIMPLY
prosty				prosto
COMFORTABLE	+	LY	=	COMFORTABLY
wygodny				wygodnie
HAPPY	+	LY	=	HAPPILY
szczęśliwy				szczęśliwie
ANGRY	+	LY	=	ANGRILY
gniewny				gniewnie
USUAL	+	LY	=	USUALLY
zwykły				zwykle
REAL	+	LY	=	REALLY
rzeczywisty				rzeczywiście
GOOD			=	WELL
dobry				dobrze

- Czasownik **look** (wyglądać) łączy się nie z przysłówkiem, lecz z przymiotnikiem.
She looks happy (Wygląda na szczęśliwą).

Zaawansowana gramatyka

-ED AND -ING ADJECTIVES (Przymiotniki z końcówkami -ED oraz -ING.)

- Przymiotniki z końcówką -ED wyrażają odczucia.
- Przymiotniki z końcówką -ING wyrażają przyczynę tych odczuć.
We are bored because the film is boring (Nudzimy się, ponieważ film jest nudny).

stressed	zestresowany	stressing	stresujący
bored	znudzony	boring	nudny
exhausted	wyczerpany	exhausting	wyczerpujący
excited	podniecony	exciting	podniecający
tired	zmęczony	tiring	męczący
confused	zażenowany	confusing	żenujący
worried	zaniepokojony	worrying	niepokojący
surprised	zaskoczony	surprising	zaskakujący
depressed	przygnębiony	depressing	przygnębiający
embarrassed	zakłopotany	embarrassing	kłopotliwy
interested	zainteresowany	interesting	interesujący
annoyed	zirytowany	annoying	irytujący
frightened	przestraszony	frightening	straszny
shocked	wstrząśnięty	shocking	wstrząsający
disgusted	zdegustowany	disgusting	odrażający

Lekcja 17. **The superlative** (Stopień najwyższy w stopniowaniu przymiotników)

A) Przymiotniki jednosylabowe i większość dwusylabowych stopniuje się dodając końcówkę **-EST**.

FAST + EST = THE FASTEST
SLOW + EST = THE SLOWEST

Jake was the fastest runner.	Jake był najszybszym biegaczem.
Hugh was the slowest runner.	Hugh był najwolniejszym biegaczem.

Uwaga na zmiany w pisowni

Końcówce **-e** opuszcza się.

LARGE + EST = THE LARGEST

SAFE + EST = THE SAFEST

W krótkich przymiotnikach końcowa spółgłoska

Ulega podwojeniu.

BIG + EST = THE BIGGEST

HOT + EST = THE HOTTEST

Końcówce **-y** po spółgłosce zamienia się w **i**.

BUSY + EST = THE BUSIEST

HAPPY + EST = THE HAPPIEST

- Przymiotniki **lonely** (samotny) i **lovely** (uroczy) są dwusylabowe.

lonely - **the loneliest**

lovely - **the loveliest**

B) Przymiotniki wielosylabowe oraz niektóre dwusylabowe stopniuje się za pomocą określenia **MOST**.

INTERESTING + MOST = **THE MOST INTERESTING**
 MODERN + MOST = **THE MOST MODERN**

London is the most interesting city.	Londyn jest najciekawszym miastem.
The Regent's Hotel is the most modern.	Hotel Regent jest najnowocześniejszy.

Stopniowanie niektórych przymiotników

good	dobry	the best	najlepszy
bad	zły	the worst	najgorszy
far	daleki	the furthest	najdalszy

Zaawansowana gramatyka

This is the best film I have **ever** seen. (*To najlepszy film jaki **kiedykolwiek** widziałem.*)

What is the most interesting book you have **ever** read?
 (*Jaka jest najciekawsza książka, którą **kiedykolwiek** czytałeś?*)

This is the longest jump he has **ever** made.
 (*To jest najdłuższy skok, jaki **kiedykolwiek** wykonał.*)

Lekcja 18. **Going to...** (Plany i zamiary)

+	I am going to meet some friends.	Spotkam się z przyjaciółmi.
	You are going to meet some friends.	Spotkasz się z przyjaciółmi.
	He/she is going to meet some friends.	Spotka się z przyjaciółmi.
	We are going to meet some friends.	Spotkamy się z przyjaciółmi.
	You are going to meet some friends.	Spotkacie się z przyjaciółmi.
	They are going to meet some friends.	Spotkają się z przyjaciółmi.
?	Am I going to stay at home?	Czy zostanę w domu?
	Are you going to stay at home?	Czy zostaniesz w domu?
	Is he/she going to stay at home?	Czy zostanie w domu?
	Are we going to stay at home?	Czy zostaniemy w domu?
	Are you going to stay at home?	Czy zostanieie w domu?
	Are they going to stay at home?	Czy zostaną w domu?
-	I am not going to play billiards.	Nie będę grać w bilard.
	You are not going to play billiards.	Nie będziesz grać w bilard.
	He/she is not going to play billiards.	Nie będzie grać w bilard.
	We are not going to play billiards.	Nie będziemy grać w bilard.
	You are not going to play billiards.	Nie będziecie grać w bilard.
	They are not going to play billiards.	Nie będą grać w bilard.

- 1) Za pomocą konstrukcji **going to** wyrażamy plan lub zamiar. **She is going to play tennis.** Będzie grała w tenisa. Zamierza grać w tenisa.
- 2) Konstrukcja **going to** służy także do wyrażania przyszłych czynności, które będą miały miejsce ze względu na obiektywne okoliczności. **It is going to rain. Look at the sky.** Będzie padać. Spójrz na niebo.

Zaawansowana gramatyka

- Plan lub zamiar wyraża się w języku angielskim również za pomocą czasowników **WANT TO** i **WOULD LIKE TO**.

WANT TO		
+	He wants to travel.	On chce podróżować.
?	Where does he want to travel?	Dokąd chce podróżować?
-	He does not want to stay at home.	Nie chce zostać w domu.

WOULD LIKE TO		
+	We would like to go to the theatre.	Chcielibyśmy pójść do teatru.
?	What would you like to see?	Co chcielibyście zobaczyć?
-	I wouldn't like to be in your place.	Nie chciałbym być na twoim miejscu.

Lekcja 19. **Prepositions of place** (przyimki miejsca)

Przyimki miejsca odpowiadają na pytanie gdzie? **Where is it? On the table.** (Gdzie to jest? Na stole.)

IN	w	in the garage	w garażu
ON	na	on the roof	na dachu
BEHIND	za	behind the chimney	za kominem
IN FRONT OF	przed	in front of the house	przed domem
OPPOSITE	naprzeciw	opposite the shop	naprzeciw sklepu
NEAR	w pobliżu	near the house	w pobliżu domu
UNDER	pod	under the tree	pod drzewem
UP	na górze	up the stairs	na górze schodów
DOWN	na dole	down the stairs	na dole schodów
BETWEEN	między	between two houses	między dwoma domami
NEXT TO	obok	next to the cinema	obok kina
FAR AWAY FROM	daleko	far away from the house	daleko od domu

Wyrażenia przyimkowe

on the first floor	na pierwszym piętrze	in the garden	w ogrodzie
on the right	na prawo	on the left	na lewo
in the middle of	w środku	at the cottage	w chacie
at the end of	na końcu	at home	w domu

Zaawansowana gramatyka

PREPOSITIONS OF MOVEMENT (PRZYIMKI KIERUNKU)

Przymyki kierunku odpowiadają na pytanie dokąd? **Where are you going? To the cinema.**
(Gdzie idziesz? Do kina.)

INTO	do, do środka	FROM	z
ONTO	na	TO	do
OUT OF	z, na zewnątrz	THROUGH	poprzez
ALONG	po, wzdłuż	TOWARDS	w kierunku
ACROSS	przez, w poprzek	PAST	obok

Lekcja 20. **Infinitive of purpose** (Okolicznik celu)

Za pomocą okolicznika celu w postaci bezokolicznika można w angielskim wyrazić, dlaczego coś robimy i jaki cel ma nasze działanie. Odpowiada na pytanie *dla czego?*

Why is she going to the post office?
<i>Dlaczego ona idzie na pocztę?</i>
She is going to the post office to send letter.
<i>Idzie na pocztę wysłać list.</i>

Why are you here?
<i>Dlaczego tu jesteś?</i>
I am here to help you.
<i>Jestem tu, aby ci pomóc.</i>

Why did they go to the supermarket?
<i>Dlaczego oni poszli do supermarketu?</i>
They went to the supermarket to buy some food.
<i>Poszli do supermarketu kupić jedzenie.</i>

Zaawansowana gramatyka

Do wyrażenia celu można w angielskim, poza bezokolicznikiem, używać również konstrukcji *for* + rzeczownik.

Hannah needed stamps, so she went to the post office.
<i>Hania potrzebowała znaczków, więc poszła na pocztę.</i>
Hannah went to the post office to buy stamps.
<i>Hania poszła na pocztę kupić znaczki.</i>
Hannah went to the post office for stamps.
<i>Hania poszła na pocztę po znaczki.</i>
James is thirsty, so he is going to the pub.
<i>James jest spragniony, więc idzie do pubu.</i>

James is going to the pub to have a drink.
<i>James idzie do pubu się napić.</i>
James is going to the pub for a drink.
<i>James idzie do pubu na drinka.</i>

Lekcja 21. **The present perfect continuous** (Czas terażniejszy dokonany ciągły)

Czas terażniejszy dokonany ciągły wyraża w angielskim czynność, która rozpoczęła się w przeszłości, trwa nadal i prawdopodobnie będzie kontynuowana w przyszłości. Czas trwania tej czynności można wyrazić słowem **for** (przez okres) lub **since** (od). Pytanie rozpoczyna się od zwrotu **How long?** (jak długo?)

+	I have been reading for an hour.	Czytam przez godzinę.
	I have been reading since 5 o'clock.	Czytam od godziny 5.
-	I haven't been reading for long.	Nie czytam długo.
?	How long have you been reading?	Jak długo czytasz?

+	Tom has been learning English for 6 months.	Tom uczy się angielskiego od 6 miesięcy.
	Tom has been learning English Since May.	Tom uczy się angielskiego od maja.
-	Tom hasn't been learning English For long	Tom nie uczy się angielskiego od dawna.
?	How long has Tom been learning English?	Jak długo Tom uczy się angielskiego?

Jeśli nie jest powiedziane, jak długo trwa czynność, należy użyć czasu terażniejszego ciągłego.

I am reading.	Czytam.
I have been reading for an hour.	Czytam od godziny.
He is learning English.	On uczy się angielskiego.
He has been learning English since May.	On uczy się angielskiego od maja.

Niektóre angielskie czasowniki nie występują w czasie ciągłym. Przy wyrażaniu czasu trwania czynności należy wówczas użyć czasu terażniejszego dokonanego prostego.

know		<i>znać</i>
I know Ben.	How long have you known Ben?	I have know Ben since last summer.
<i>Znam Bena.</i>	<i>Jak długo znasz Bena?</i>	<i>Znam Bena od zeszłego lata.</i>
be		<i>być</i>
He is in Paris.	How long has he been in Paris?	He has been in Paris for a week.
<i>Jest w Paryżu.</i>	<i>Jak długo jest w Paryżu?</i>	<i>Jest w Paryżu od tygodnia.</i>
have		<i>mieć</i>
They have a car.	How long have they had a car?	They have had a car for a year.
<i>Mają samochód.</i>	<i>Jak długo mają samochód?</i>	<i>Mają samochód od roku.</i>

Zaawansowana gramatyka

THE PRESENT PERFECT CONTINUOUS AND SIMPLE

(Czas terażniejszy dokonany ciągły i prosty.)

Czas terażniejszy dokonany ciągły wyraża czynność w przeszłości, z której wynikają następstwa dla terażniejszości. Ważniejsza od zakończenia jest sama czynność.		Czas terażniejszy dokonany prosty wyraża czynność dokonaną, z której wynikają następstwa dla terażniejszości. Ważne jest, że czynność została zakończona.	
He is dirty.	He has been repairing his car.	The car is OK. now.	He has repaired his car.
<i>On jest brudny.</i>	<i>Naprawiał samochód.</i>	<i>Samochód jest już sprawny.</i>	<i>Naprawił go.</i>

Lekcja 22. **The comparative** (Stopień wyższy przymiotników.)

A: Przymiotniki jednosylabowe oraz przymiotniki dwusylabowe zakończone –y stopniuje się dodając końcówkę –er.

FAST + ER → FASTER
 SLOW + ER → SLOWER

My car is fast, but his car is faster.	Mój samochód jest szybki, ale jego jest szybszy
This motorcycle is slow, but that motorcycle is slower	Ten motocykl jest wolny, ale tamten jest wolniejszy.

Uwaga na zmiany pisowni

Końcowe –e się pomija

SAFE + ER → SAFER

Cars are safer than motorcycles. *Samochody są bezpieczniejsze niż motocykle.*

W przymiotnikach jednosylabowych pojedyncza końcowa spółgłoska

Po pojedynczej samogłosce ulega podwojeniu.

BIG + ER → BIGGER

Trucks are bigger than vans. *Ciężarówki są większe niż furgonetki.*

Końcowe –y po spółgłosce zamienia się na –i.

HEAVY + ER → HEAVIER

Your bag is heavier than my bag. *Twoja torba jest cięższa niż moja torba.*

B: Przymiotniki o więcej niż dwóch sylabach i część dwusylabowych stopniuje się Za pomocą more.

DANGEROUS + MORE → MORE DANGEROUS

Which is more dangerous, riding a bike or motorcycle?

Co jest bardziej niebezpieczne, jazda na rowerze czy na motocyklu?

- W angielskim tworzymy porównania za pomocą wyrazu **than**.
A car is usually more expensive **than** a motorcycle.
Samochód jest zwykle droższy niż motocykl.

Zaawansowana gramatyka

IRREGULAR COMPARATIVES (Stopniowanie nieregularne.)

bad	worse	He is worse tennis player than me. <i>On jest gorszym tenisistą niż ja.</i>
good	better	We are better singers than them. <i>Jesteśmy lepszymi śpiewakami niż oni.</i>
far	further	From Rome, London is further than Paris. <i>Londyn jest dalej od Rzymu niż Paryż.</i>

Lekcja 23. **Could** (Mógł, mógłby)

+	I could go shopping.	Mógłbym pójść na zakupy.
	You could go shopping.	Mógłbyś pójść na zakupy.
	He/she could go shopping.	On/ona mógłby pójść na zakupy.
	We could go shopping.	Moglibyśmy pójść na zakupy.
	You could go shopping.	Moglibyście pójść na zakupy.
	They could go shopping.	Mogliby pójść na zakupy.
?	Could I help her?	Czy mógłbym jej pomóc?
	Could you help me?	Czy mógłbyś mi pomóc?
	Could he/she help me?	Czy on/ona mógłby mi pomóc?
	Could we help them?	Czy moglibyśmy im pomóc?
	Could you help me?	Czy moglibyście mi pomóc?
	Could they help me?	Czy oni/one mogliby mi pomóc?
-	I could not do my shopping without a car.	Nie mógłbym robić zakupów bez auta.
	You could not do your shopping without a car.	Nie mógłbyś robić zakupów bez auta.
	He/she could not do his/her shopping without a car.	Nie mógłby robić zakupów bez auta.
	We could not do our shopping without a car.	Nie moglibyśmy robić zakupów bez auta.
	You could not do your shopping without a car.	Nie moglibyście robić zakupów bez auta.
	They could not do their shopping without a car.	Nie mogliby robić zakupów bez auta.

- W zdaniach pytających czasownik **could** wyraża uprzejmą prośbę:

Could you tell me where the sugar is, please?
Czy mogłaby mi pani powiedzieć, gdzie jest cukier?

W angielskim czasownik could służy również do wyrażania czasu przeszłego			
NOW	TERAZ	5 YEARS AGO	5 LAT TEMU
I can swim.	Umiem pływać.	I could swim.	Umiiałem pływać.
Tom can't swim.	Tom nie umie pływać.	Tom couldn't sing.	Tom nie umiał śpiewać.
Can they speak English?	Czy mówią po angielsku?	Could they speak English?	Czy mówili po angielsku?

Zaawansowana gramatyka.

Czasownik **can** (umieć) ma tylko formy czasu teraźniejszego (**can**) oraz czasu przeszłego I trybu warunkowego (**could**). Dla pozostałych form czasownikowych stosujemy formę opisową **to be able to**:

I can swim.	=	I am able to swim.	Umiem pływać.
I could swim.	=	I was able to swim.	Umiiałem pływać.
I could swim.	=	I would be able to swim.	Umiiałbym pływać.
		I will be able to swim.	Będę umiał pływać.
		I would like to be able to swim.	Chciałbym umieć pływać.
		I have never been able to swim.	Nigdy nie umiałem pływać.

W czasie teraźniejszym i przeszłym istnieje różnica znaczeniowa pomiędzy czasownikami **can** i **could** a formą opisową **to be able to**. Czasowniki **can** i **could** wyrażają ogólną umiejętność, a czasownik **to be able to** – umiejętność w jednej konkretnej sytuacji:

I can run.	Umiem biegać
He could sing.	Umiiał śpiewać.
I am able to run.	Mogę biec.
He was able to sing.	Mógł zaśpiewać.

Lekcja 24. **Used to** (Powtarzająca się czynność w przeszłości)

+	I used to work in a factory.	Pracowałem w fabryce.
	You used to work in a factory.	Pracowałeś w fabryce.
	He/she used to work in a factory.	Pracował (pracowała) w fabryce.
	We used to work in a factory.	Pracowaliśmy w fabryce.
	You used to work in a factory.	Pracowaliście w fabryce.
	They used to work in a factory.	Pracowali (pracowały) w fabryce.
?	Did I use to wear a uniform?	Czy nosiłem mundur?
	Did you use to wear a uniform?	Czy nosiłeś (nosiłaś) mundur?
	Did he/she use to wear a uniform?	Czy nosił (nosiła) mundur?
	Did we use to wear a uniforms?	Czy nosiliśmy (nosiłyśmy) mundury?
	Did you use to wear a uniforms?	Czy nosiliście (nosiłyście) mundury?
	Did they use to wear a uniforms?	Czy nosili (nosiły) mundury?

■	I didn't use to be so tired.	Nie bywałem(am) zbyt zmęczony(a).
	You didn't use to be so tired.	Nie bywałeś(aś) zbyt zmęczony(a).
	He/she didn't use to be so tired.	Nie bywał(a) zbyt zmęczony(a).
	We didn't use to be so tired.	Nie bywaliśmy(łyśmy) zbyt zmęczeni(one)
	You didn't use to be so tired.	Nie bywaliście(łyście) zbyt zmęczeni(one).
	They didn't use to be so tired.	Nie bywali(ły) zbyt zmęczeni(one).

Konstrukcja **used to** wyraża czynność powtarzającą się w przeszłości z jednoczesnym podkreśleniem faktu, że teraz jest już inaczej

I used to work in an office <i>Pracowałem w biurze.</i>	Now I work in a hospital. <i>Teraz pracuję w szpitalu.</i>
She didn't use to be slim. <i>Nie była szczupła.</i>	Now she is. <i>Teraz jest.</i>

Zaawansowana gramatyka

BE USED TO DOING SOMETHING (Mieć w zwyczaju coś robić)

I was used to sleeping late.	Zwykłem spać długo.
Then I changed my job and I have to get up early now.	Potem zmieniłem pracę i teraz muszę wstawać wcześniej

I soon got used to getting up early.	Szybko przyzwyczailem się wstawać wcześniej.
I am used to getting up early now.	Teraz mam w zwyczaju wstawać wcześniej.

BEFORE I was used to sleeping late	NOW I am used to getting up early now.
---------------------------------------	---

Porównaj poniższe konstrukcje gramatyczne.

I used to live alone.	Mieszkałem sam (Teraz już nie mieszkam sam.)
I was used to living alone.	Byłem przyzwyczajony mieszkać samemu.

[Lekcja 25.](#) **Their, there, they're** (Wyrazy ich, tam, oni są)

- Angielskie wyrazy **their, there, they're** wymawia się jednakowo. Mają jednak inne znaczenie i zastosowanie.

THEIR	<i>ich</i>
Their wedding was marvellous.	
<i>Ich ślub był wspaniały.</i>	

THERE	<i>tam</i>
I was there with my girlfriend.	
<i>Byłem tam z moją dziewczyną.</i>	

THEY'RE	<i>oni są</i>
They're still very happy.	
	<i>Oni są ciągle bardzo szczęśliwi.</i>

Zaawansowana gramatyka

W angielskim istnieją tak zwane rzeczowniki zbiorowe, które w określonych przypadkach zachowują się, jakby były w liczbie mnogiej, chociaż są w liczbie pojedynczej. Rzeczowniki te oznaczają grupy osób:

government	rząd	public	społeczeństwo
youth	młodzież	army	armia
committee	komitet	firm	firma
family	rodzina	company	towarzystwo
police	policja	audience	publiczność
staff	personel	team	drużyna, zespół

Rzeczowniki te często łączą się z czasownikiem w liczbie mnogiej i zaimkiem **their**.

The staff are not satisfied with their working conditions.	Our team are playing in Italy next week. Their chances are good.	The committee have just made a decision, but their decision is bad.	The audience were clapping their hands and cheering.
<i>Personel nie jest zadowolony z warunków pracy.</i>	<i>Nasza drużyna gra w przyszłym tygodniu we Włoszech. Jej szanse są duże.</i>	<i>Komitet właśnie podjął decyzję, ale jego decyzja jest zła.</i>	<i>Publiczność klaskała i wiwatowała.</i>

Lekcja 26 i 27. The past perfect (Czas zaprzeszczyły)

Angielski czas zaprzeszczyły wyraża czynność, która miała miejsce przed inną czynnością w przeszłości. Ma jednakową formę dla wszystkich osób.

I / YOU / HE / SHE / IT / WE / YOU / THEY HAD STARTED

+	When I arrived at the museum, the guided tour had already started . <i>Gdy przybyłem do muzeum, zwiedzanie z przewodnikiem już się zaczęło.</i>
?	Had the guided tour already started when you arrived at the museum? <i>Czy zwiedzanie z przewodnikiem już się zaczęło, gdy przybyłeś do muzeum?</i>
-	The guided tour hadn't started when I arrived at the museum. <i>Zwiedzanie z przewodnikiem jeszcze się nie zaczęło, gdy przybyłem do muzeum.</i>

- W przypadku czasowników nieregularnych przy tworzeniu czasu zaprzeszczonego używa się formy imiesłowu biernego (3. kolumna).

Tom **had broken** his arm, so they took him to hospital.
Tom złamał rękę, więc odwieźli go do szpitala.

We met her last week, but before that we **hadn't seen** her for ages.

Spotkaliśmy ją w zeszłym tygodniu, lecz przedtem nie widzieliśmy jej bardzo dawno.

John was late last night because his car **had broken down**.

John spóźnił się wczoraj wieczorem, ponieważ zepsuł mu się samochód.

(Najpierw zepsuł mu się samochód, w następstwie czego się spóźnił.)

I got home and **found out** that somebody **had broken** into my house.

Dotarłem do domu i odkryłem, że ktoś się do niego włamał.

(Najpierw ktoś się włamał, a potem przyszedłem do domu i to stwierdziłem.)

Zaawansowana gramatyka

Z czasem zaprzyszłym często wiążą się następujące wyrazy:

never *nigdy*

We had **never** been to Asia, but last year we flew to Japan

Nigdy nie byliśmy w Azji, ale w ubiegłym roku poleciliśmy do Japonii.

already *już*

Ben didn't want to go to the cinema with me because he had **already** seen the film.

Ben nie chciał iść ze mną do kina, ponieważ już widział ten film.

by then *dotąd (do tej pory)*

He couldn't get it because he hadn't found the key **by then**.

Nie mógł się dostać do środka, ponieważ dotąd nie znalazł kluczy.

for a long time *długo, od dawna*

They told me about it a week ago, but they had known it **for a long time**.

Powiedzieli mi o tym tydzień temu, ale wiedzieli o tym od dawna.

before *przed (przedtem)*

I was surprised by what she did yesterday. She hadn't done it **before**.

Byłem zaskoczony tym, co wczoraj zrobiła. Przedtem tego nie robiła.

just *właśnie*

I wasn't hungry because I had **just** had lunch.

Nie byłem głodny, ponieważ właśnie zjadłem lunch.

Lekcja 28. **Reflexive pronouns** (Zaimki zwrotne)

Angielskie zaimki zwrotne odpowiadają polskim **się, siebie, sobie, sam**.

Mają różną formę dla poszczególnych osób.

liczba pojedyncza	
I	myself
you	yourself
he	himself
she	herself
it	itself
liczba mnoga	
we	ourselves
you	yourselves
they	themselves

1) W znaczeniu się, siebie, sobie przy czasownikach niezwrotnych.	
Tom hurt his friend at the gym.	Tom skaleczył swego przyjaciela na siłowni.
Tom hurt himself at the gym	Tom skaleczył się na siłowni.

2) W znaczeniu sam, osobiście .	
I will do it.	Zrobię to.
I will do it myself .	Zrobię to sam.

Niektóre czasowniki (bez końcówki -self, -selves) są zwrotne	
change	zmienić się
feel	czuć się
wash	umyć się

Zaawansowana gramatyka

RECIPROCAL PRONOUNS (Zaimki wzajemne – odniesienia)

Zaimek wzajemny **each other** odpowiada polskiemu **się, siebie, sobie** w znaczeniu **wzajemnie**.

Należy rozróżniać konstrukcję **-selves** i **each other**.

They have known each other for ages.
<i>Znają się (jeden drugiego) od dawna.</i>

They are looking at each other.
<i>Patrzą na siebie (jedno na drugie).</i>

They are looking at themselves in the mirror.
<i>Patrzą na siebie w lustrze.</i>

[Lekcja 29.](#) **The past perfect continous** (Czas zaprzeszyły ciągły)

W języku angielskim czas zaprzeszyły ciągły wyraża czynność w przeszłości, która odbywała się przed inną czynnością w przeszłości. Ma on jednakową formę dla wszystkich osób.

I / you / he / she / it / we / you / they **HAD BEEN WORKING**

Formalnie	Nieformalnie
I had been working	I'd been working

A) Czynność odbywała się przed inną czynnością w przeszłości, która była jej skutkiem.	I was very tired last night because I had been working hard all day. <i>Wczoraj wieczorem byłam bardzo zmęczona, ponieważ cały dzień ciężko pracowałam.</i>
B) Czynność odbywała się przez określony czas przed inną czynnością w przeszłości. Czas trwania wyraża się słowem FOR – przez okres.	She had been working for the company for 2 years before she changed her job. <i>Pracowała dla tej firmy przez dwa lata zanim zmieniła pracę.</i>
Jeśli dwie czynności odbywały się przez określony czas w przeszłości, czynność bliższą teraźniejszości wyrażamy za pomocą czasu przeszłego ciągłego, zaś czynność wcześniejszą – za pomocą czasu zaprzęsłego ciągłego.	I was just sitting and watching TV because I was very tired. I had been working hard. <i>Siedziałam tylko i oglądałam telewizję, ponieważ byłam bardzo zmęczona. Ciężko (przedtem) pracowałam.</i>

Zaawansowana gramatyka

W angielskim niektóre czasowniki nie występują w czasach ciągłych. Nie mogą więc również pojawiać się w czasie zaprzęsłym ciągłym. W tych przypadkach używa się czasu zaprzęsłego.

be	być
know	wiedzieć, znać
like	lubić
love	kochać
understand	rozumieć
want	chcieć

W czasie zaprzęsłym do czasownika **had** dodaje się imiesłów bierny. W przypadku czasowników regularnych ma on tę samą postać, co forma czasu przeszłego. Imiesłów bierny czasownika nieregularnego znajdziemy w trzeciej kolumnie.

had been	had liked	had understood
had known	had loved	had wanted

Peter had known Terry for two years before they got married.
Peter znał Terry dwa lata zanim się pobrali.

I had been employed there for 10 years before I was promoted.
Byłem tam zatrudniony przez 10 lat zanim mnie awansowali.

[Lekcja 30.](#) **There is, there are** (Określanie miejsca)

LICZBA POJEDYNCZA	
+	There is a bus stop in the square. <i>Na placu jest przystanek autobusowy.</i>
	Is there a bus stop in the square? <i>Czy na placu jest przystanek autobusowy?</i>
-	There isn't a bus stop in the square. <i>Na placu nie ma przystanku autobusowego.</i>

LICZBA MNOGA	
+	There are cars in the square.
	<i>Na placu są samochody.</i>
?	Are there cars in the square?
	<i>Czy na placu są samochody?</i>
-	There aren't cars in the square.
	<i>Na placu nie ma samochodów</i>

W angielskim za niegrzeczne uchodzi odpowiadanie na pytania: jedynie YES / NO.	Is there a car in the street?	+	Yes, there is.
		-	No, there isn't.
	Are there people in the street?	+	Yes, there are.
		-	No, there aren't.

- W angielskim obowiązuje zasada pojedynczego przeczenia, stąd w konstrukcji **there is no** i **there are no** czasownik jest w formie twierdzącej

There isn't a car park in the square.	There is no car park in the square.	<i>Na placu nie ma parkingu.</i>
There aren't cars in the street.	There are no cars in the street.	<i>Na ulicy nie ma samochodów.</i>

Zaawansowana gramatyka

IMPERATIVE (Tryb rozkazujący)

Tryb rozkazujący wyraża się w języku angielskim za pomocą bezokolicznika.

Go along this street!
<i>Jedź tą ulicą!</i>

Turn right!
<i>Skręć w prawo!</i>

Zakaz wyraża się w języku angielskim za pomocą wyrażenia **Don't** i bezokolicznika.

Don't go along this street!
<i>Nie jedź tą ulicą!</i>

Don't turn right!
<i>Nie skręcaj w prawo!</i>

Lekcja 31. Future – will (Czas przyszły)

Czas przyszły tworzy się w języku angielskim za pomocą czasownika posiłkowego **will** i bezokolicznika odpowiedniego czasownika. Ma tę samą formę dla wszystkich osób.

+	I / you / he / she / it we / you / they will start.
?	Will I / you / he / she / it / we / you / they start?
-	I / you / he / she / it we / you / they won't start.

FORMALNIE	NIEFORMALNIE
I / you / he / she / it we / you / they will	I'll / you'll / he'll / she'll / it'll / we'll / you'll / they'll
I / you / he / she / it We / you / they will not	I / you / he / she / it We / you / they won't

1) prognoza	The weather will be warm and sunny tomorrow. <i>Jutro będzie ciepło i słonecznie.</i>
2) pogląd	I think it will rain tonight. <i>Myszę, że jutro będzie padać.</i>
3) nagła decyzja	It is raining. I will stay at home. <i>Pada. Zostanę w domu.</i>
4) obietnica, propozycja	I will do it for you. <i>Zrobię to dla ciebie.</i>

Czasownik **will** wyraża w języku angielskim uprzejmą prośbę.

Will you help me, please?	<i>Czy pomoże mi pan / pani?</i>
Will you open the door for me?	<i>Czy może mi pan / pani otworzyć te drzwi?</i>

Zaawansowana gramatyka

Czasownik **shall** stosowany jest przy tworzeniu czasu przyszłego w pierwszej osobie liczby pojedynczej i mnogiej.

I will help you.	I shall help you.
We will be there	We shall be there.

Pytania z czasownikiem **shall** wyrażają propozycję pomocy.

It's dark in here.	<i>Tu jest ciemno.</i>
Shall I switch on the light?	<i>Czy zapalić światło?</i>

You look tired.	<i>Wyglądasz na zmęczonego.</i>
Shall I make a cup of coffee?	<i>Czy zrobić filiżankę kawy?</i>

Lekcja 32. Word order (Szyk wyrazów)

Zdania twierdzące mają w języku angielskim ściśle określony szyk wyrazów.

PODMIOT	ORZECZENIE	DOPEŁNIENIE
Peter	loves	Lucy.
<i>Peter</i>	<i>kocha</i>	<i>Lucy.</i>
Lucy	loves	Peter.
<i>Lucy</i>	<i>kocha</i>	<i>Petera.</i>

- Jeśli w zdaniu są dwa dopełnienia, dopełnienie w bierniku (bliższe) następuje zaraz po czasowniku, po nim zaś dopełnienie w celowniku (dalsze).

Peter gave Lucy flowers.
Peter dał Lucy kwiaty.

- Jeżeli chcemy położyć nacisk na dopełnienie bliższe, umieścimy je dopiero po dopełnieniu dalszym. Dopełnienie bliższe musi być wtedy poprzedzone przyimkiem.

Peter gave flowers to Lucy, not to Jane.
Peter dał kwiaty Lucy, nie Jane.
Jim bought roses for his mother, not for his girlfriend.
Jim kupił róże dla swojej matki, nie dla dziewczyny.

- Jeśli w zdaniu są dwa dopełnienia, a jedno z nich jest zaimkiem, występuje ono zaraz za czasownikiem

Peter gave Lucy tulips. *Peter dał Lucy tulipany.*
Peter gave her tulips. *Peter dał jej tulipany.*
Peter gave them to Lucy. *Peter dał je Lucy.*

- Jeśli oba dopełnienia są zaimkami, za czasownikiem następuje dopełnienie w celowniku (dalsze), zaś dopełnienie bliższe musi być poprzedzone przyimkiem.

Peter gave them to her. *Peter dał je jej.*

Zaawansowana gramatyka

PLACE AND TIME (Przysłówkowe określenie miejsca i czasu)

Angielskie zdania twierdzące mają ściśle określony szyk wyrazów, którego nie można zmieniać.

1.	2.	3.	4.	5.
PODMIOT	ORZECZENIE	DOPEŁNIENIE	MIEJSCE	CZAS
We	plant	bulbs	in pots	in autumn
<i>Cebulki sadzimy na jesieni do doniczek.</i>				
All students	learn	English	at school	these days
<i>W dzisiejszych czasach wszyscy studenci uczą się w szkole angielskiego</i>				

Niekiedy przysłówkowe określenie czasu można umieścić na początku zdania.

On Monday, Jim rides a bike to work.	<i>W poniedziałek Jim jeździ do pracy na rowerze.</i>
Yesterday, I played tennis at the gym.	<i>Wczoraj grałem w tenisa w sali gimnastycznej.</i>

Lekcja 33. Prepositions of time (Przymyki czasu)

IN			
in 2005	w roku 2005	in the afternoon	po południu
in January	w styczniu	in the evening	wieczorem
in spring	na wiosnę	in a week	za tydzień
in the morning	rano	in a moment	za chwilę

AT			
at 7 o'clock	o siódmej	at Christmas	w Boże Narodzenie
at night	w nocy	at the same time	jednocześnie
at midnight	o północy	at the moment	w tej chwili
at the weekend	w weekend	at any time	kiedykolwiek

ON	
on the 10th of October	10 października
on Wednesdays	w środy
on Tuesday morning	we wtorek rano
on Christmas Day	w Boże Narodzenie
on my birthday	w moje urodziny

Przed wyrazami this, last, next i every nie stawia się żadnego przymyka			
this week	w tym tygodniu	this winter	tej zimy
last week	w ubiegłym tygodniu	last winter	ubiegłej zimy
next week	w przyszłym tygodniu	next winter	przyszłej zimy
every week	w każdym tygodniu	every winter	każdej zimy

Zaawansowana gramatyka

PREPOSITIONS (Konstrukcje z przymykami)

ON	on holiday	na wakacjach, urlopie	on foot	Pieszko
	on television	w telewizji	on the phone	przez telefon
	on the radio	w radiu	on purpose	w celu
	on fire	w ogniu	on business	służbowo
	on time	na czas	on request	na prośbę

IN	in love	zakochany
	in pencil	ołówkiem
	in capital letters	drukowanymi literami
	in cash	w gotówce
	in my opinion	moim zdaniem
	in words	słowami

AT	at the age of 10	w wieku 10 lat
	at 100 miles an hour	z prędkością 100 mil na godzinę
	at 100 degrees Celsius	w 100 stopniach Celsjusza
	at all	wcale
	at least	przynajmniej
	at most	co najwyżej

Lekcja 34. **May** (Czasownik modalny may)

Czasownik modalny **may** (**móc**) ma jednakową formę dla wszystkich osób liczby pojedynczej i mnogiej. Następuje po nim, nadający zdaniu znaczenie, czasownik w bezokoliczniku.

+	I/you/he/she/it/we/you/they may decorate the flat.
	<i>Może będę/będziesz/będzie/będziemy/będziecie/będą malować mieszkanie.</i>
?	May I/you/he/she/we/you/they open the door?
	<i>Czy mogę/możesz/może/ możemy/ możecie/mogą otworzyć drzwi?</i>
-	I/you/he/she/it/we/you/they may not decorate the flat.
	<i>Może nie będę/nie będziesz/nie będzie/nie będziemy/nie będziecie/nie będą malować mieszkania.</i>

A: Twierdzące i przeczące adania oznajmujące wyrażają prawdopodobieństwo.

Jerry **may come**. *Może Jerry przyjdzie*
 Jerry **may not come** *Może Jerry nie przyjdzie.*

B: Pytanie wyraża prośbę o pozwolenie.

May I come in? *Czy mogę wejść?*

Do wyrażenia prawdopodobieństwa można też użyć formy **might**.

We **may** phone. We **might** phone.

He may be waiting.	Może on czeka.
Sarah may be sleeping.	Może Sarah śpi.
They may not be listening.	Może oni nie słuchają.
John may not be working.	Może John nie pracuje.

Zaawansowana gramatyka

MAY + HAVE + PAST PARTICIPLE

(may + have = imiesłów bierny)

Konstrukcja may + have + imiesłów bierny wyraża prawdopodobieństwo w przeszłości.	
He may have left	<i>Może on odszedł.</i>
They may have sold their house.	<i>Może sprzedali swój dom.</i>
She may not have known about it.	<i>Może o tym nie wiedziała.</i>
You may not have understood it.	<i>Może tego nie zrozumiałeś.</i>

W czasie przeszłym formę bezosobową czasownika tworzy się przez: have + imiesłów bierny					
have	left	have	sold	have	known

Formalnie		Nieformalnie	
May I ask a question?	Czy mogę zadać pytanie?	Can I ask a question?	Czy mogę zadać pytanie?

Lekcja 35. **Questions** (Pytania)

Pytanie w angielskim zaczyna się od czasownika.

A: Czas teraźniejszy

DO	I / you / we / you / they	WORK every day?
DOES	he / she / it	WORK every day?

AM	I	married?
ARE	you / we / you / they	married?
IS	he / she	married?

AM	I	WORKING now?
ARE	you / we / you / they	WORKING now?
IS	he / she	WORKING now?

B: Czas przeszły

DID	I / you / he / she / it / we / you / they	WORK yesterday?
-----	---	-----------------

WAS	I / he / she / it	at school last week?
WERE	you / we / you / they	at school last week?

WAS	I / he / she / it	WORKING yesterday?
WERE	you / we / you / they	WORKING yesterday?

W angielskich pytaniach wyrazy pytające stoją zawsze na początku, przed czasownikiem.

What is the capital of GB?	<i>Co jest stolicą Wielkiej Brytanii?</i>
Where do you live?	<i>Gdzie mieszkasz?</i>
Why was he there?	<i>Dlaczego on tam był?</i>
When did they go on holiday?	<i>Kiedy oni pojechali na wakacje?</i>

W pytaniach angielskich przyimki stawia się na końcu.

What are you talking about?	<i>O czym rozmawiacie?</i>
Who does he live with?	<i>Z kim on mieszka?</i>
What is she afraid of?	<i>Czego ona się boi?</i>

Jeśli w angielskim pytamy się o podmiot (kto? co?), pytanie ma taki sam szyk wyrazów jak zdanie twierdzące.

James loves Julia.	Who loves Julia?
	Kto kocha Julię?

Kevin stole the money.	Who stole the money?
	Kto ukradł pieniądze?

Nothing happend.	What happend?
	Co się stało?

Porównaj dwa poniższe zdania.

Jack saw Helen.	Who saw Helen?
	Kto widział Helen?

Jack saw Helen.	Who did Jack see?
	Kogo widział Jack?

Lekcja 36. **Real conditionals** (Zdania warunkowe rzeczywiste (typu 1))

Warunek rzeczywisty wyraża się w języku angielskim za pomocą spójnika **if** (jeżeli), po którym następuje zdanie w czasie teraźniejszym. Po spójniku nie może następować zdanie w czasie przyszłym.

If we have enough time, we will go to Greece.	<i>Jeżeli będziemy mieli dość czasu, pojedziemy do Grecji.</i>
If we have enough money, we will fly there.	<i>Jeżeli będziemy mieć dość pieniędzy, polecimy tam.</i>

Kolejność części zdania jest dowolna, zawsze jednak obowiązuje zasada, że po spójniku **if** Występuje zdanie w czasie teraźniejszym.

He will go swimming if the weather is fine.	<i>Pójdzie popływać, jeżeli pogoda będzie ładna.</i>
They will stay at home if it rains.	<i>Zostaną w domu, jeżeli będzie padał deszcz.</i>

Przecinek w zdaniach warunkowych stawia się tylko wtedy, gdy zdanie zaczyna się od spójnika **if**. Gdy obie części zdania są połączone w środku spójnikiem **if**, przecinka nie stawiamy.

If I have time, I will do it.	<i>Jeżeli będę miał czas, zrobię to.</i>
They will stay at home if it rains.	<i>Zostaną w domu, jeżeli będzie padał deszcz.</i>

Warunkowe spójniki mogą być w angielskim następujące:

if	jeżeli
provided	pod warunkiem, że / o ile
providing	pod warunkiem, że / o ile
as long as	dopóki
unless	jeżeli nie

Zaawansowana gramatyka

W zdaniach warunkowych może też występować spójnik **unless** (jeżeli nie). Również w przypadku tego spójnika obowiązuje ta sama zasada z czasem teraźniejszym, jak w spójniku **if**.

You won't pass the exam unless you study hard.	Nie zdasz egzaminu, jeżeli nie będziesz się uczył.
You won't pass the exam if you don't study hard.	

He won't help you unless you ask him.	Nie pomoże ci, jeżeli go nie poprosisz.
He won't help you if you don't ask him.	

Formalnie	Nieformalnie
I / you / he / she / it / we / you / they will	I'll / you'll / he'll / she'll / it'll / we'll / you'll they'll
I / you / he / she / it / we / you / they will not	I / you / he / she / it / we / you / they won't

[Lekcja 37.](#) **The infinitive or -ing?** (Bezokolicznik lub forma z -ing)

W angielskim po niektórych wyrazach następuje bezokolicznik, a po innych forma z **-ing**.

CZASOWNIKI + BEZOKOLICZNIK		CZASOWNIKI + -ING	
want	<i>chcieć</i>	love	<i>kochać, mieć dużą radość</i>
hope	<i>mieć nadzieję</i>	hate	<i>nienawidzić</i>
plan	<i>planować</i>	enjoy	<i>mieć radość</i>
decide	<i>zdecydować się</i>	mind	<i>przeszkadzać, szkodzić</i>
offer	<i>oferować, proponować</i>	suggest	<i>przypuszczać</i>
refuse	<i>odmówić</i>	stop	<i>przestać</i>
I hope to go to Italy.		Tom loves swimming, but he hates snorkelling	
<i>Mam nadzieję, że pojadę do Włoch.</i>		<i>Tom uwielbia pływanie, ale nienawidzi pływania pod wodą</i>	
They decided to stay at home.		I don't mind sleeping in a tent.	
<i>Zdecydowali się zostać w domu.</i>		<i>Nie przeszkadza mi spanie w namiocie.</i>	

Niektóre wyrazy mogą występować z obydwoma formami, bez zmiany znaczenia zdania.

It started to rain. = It started raining.	Zaczęło padać.
It began to snow. = It began snowing.	Zaczął padać śnieg.

Wyrazy **love** i **hate** są czasem łączone z bezokolicznikiem.

I love playing tennis.	I love to play tennis.
------------------------	------------------------

Zwróć uwagę na zmianę pisowni przy tworzeniu formy -ing.

read	+ -ing	reading	swim	+ -ing	swimming	leave	+ -ing	leaving
------	--------	---------	------	--------	----------	-------	--------	---------

I like reading books.	Lubię czytać książki.
I'd like to read a book.	Czciałbym przeczytać jakąś książkę.
Do you like watching TV?	Czy lubisz oglądać telewizję?
Would you like to watch TV?	Czy chciałbyś obejrzeć telewizję?

Zaawansowana gramatyka

VERBS + INFINITIVE OR -ING (Wyrazy, po których następuje bezokolicznik lub forma z -ing.)

W języku angielskim następujące wyrazy tworzą związek zarówno z bezokolicznikiem, jak i z formą z -ing, ale o różnym znaczeniu.

REMEMBER	
remember + infinitive	<i>pamiętać, żeby coś zrobić</i>
I must remember to post the letter.	<i>Muszę pamiętać, żeby wysłać ten list.</i>
remember + -ing	<i>pamiętać, że już coś zrobiłem.</i>
I remember posting the letter.	<i>Pamiętam, że już ten list wysłałem.</i>

TRY	
try + infinitive	<i>usiłować, starać się</i>
He tried to sleep.	<i>Starał się zasnąć.</i>
try + -ing	<i>spróbować</i>
He tried counting sheep.	<i>Spróbował liczyć owieczki.</i>

STOP	
stop + infinitive	<i>zatrzymać się w jakimś celu</i>
He stopped to have a smoke.	<i>Zatrzymał się, żeby zapalić.</i>
stop + -ing	<i>przestać coś robić</i>
She stopped smoking.	<i>Przestała palić.</i>

Lekcja 38. Reported speech (Mowa zależna)

Mowa niezależna	Mowa zależna
I am happy.	Peter said (that) he was happy.
My brother is sick.	Peter said (that) his brother was sick.
My friends are lazy.	Peter said (that) his friends were lazy.
I have bought a new car.	Peter said (that) he had bought a new car.
Jane has gone to Paris.	Peter said (that) Jane had gone to Paris.
I can't do it.	Peter said (that) he couldn't do it.
I will do it.	Peter said (that) he would do it.
I want to go there.	Peter said (that) he wanted to go there.
I was there in time.	Peter said (that) he had been there in time
I met her in 2004.	Peter said (that) he had met her in 2004.

Przesunięcie czasu					
teraźniejszy	→	przeszły	am / is are want	→ → →	was were wanted
teraźn. dokonany	→	zaprzeszły	has gone	→	had gone
przeszły	→	zaprzeszły	was / were bought	→ →	had been had bought
przyszły	→	przyszły w przyszłości	will do	→	would do

Wyrazy **say** i **tell** (powiedzieć) są stosowane w mowie zależnej w następującym znaczeniu:

He said (that) his friend would come.
<i>Powiedział, że jego przyjaciel przyjedzie</i>
He told me (that) his friend would come.
<i>Powiedział mi, że jego przyjaciel przyjedzie.</i>

She said (that) she was tired.
<i>Powiedziała, że jest zmęczona.</i>
She told them (that) she was tired.
<i>Powiedziała im, że jest zmęczona.</i>

Zaawansowana gramatyka

INDIRECT QUESTIONS (Pytania w mowie zależnej)

Mowa zależna może być wyrażona również poprzez wyraz **asked**. Także i w tym przypadku obowiązuje zasada stosowania przesuniętego czasu. Oprócz tego, w pytaniu wyrażanym w mowie zależnej, należy zmienić szyk wyrazów pytania w szyk zdania oznajmującego.

Pytania w mowie niezależnej	Pytania w mowie zależnej
Julia asked me: „How often do you go to the cinema?”	Julia asked me how often I went to the cinema
<i>Julia zapytała mnie: „Jak często chodzisz do kina?”</i>	<i>Julia zapytała mnie, jak często chodzę do kina</i>
They asked: „Is it raining?”	They asked if it was raining.
<i>Zapytali się: „Pada deszcz?”</i>	<i>Zapytali się, czy pada deszcz.</i>
We asked Lily: „Will you do it for us?”	We asked Lily if she would do it for us.
<i>Zapytaliśmy się Lily: „Czy zrobisz to dla nas?”</i>	<i>Zapytaliśmy się Lily, Czy zrobi to dla nas.</i>
The man asked: „What time is it?”	The man asked what time it was.
<i>Mężczyzna zapytał: „Która jest godzina?”</i>	<i>Mężczyzna zapytał, która jest godzina.</i>

Lekcja 39. **Make and do** (Robić)

MAKE	
make a mistake	zrobić / popełnić błąd
make a bed	pościelić łóżko
make a noise	robić hałas
make an appointment	umówić się na spotkanie
make a mess	robić bałagan
make money	zarabiać pieniądze
make a phone call	zadzwonić
make excuses	usprawiedliwiać się
make a plan	zaplanować
make a decision	zadecydować

DO	
do homework	robić lekcje
do housework	wykonywać prace domowe
do the shopping	robić zakupy
do the washing	prać
do the washing up	zmywać
do somebody a favour	zrobić przysługę
do exercises	ćwiczyć
do my best	robić, wszystko co tylko możliwe
do an exam	zdawać egzamin
do a test	robić test

I can't make it .	Nie dam rady
It doesn't make any sense .	To nie ma sensu
It makes me mad .	Doprowadza mnie to do szału.
It doesn't make any difference	To bez różnicy.

That'll do!	Dość tego! (Przestań!)
There's nothing to be done.	Nic już się nie da zrobić.
Do something about it.	Zrób coś z tym.
Well done!	Dobra robota! Brawo!

Zaawansowana gramatyka

MAKE (Zmusić)

Wyraz **make** ma również znaczenie „zmusić”. Po wyrazie **make** w tym znaczeniu piszemy bezokolicznik bez **to**.

He made me do it.	Zmusił mnie, aby to zrobić.
They have made us laugh.	Rozśmieszyli nas.
Who makes you stay here?	Kto zmusił cię, aby tu zostać?
Don't make me say that.	Nie zmuszaj mnie, aby to powiedzieć.

W stronie biernej wyraz **make** łączy się z bezokolicznikiem poprzez **to**.

He **was made to do** it. (Był zmuszony to zrobić).

Lekcja 40. **Some, any, no** (Jakiś, żaden)

+	SOME	
	<i>jakiś</i>	<i>w oznajmujących zdaniach twierdzących</i>
	He does some exercises in the morning.	

?	ANY	
	<i>jakiś</i>	<i>w pytaniu</i>
	Do you have any money?	

-	ANY	
	<i>żaden</i>	<i>w zdaniu przeczącym (czasownik ma formę przeczącą)</i>
	I don't have any friends.	

-	NO	
	<i>żaden</i>	<i>w zdaniu przeczącym (czasownik ma formę twierdzącą)</i>
	There is no sugar in it.	

Some i **any** nie używa się z rzeczownikami policzalnymi w liczbie pojedynczej. Funkcję polskiego wyrazu „jakiś” pełni przedimek nieokreślony **a / an**.

There is ~~some~~ boy in the room.

There is a boy in the room.

Wyrazy złożone						
somebody	+	ktoś				
something	+	coś				
somewhere	+	gdzieś				
anybody	?	ktoś	-	nikt		
anything	?	coś	-	nic		
anywhere	?	gdzieś	?	gdziekolwiek	-	nigdzie - donikąd
nobody	-	nikt				
nothing	-	nic				
nowhere	-	nigdzie				

Zaawansowana gramatyka

„SOME” IN QUESTIONS (SOME w pytaniach)
 „ANY” IN AFFIRMATIVE SENTENCES (ANY w zdaniach oznajmujących)

Some stosuje się w pytaniach, przy pomocy których o coś prosimy lub coś oferujemy.

Can you lend me **some** money?

Czy możesz mi pożyczyć jakieś pieniądze?

Will you have **some** cake?

Czy weźmiesz trochę ciasta?

Any używane jest w oznajmujących zdaniach twierdzących, w znaczeniu „jakikolwiek”.

Anyone can tell you that three plus three equals six.

Ktokolwiek ci powie, że trzy plus trzy równa się sześć.

You can do it **any** time.

Możesz to zrobić kiedykolwiek.

somebody	someone
anybody	anyone
nobody	no-one

[Lekcja 41](#). Linking words (Spójniki)

W angielskim wyrazy łącznikowe mogą łączyć dwa zdania lub dwa wyrazy.

AND	<i>i, a</i>
Tom plays the violin and Susan plays the flute.	
<i>Tom gra na skrzypcach, a Susan gra na flecie.</i>	

BUT	<i>ale, lecz</i>
James likes modern music, but he doesn't like pop.	
<i>James lubi muzykę nowoczesną, ale nie lubi popu.</i>	

OR	<i>lub, czy</i>
Would you like to go to the concert or are you tired?	
<i>Chcesz iść na koncert, czy jesteś zmęczony?</i>	

SO	<i>więc</i>
We were tired, so we stayed at home.	
<i>Byliśmy zmęczeni, więc zostaliśmy w domu.</i>	

BECAUSE	<i>ponieważ</i>
Lucy stayed at home because she was tired.	
<i>Lucy została w domu, ponieważ była zmęczona.</i>	

as well as	<i>oraz, jak i</i>
either... or	<i>albo... albo</i>
neither... nor	<i>ani... ani</i>
however	<i>jednakże</i>
nevertheless	<i>niemniej jednak</i>
as if	<i>jak gdyby</i>
so that	<i>aby / tak by</i>

Zwróć uwagę na różnicę w następujących wyrażeniach.

because ponieważ
because of z powodu

He couldn't play the violin **because** his arm was broken.

He couldn't play the violin **because of** his broken arm.

Zaawansowana gramatyka

Po wyrazach łącznikowych **before** i **after** w angielskim może następować zarówno zdanie, jak tylko rzeczownik.

Po wyrazie **during** zawsze następuje rzeczownik.

Po wyrazie **while** zawsze następuje zdanie.

Jack arrived...	Jack przybył...	
... before the concert <i>...przed koncertem</i>	... during the concert. <i>...podczas koncertu</i>	... after the concert. <i>...po koncercie.</i>
... before they started playing. <i>...zanim zaczęli grać.</i>	... while they were playing. <i>...podczas, gdy grali.</i>	... after they finished playing. <i>...po tym, jak skończyli grać.</i>

Lekcja 42. Phrasal verbs (Czasowniki złożone)

Angielskie czasowniki złożone to takie, które w połączeniu z przyimkami nabierają nowego znaczenia.

A: CZASOWNIKI ZŁOŻONE NIEPRZECHODNIE

Czasownika nie można oddzielić od przyimka.

look for	szukać (czegoś, kogoś)
look after	opiekować się (czymś, kimś)
look forward to	cieszyć się na coś, oczekiwać (czegoś, kogoś)
run into	natrafiać na (coś, kogoś)
get on	wsiadać do (czegoś)
get off	wysiadać z (czegoś)
get on with	zgodzać się, dobrze żyć z (kimś)
get over	dojść do siebie, przeboleć (coś)

B: CZASOWNIKI ZŁOŻONE PRZECHODNIE

Czasownik i przyimek mogą być oddzielone dopełnieniem.

switch on	zapalić, włączyć (coś)
switch off	zgasić, wyłączyć (coś)
put on	założyć (coś)
take off	zdjąć (coś)
give up	porzucić (coś), rezygnować (z czegoś)
try out	wypróbować (coś)
write down	zapisać (coś)
put off	przełożyć, odroczyć (coś)

Bill is **looking for** his glasses. (Bill szuka okularów.)

Put on your jacket. (Włóż marynarkę.) **Put** your jacket **on**.

Jeśli dopełnieniem jest zaimek, w rozłącznych wyrażeniach przyimkowych musi zawsze stać między czasownikiem a przyimkiem.

Put your sweater on. / Put on your sweater. (Zalóż sweter.)

Put **it** on. (Zalóż go.)

Zaawansowana gramatyka

Niektóre angielskie czasowniki złożone nie łączą się z żadnym dopełnieniem.

take off	wystartować
get up	wstać
watch out	uwagać
break down	rozbić się, zepsuć się
break out	wybuchnąć (o wojnie)
break up	rozejść się
go on	kontynuować

turn out	okazać się
grow up	dorosnąć
come in	wejść
set off	wyruszyć w podróż
go off	wybuchnąć (o bombie)
stand up	wstać
sit down	usiąść
lie down	kłaść się

Czasownik złożony **take off** ma w angielskim dwa znaczenia.

The plane **took off** at 5. (*Samolot wystartował o godzinie 5.*)

Jim **took off** his coat. (*Jim zdjął płaszcz.*)

LISTA 240 CZASOWNIKÓW ZŁOŻONYCH (PHRASAL VERBS)

<i>account for</i>	wyjaśniać coś, podawać powody
<i>act up</i>	źle się zachowywać (o dziecku)
<i>add up</i>	sumować
<i>answer back</i>	odpyskowywać
<i>ask around</i>	rozpytywać
<i>back up</i>	popierać, wspierać kogoś
<i>base on</i>	bazować na, operać się na czymś
<i>be about to</i>	zaraz coś zrobić
<i>be into something</i>	lubić coś, być w coś zaangażowanym
<i>be out</i>	być poza domem
<i>be up to</i>	mieć coś w planie
<i>beat up</i>	pobić kogoś
<i>belong to</i>	należać do
<i>blend in / blend into</i>	wtapiać się w (jakieś tło)
<i>boss around</i>	dyrygować kimś, rządzić
<i>break down</i>	popsuć (się)
<i>break out</i>	ucieć z więzienia, wybuchnąć (wojna)
<i>break through</i>	przełamać się przez coś, przedrzeć się
<i>break up</i>	zerwać ze sobą
<i>bring back</i>	przywrócić, przynieść z powrotem, oddać
<i>bring together</i>	pogodzić ze sobą, zbliżyć do siebie
<i>bring up</i>	wychowywać
<i>brush up on</i>	podszlifować, odświeżyć wiedzę
<i>bump into</i>	wpaść na kogoś, spotkać
<i>butt in</i>	wtrącać się, mieszać się do czegoś
<i>call back</i>	oddzwonić
<i>call for</i>	wymagać czegoś, być dobrą okazją do
<i>call off</i>	odwołać

<i>calm down</i>	uspokoić (się)
<i>care for</i>	opiekować się, troszczyć się
<i>carry on</i>	kontynuować
<i>carry out</i>	przeprowadzić, zrealizować
<i>catch up</i>	nadgonić
<i>check in / out</i>	zameldować / wymeldować się
<i>check up on somebody</i>	sprawdzać, kontrolować
<i>cheer up</i>	poprawić humor
<i>chill out!</i>	wyluzuj!
<i>chip in</i>	zrzucać się na coś
<i>close down</i>	zamykać, likwidować (sklep, firmę)
<i>come across</i>	spotkać się z czymś, napotkać
<i>come back</i>	wracać
<i>come from</i>	pochoździć skądś
<i>come in</i>	wejść
<i>come out (turn out)</i>	wyjsć na jaw, okazać się
<i>come round</i>	odwiedzić kogoś przy okazji
<i>come up (with)</i>	wymyśleć coś
<i>count on</i>	liczyć na (kogoś)
<i>cut down on something</i>	ograniczyć (spożycie)
<i>cut off</i>	odciąć
<i>cut sth out</i>	przestać, wyciąć
<i>deal with</i>	radzić sobie (z jakąś sytuacją)
<i>depend on</i>	zależać od
<i>die out</i>	wymierać
<i>do over</i>	zrobić od nowa
<i>do up</i>	zapiąć (guziki)
<i>do without</i>	obejść się bez czegoś
<i>drag away</i>	odciągać, odwlekać
<i>drink up</i>	wypić do dna
<i>drop by</i>	odwiedzić kogoś przy okazji
<i>drop off</i>	wysadzić kogoś (z auta)
<i>drop out</i>	zrezygnować, rzucić (szkołę)
<i>eat out</i>	zjeść na mieście
<i>end up</i>	skończyć gdzieś, wylądować
<i>face up to</i>	stawić czemuś czoła
<i>fade away / fade out</i>	zanikać, blednąć
<i>fall apart</i>	rozpadać się
<i>fall behind</i>	zostawać z tyłu (z postępami w pracy)
<i>fall down</i>	spadać
<i>fall for</i>	zakochać się w kimś
<i>fall off</i>	odpaść

<i>fall out with somebody</i>	pokłócić się z kimś (bliskim)
<i>feel for somebody</i>	współczuć komuś
<i>figure out</i>	rozkminić, zorientować się, zrozumieć
<i>fill in / fill up</i>	wypełnić / nalać po brzeg
<i>fill out</i>	wypełnić (formularz)
<i>find out sth</i>	odkryć, zorientować się
<i>fit in</i>	wpasować, dopasować (się)
<i>get along / get on with</i>	mieć dobrą relację
<i>get away with (murder)</i>	wywinąć się, uniknąć odpowiedzialności (za morderstwo)
<i>get back</i>	wracać
<i>get down to</i>	zabrać się za coś
<i>get on (the bus) / get in (the car) – get off</i>	wsiadać – wysiadać
<i>get on well with somebody</i>	mieć z kimś dobre relacje
<i>get over</i>	przejść do porządku dziennego, pogodzić się z czymś / znaleźć rozwiązanie
<i>get rid of something</i>	pozbyć się czegoś
<i>get somebody down</i>	dołować kogoś
<i>get together</i>	spotkać się całą grupą
<i>get up</i>	wstawać / budzić się
<i>give back</i>	oddawać
<i>give in to sb/sth</i>	poddawać się, ulegać
<i>give somebody away</i>	wydać, zdradzić kogoś
<i>give up</i>	poddać się, zrezygnować
<i>go ahead</i>	zacząć (przed kimś innym)
<i>go away</i>	wyjeżdżać
<i>go back</i>	wracać
<i>go by</i>	mijać (o czasie) / przechodzić obok
<i>go down</i>	spadać, obniżać się / zatonać
<i>go in</i>	wejść
<i>go off</i>	wybuchnąć (bomba)
<i>go on</i>	kontynuować
<i>go out</i>	chodzić ze sobą / wychodzić / gasnąć
<i>go with sth</i>	dobrze smakować z czymś / iść z kimś
<i>grow apart</i>	oddalać się od siebie (w relacji)
<i>grow up</i>	dorastać
<i>hand in</i>	wręczyć coś
<i>hand out (UK)</i>	rozdać, dystrybuować coś ręcznie
<i>hang on</i>	czekać, poczekać
<i>hang out</i>	miło i bezproduktywnie spędzać wspólnie czas

<i>hang up</i>	odłożyć słuchawkę telefonu
<i>hit it off</i>	szybko się zaprzyjaźnić
<i>hold back</i>	zatrzymywać, powstrzymywać
<i>hold on</i>	zaczekać, powstrzymać się
<i>hurry up</i>	pospiesz się
<i>jump in</i>	wtrącić się do rozmowy, wskoczyć
<i>keep away from</i>	trzymać z dala od (dzieci)
<i>keep sth up / keep on</i>	kontynuować pracę
<i>kick back</i>	relaksować się
<i>kick off</i>	zacząć mecz / zrzucić buty kopniakiem ze stóp
<i>kick out</i>	wykopać, pozbyć się
<i>knock down</i>	powalić, potrącić autem
<i>lay off</i>	zwolnić (pracowników)
<i>let down</i>	zawieść kogoś, rozczarować
<i>let out</i>	wypuścić kogoś na zewnątrz / coś z siebie
<i>lie down</i>	położyć (się)
<i>live up to</i>	sprostać (wyzwaniu, ideałom)
<i>log in (on) / log out (off)</i>	logować się / wylogowywać
<i>look after</i>	dbać, zajmować się kimś
<i>look around</i>	rozglądać się
<i>look down on / look up to somebody</i>	patrzeć na kogoś z góry z pogardą / inspirować się kimś
<i>look for</i>	szukać
<i>look forward to</i>	cieszyć się na coś
<i>look into</i>	badać sprawę
<i>look out</i>	uwagać na niebezpieczeństwo
<i>make for</i>	iść w jakimś kierunku
<i>make up</i>	wymyślić coś
<i>make up for</i>	nadrabiać, rekompensować
<i>mess up</i>	popęłnić błąd
<i>mess with sb</i>	zadzierać z kimś
<i>move in / move out</i>	wprowadzić się / wyprowadzić się z mieszkania
<i>move on to</i>	przejsć do czegoś (kolejnego punktu spotkania)
<i>nail down</i>	ustalić, dograć szczegóły / zmusić kogoś, przycisnąć
<i>narrow down</i>	zawęzić
<i>nod off</i>	przysnąć sobie
<i>nose about / nose around</i>	węszyć, szukać
<i>opt for something / opt to do something</i>	optować za czymś / zdecydować się coś zrobić

<i>pass away</i>	umrzeć
<i>pass on</i>	przekazać informację
<i>pass out</i>	zemdleć, rozdawać (USA)
<i>pay back</i>	oddać dług
<i>pay off</i>	spłacić
<i>pick up</i>	podnieść z ziemi, odebrać kogoś autem
<i>pin down</i>	przyszpilić
<i>piss off</i>	wkurzać kogoś
<i>plug in</i>	podłączyć wtyczkę
<i>point out</i>	wskazywać na, uzmysławiać
<i>print out</i>	wydrukować
<i>pull back</i>	wycofywać się
<i>pull down</i>	zburzyć
<i>pull over</i>	zatrzymać auto na poboczu
<i>put back</i>	odłożyć na miejsce / cofnąć wskazówki zegara
<i>put down</i>	kłaść / zapisywać / upokarzać
<i>put forward</i>	zapropionować przesunąć wskazówkę zegara do przodu, nominować
<i>put on</i>	zakładać, ubierać
<i>put out</i>	zgasić
<i>put sth off</i>	przełożyć na później
<i>put up with</i>	znosić, tolerować
<i>ring back</i>	oddzwonić
<i>rip off 50</i>	zdzierać (dawać zbyt wysoką cenę)
<i>rip sb off</i>	domagać się zawyżonej ceny, zdzierać
<i>round up / round down</i>	zaokrąglić w górę / w dół
<i>rule something out</i>	wykluczyć coś (jakąś możliwość)
<i>run away</i>	uciec
<i>run into</i>	spotkać kogoś przypadkiem, natrafić
<i>run out</i>	nie mieć już czegoś, co potrzebujemy, skończyć się
<i>run over</i>	przejechać, potrącić coś / kogoś
<i>screw up</i>	schrzanić, zepsuć
<i>sell out</i>	wyprzedać, sprzedać się
<i>set off</i>	wyruszyć w drogę
<i>set on doing sth</i>	postanowić coś zrobić
<i>set up</i>	zorganizować, zaplanować
<i>settle down</i>	osiąść, dogadać cenę
<i>show around</i>	oprowadzić kogoś po miejscu
<i>show off</i>	chwalić się, popisywać
<i>show up</i>	pojawić się gdzieś
<i>shut up</i>	przestać mówić

<i>sleep in</i>	pospać dłużej niż zwykle, wyspać się
<i>slow down</i>	zwolnić (poruszać się wolniej)
<i>speak up</i>	powiedzieć głośno / głośniej
<i>speed (something) up</i>	(coś) przyspieszyć
<i>stand back</i>	odsunąć się
<i>stand down</i>	ustąpić ze stanowiska
<i>stand out (from)</i>	być łatwo zauważalnym, odstawać
<i>stand up to</i>	przeciwstawiać się czemuś, postawić się
<i>start over</i>	zacząć od nowa
<i>stay away from</i>	trzymać się z daleka od kogoś / czegoś
<i>stay behind (with)</i>	zostawać w tyle (z czymś)
<i>stay in / stay out</i>	zostać w domu / nie wracać do domu
<i>stay out of something</i>	nie mieszać się do konfliktu, trzymać się z dala od czegoś złego
<i>stay over / sleep over</i>	zostać na noc
<i>stay up</i>	nie kłaść się spać
<i>stick to (the plan)</i>	trzymać się czegoś
<i>stock up</i>	zaopatrzyć się
<i>sum up</i>	podsumować, reasumować
<i>switch on / switch off</i>	włączyć / wyłączyć
<i>take aback</i>	zaskoczyć
<i>take after</i>	przypominać kogoś z rodziny
<i>take back</i>	zwracać, cofnąć co się powiedziało
<i>take down</i>	zanotować
<i>take off</i>	wystartować (samolot), obniżyć cenę, zdjąć ubranie
<i>take on</i>	zatrudniać, przyjmować (<i>intake</i> = nabór)
<i>take out</i>	wyjąć, usunąć (zęba)
<i>take over</i>	przejąć kontrolę
<i>take to</i>	polubić
<i>talk into</i>	namówić kogoś, przekonać do czegoś
<i>tell apart</i>	widzieć różnicę, odróżniać
<i>tell off</i>	ochrzanić kogoś
<i>think sth over</i>	przemyśleć coś
<i>throw away</i>	wyrzucić
<i>throw in</i>	dorzucić dodatkowo, wrzucić
<i>tie up</i>	być związanym, zbyt zajęтым na cokolwiek innego
<i>touch down</i>	wylądować (samolot)
<i>try on</i>	przymierzyć
<i>try out</i>	wypróbować
<i>turn away</i>	odmówić, odtrącić

<i>turn down</i>	obniżyć, zmniejszyć, odmówić
<i>turn on / turn off</i>	włączyć / wyłączyć
<i>turn out</i>	okazać się
<i>turn up</i>	pojawić się, przyjść
<i>wait out</i>	przeczekać
<i>wake up</i>	(o)budzić się
<i>warm up</i>	rozgrzewać (się)
<i>wash up</i>	zmywać
<i>watch out</i>	uważać, strzec się
<i>wind down</i>	rozluźniać się, spuszczać parę
<i>work on</i>	pracować nad czymś
<i>work out</i>	ćwiczyć na siłowni / znaleźć rozwiązanie problemu
<i>wrap up</i>	podsumować, reasumować
<i>write down</i>	zapisać
<i>zip up</i>	zapiąć zamek błyskawiczny
<i>zoom in / zoom out</i>	przybliżyć / oddalić w obiektywie

[Lekcja 43.](#) **The definite article** (Przedimek określony)

THE – Poniższe wyrazy występują w angielskim z przedimkiem określonym **the**.

go to the airport	iść na lotnisko	be at the airport	być na lotnisku
go to the cinema	iść do kina	be at the cinema	być w kinie
go to the theatre	iść do teatru	be at the theatre	być w teatrze
go to the post office	iść na pocztę	be at the post office	być na poczcie
go to the doctor	iść do lekarza	be at the doctor	być u lekarza
go to the dentist	iść do dentysty	be at the dentist	być u dentysty
go to the station	iść na stację	be at the station	być na stacji
go to the bank	iść do banku	be at the bank	być w banku
go to the centre	iść do centrum	be at the centre	być w centrum

~~**THE**~~ – Poniższe wyrazy występują w angielskim bez przedimka.

go to work	iść do pracy	be at work	być w pracy
go home	iść do domu	be at home	być w domu
go to bed	iść do łóżka	be in bed	być w łóżku
go to school	chodzić do szkoły	be at school	być w szkole
go to university	chodzić na uniwersytet	be at university	być na uniwersytecie
go to prison	iść do więzienia	be in prison	być w więzieniu
go to church	chodzić do kościoła	be in/at church	być w kościele
go to hospital	iść do szpitala	be in hospital	być w szpitalu

Kiedy mówimy o instytucji, nie stosujemy przedimka określonego. Gdy mamy na myśli konkretny budynek używamy przedimka określonego.

school	My son is at school	Mój syn jest w szkole. (uczy się tam - instytucja.)
the school	I was at the school To talk to his teacher.	Byłam w szkole porozmawiać z jego nauczycielem. (Nie uczyłam się tam, tylko przyszedłam do budynku)

Zaawansowana gramatyka

USING THE DEFINITE ARTICLE (Stosowanie przedimka określonego)

Przedimek **the** stosujemy, gdy mówimy o konkretnych rzeczach lub ludziach.

Last week I was in hospital. **The doctors** were really excellent.

W ubiegłym tygodniu byłem w szpitalu. Lekarze byli naprawdę doskonali.

(Lekarze ze szpitala w którym byłem.)

The people we met on holiday became our good friends.

Ludzie, których poznaliśmy na wakacjach stali się naszymi dobrymi przyjaciółmi.

Nie stosujemy przedimka **the** wtedy, gdy mówimy o rzeczach lub ludziach ogólnie.

Doctors are better paid than nurses.

Lekarze są lepiej opłacani niż pielęgniarki

People should care about their health.

Ludzie powinni dbać o swoje zdrowie.

Lekcja 44. **Adverbs of frequency** (Przysłówki częstotliwości)

Przysłówki częstotliwości odpowiadają na pytanie **How often?** (Jak często?)

always	<i>zawsze</i>	sometimes	<i>czasem</i>
usually	<i>zwykle, zazwyczaj</i>	seldom	<i>rzadko</i>
often	<i>często</i>	never	<i>nigdy</i>

I always buy takeaway food on weekdays.

W dni powszednie zawsze kupuję jedzenie na wynos.

They **usually** go to the restaurant on Saturday.

W sobotę zwykle chodzą do restauracji.

He **often** drinks wine.

On często pije wino.

She **sometimes** drinks beer.

Ona czasem pije piwo.

We are **seldom** at home in the evening.

Rzadko jesteśmy wieczorem w domu.

I **never** eat alone

Nigdy nie jem sam.

- Przysłówki częstotliwości występują zwykle w zdaniu przed czasownikiem, ale po czasowniku **to be** (być).

Wielowyrzowe okoliczniki częstotliwości stawiamy na końcu zdania.

every day	codziennie	twice a day	dwa razy dziennie
every week	co tydzień	three times a year	trzy razy w roku
every year	co rok	on Mondays	w poniedziałki
once a day	raz dziennie	every other day	co drugi dzień
once a week	raz w tygodniu	every two weeks	co dwa tygodnie
once a year	raz w roku	once in three years	raz na trzy lata

The Smiths go on holiday **once in two years**.

Państwo Smith jeżdżą na wakacje raz na dwa lata.

Zaawansowana gramatyka

ADVERBS OF FREQUENCY IN QUESTIONS AND NEGATIVES

(Przysłówki częstotliwości w pytaniach i przeczeniach)

Przysłówki częstotliwości występują między czasownikiem posiłkowym i głównym (przeczenia) lub między podmiotem a czasownikiem głównym (pytania).

Do you **often** go to the Chinese restaurant?

Czy często chodzisz do chińskiej restauracji?

She doesn't **usually** drink that much.

Ona zwykle nie pije tak dużo.

W przypadku pytań z czasownikiem **być** przysłówek częstotliwości następuje po podmiocie .

Is she **always** late?

Czy ona zawsze się spóźnia?

W przypadku przeczeń z czasownikiem **być** przysłówek następuje po czasowniku w formie przeczącej.

They aren't **usually** late for school.

Zwykle nie spóźniają się do szkoły.

[Lekcja 45](#). **The passive** (Strona bierna)

Stronę bierną tworzy się w języku angielskim tak samo, jak w polskim – po podmiocie następuje czasownik **to be** (w odpowiedniej formie) i imiesłów bierny.

SUBJECT + BE + PAST PARTICIPLE

Sweden is situated in the north of Europe.	<i>Szwecja jest położona na północy Europy.</i>
English is spoken all over the world.	<i>Angielski jest używany na całym świecie</i>

Strona czynna: Christopher Columbus discovered **America**.

Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę.

Strona bierna: **America** was discovered by Christopher Columbus.

Ameryka została odkryta przez Krzysztofa Kolumba.

+	America was discovered by Christopher Columbus.
-	America wasn't discovered by James Cook.
?	Was America discovered by Christopher Columbus or James Cook?

Imiesłów bierny

- a) dla czasowników regularnych ma taką samą formę jak czas przeszły clean **cleaned**
 b) dla czasowników nieregularnych podany jest w trzeciej kolumnie speak **spoken**

Zaawansowana gramatyka

THE PASSIVE: VERBS WITH TWO OBJECTS

(Strona bierna: czasowniki z dwoma dopełnieniami)

Niektóre czasowniki występują w angielskim z dwoma dopełnieniami. Stronę bierną można wtedy tworzyć na dwa sposoby.

Strona czynna:

He gave the teacher the geography book. (*Dał nauczycielowi książkę do geografii.*)

Strona bierna:

The geography book was given to the teacher. (*Książka do geografii została dana nauczycielowi.*)

The teacher was given the geography book. (*Nauczyciel dostał książkę do geografii.*)

W ten sam sposób tworzymy stronę bierną w przypadku następujących czasowników:

pay	płacić	teach	uczyć
offer	oferować	tell	mówić
ask	pytać, prosić	give	dawać
show	pokazywać	send	wysyłać

[Lekcja 46 i 47.](#) **The future perfect simple** (Czas przyszły dokonany prosty)

Czas przyszły dokonany prosty tworzymy za pomocą czasownika posiłkowego **will** i formy przedniej (**have** + imiesłów bierny). Ma jednakową formę dla wszystkich osób.

WILL + HAVE + PAST PARTICIPLE

+	In two months, you'll have explored the planet. <i>Za dwa miesiące będziecie mieli zbadaną planetę.</i>
?	In two months, will you have explored the planet? <i>Czy za dwa miesiące będziecie mieli zbadaną planetę?</i>
-	In two months, you won't have explored the planet. <i>Za dwa miesiące nie będziecie mieli zbadanej planety.</i>

Formalnie	Nieformalnie
you will	<i>you'll</i>
you will not	<i>you won't</i>

Eniach ryecyownik w licybie pojedzncyj moCzas przyszły dokonany prosty wyraża czynność, która zostanie ukończona do określonego momentu w przeszłości.

Zaawansowana gramatyka

THE FUTURE PERFECT CONTINUOUS (Czas przyszły dokonany ciągły)

Czas przyszły dokonany ciągły tworzymy za pomocą czasownika posiłkowego **will, have been** oraz formy **-ing** czasownika leksykalnego.

WILL + HAVE + BEEN + -ING

+	In September, we will have been learning English for five years. <i>We wrześnie minie pięć lat jak uczy my się angielskiego.</i>
?	How long will you have been learning English in September? <i>Ile czasu minie we wrześnie odkąd uczy cie się angielskiego?</i>
-	We won't have been learning English for five years in September. <i>We wrześnie minie pięć lat odkąd nie uczy my się angielskiego.</i>

Czas przyszły dokonany ciągły wyraża czynność, która w określonym momencie w przyszłości będzie jeszcze trwać.

Lekcja 48. **Noun + noun phrases** (Wyrażenia składające się z dwóch rzeczowników)

W języku angielskim, niektóre wyrażenia tworzy się za pomocą dwóch rzeczowników. Pierwszy z nich pełni funkcję przymiotnika.

sun	+	glasses	→	sunglasses
<i>słońce</i>		<i>okulary</i>		<i>okulary słoneczne</i>
light	+	house	→	lighthouse
<i>światło</i>		<i>dom</i>		<i>latarnia morska</i>
life	+	guard	→	lifeguard
<i>życie</i>		<i>straż</i>		<i>ratownik</i>
sea	+	fish	→	sea fish
<i>morze</i>		<i>ryba</i>		<i>ryba morska</i>
summer	+	holiday	→	summer holiday
<i>lato</i>		<i>wakacje</i>		<i>wakacje letnie</i>
tennis	+	ball	→	tennis ball
<i>tenis</i>		<i>piłka</i>		<i>piłka tenisowa</i>

Zwróć uwagę Na kolejność słów!	table tennis	<i>tenis stołowy</i>
	table-tennis table	<i>stół do tenisa stołowego</i>

W wyrazach złożonych pierwsze słowo często ma końcówkę **-ing**.

washing machine	pralka
swimming pool	plywalnia
dining room	jadalnia
shopping list	lista zakupów
frying pan	patelnia
writing desk	biurko
drinking water	woda pitna
eating habits	zwyczaje żywieniowe
swimming costume	kostium kąpielowy

W wielowyrazowych wyrażeniach rzeczownik w liczbie pojedynczej może pełnić funkcję przymiotnika

ten-page letter	dziesięciostronicowy list
four-star hotel	czterogwiazdkowy hotel
ten-pound note	banknot dziesięciofuntowy

Zwróć uwagę na następujące zdania!

Bill is a three-year-old boy.	Bill jest trzyletnim chłopcem
Bill is three years old.	Bill ma trzy lata.
It is a two-hour journey.	To jest dwugodzinna podróż.
The journey took us two hours.	Podróż zabrała nam dwie godziny.

Lekcja 49. **One, ones** (Zaimki: one, ones)

Jeśli chcemy uniknąć powtarzania rzeczownika w zdaniu, możemy go zastąpić zaimkiem **one**, w przypadku liczby pojedynczej i **ones**, w przypadku liczby mnogiej.

Liczba pojedyncza	
I am taking this chair .	Biorę to krzesło.
Which one ? (= Which chair?)	Które?
The blue one . (= The blue chair.)	To niebieskie.

Liczba mnoga	
I am taking these chairs .	Biorę te krzesła.
Which ones ? (= Which chairs?)	Które?
The blue ones . (= The blue chairs.)	Te niebieskie.

W języku angielskim nie można całkowicie pominąć rzeczownika. Należy go powtórzyć lub zastąpić zaimkiem **one, ones**.

I am taking this chair. ~~Which?~~ ~~The blue.~~

Po zaimkach **these** i **those** (liczba mnoga) nie używa się zaimka **ones**.

A: I need a box.	A: I need boxes.
B: This one or that one?	B: These or those?
A: That one please.	A: Those, please.

Zaawansowana gramatyka

„ONE” AS INDEFINITE PERSONAL PRONOUN („One” jako nieokreślony zaimek)

Zaimek **one** jest używany w angielskim do wyrażenia ogólnej prawdy. Na język polski można go przetłumaczyć jako: jeden, człowiek, my, ludzie. Do takiej generalizacji można też użyć **we** lub **you**.

One can't complain.
<i>Nie można narzekać.</i>
= You can't complain.
= We can't complain.

One never knows what may happen.
<i>Nigdy nie wiadomo, co się może zdarzyć.</i>
= You never know what may happen.
= We never know what may happen.

One doesn't like to have one's word doubted.
<i>Człowiek nie lubi, gdy wątpi się w jego słowa.</i>
= You don't like to have your word doubted.
= We don't like to have our word doubted.

Zaimek **one** zachowuje się jak trzecia osoba liczby pojedynczej.

One doesn't like being told what to do. (*Człowiek nie lubi, gdy mu się mówi, co ma robić.*)

[Lekcja 50.](#) **Prefixes** (Przedrostki)

W angielskim przeciwieństwa tworzy się często przy pomocy przedrostków.

IL_		IR-	
illegal	<i>nielegalny</i>	irregular	<i>nieregularny</i>
illegible	<i>nieczytelny</i>	irresistible	<i>nieodparty</i>
illogical	<i>nielogiczny</i>	irresponsible	<i>nieodpowiedzialny</i>

DIS-		IN-	
disagree	<i>nie zgadzać się</i>	indirect	<i>pośredni</i>
disappear	<i>zniknąć</i>	inexpansive	<i>niedrogi</i>
dishonest	<i>nieuczciwy</i>	incorrec	<i>niepoprawny</i>
dislike	<i>nie lubić</i>	invisible	<i>niewidzialny</i>
disadvantage	<i>wada, niekorzyść</i>	inexperienced	<i>niedoświadczony</i>

UN-		IM-	
unhappy	<i>nieszczęśliwy</i>	impossible	<i>niemożliwy</i>
unbelievable	<i>niewiarygodny</i>	impolite	<i>nieuprzejmy</i>
unusual	<i>niezwykły</i>	immoral	<i>niemoralny</i>
unknown	<i>nieznany</i>	impatient	<i>niecierpliwy</i>
unlock	<i>otworzyć</i>		
untie	<i>rozwiązać</i>		

Zaawansowana gramatyka

OTHER PREFIXES (Inne przedrostki)

RE-	NA NOWO	BI-	DWU-
rebuild	<i>odbudować</i>	bilingual	<i>dwujęzyczny</i>
rewrite	<i>przepisać</i>	bilateral	<i>dwustronny</i>
reopen	<i>ponownie otworzyć</i>	biped	<i>dwunożny</i>
OVER-	ZANADTO	DE-	OD- / WY- / DE-
oversleep	<i>zapać</i>	deforest	<i>wylesić</i>
overcharge	<i>policzyć za dużo</i>	decentralise	<i>decentralizować</i>
overcrowded	<i>przeludniony</i>	decode	<i>odszyfrować</i>
MIS-	ŹLE, BŁĘDNIE	NON-	NIE- / BEZ-
misunderstand	<i>źle zrozumieć</i>	non-smoker	<i>niepalący</i>
misprint	<i>źle wydrukować</i>	non-existent	<i>nieistniejący</i>
mishear	<i>źle usłyszeć przesłyszeć się</i>	non-alcoholic	<i>bezalkoholowy</i>

Lekcja 51. **Word order – adjectives** (Szyk wyrazów – przymiotniki)

W angielskim kolejność przymiotników jest ściśle określona. Przymiotnik wyrażający subiektywny pogląd zawsze poprzedza przymiotnik wyrażający fakt.

1	2	3
OPINION	FACT	NOUN
<i>pogląd</i>	<i>fakt</i>	<i>rzeczownik</i>
interesting	old	man
interesujący	starszy	mężczyzna
beautiful	young	lady
piękna	młoda	dama

Jeśli w zdaniu jest więcej przymiotników wyrażających fakty, stosuje się je w następującej kolejności, przedstawionej w tabelce.

1	2	3	4	5	6
SIZE	AGE	COLOUR	ORIGIN	MATERIAL	NOUN
<i>wielkość, rozmiar</i>	<i>wiek</i>	<i>kolor</i>	<i>pochodzenie</i>	<i>materiał</i>	<i>rzeczownik</i>
big	old	black	Chinese	wodden	table
duży	stary	czarny	chiński	drewniany	stół

Przymiotniki opisujące kolory można wyrażać na kilka sposobów.

1) a blue and green sweater	<i>niebiesko-zielony sweter (dwubarwny)</i>
2) a blue-green sweater	<i>niebieskozielony sweter (jednobarwny)</i>
3) a dark red hat	<i>ciemnoczerwony kapelusz</i>
4) a light blue car	<i>jasnoniebieski samochód</i>
5) a bright yellow umbrella	<i>jaskrawożółty parasol</i>
6) a snow-white dress	<i>śnieżnobiała suknia</i>

Zaawansowana gramatyka

ADJECTIVES AFTER „FEEL”, „LOOK”, „SMELL”, „TASTE”, „SOUND”
(Przymiotniki po czasownikach wyrażających odczucia)

Po następujących czasownikach stawiamy przymiotniki, a nie jak w języku polskim przysłówki.

feel	czuć się
look	wyglądać
sound	brzmieć
taste	smakować
smell	pachnieć, śmierdzieć

I feel **bad**. (*Czuję się źle.*)

You look **exhausted**. (*Wyglądasz na wyczerpanego.*)

It sounds **interesting**. (*To brzmi interesująco.*)

The soup tastes **horrible**. (*Ta zupa okropnie smakuje.*)

The cake smells **good**. (*To ciasto ładnie pachnie.*)

[Lekcja 52.](#) **The passive voice** (Strona bierna)

Strony biernej używa się w angielskim w różnych czasach.

A: CZAS TERAŹNIEJSZY PROSTY
Easter is celebrated in spring.
<i>Wielkanoc jest obchodzona na wiosnę.</i>

B: CZAS TERAŹNIEJSZY CIĄGŁY
Thanksgiving Day is just being celebrated in the USA.
<i>Święto Dziękczynienia jest właśnie obchodzone w USA.</i>

C: CZAS TERAŹNIEJSZY DOKONANY
Christmas has been celebrated since 336 AD.
<i>Boże Narodzenie obchodzone jest od 336 roku.</i>

D: CZAS PRZYSZŁY PROSTY
Next year, New Year's Eve will be celebrated on Sunday
<i>W przyszłym roku sylwester będzie obchodzony w niedzielę.</i>

E: CZAS PRZESZŁY PROSTY
Last year it was celebrated on Saturday.
<i>W zeszłym roku był obchodzony w sobotę.</i>

Zaawansowana gramatyka

„GET” IN THE PASSIVE VOICE („GET” w stronie biernej)

W stronie biernej zamiast czasownika **be** używany jest czasami czasownik **get**. Konstrukcja ta jest w angielskim dość częsta, ale uznawana za nieformalną.

I got shouted at (= I was shouted at) by the Browns because I stepped onto their lawn.
<i>Zostałem skrzyzczany przez Brownów, ponieważ wszedłem na ich trawnik.</i>

There was a terrible accident in our street, but fortunately nobody got hurt. (= nobody was hurt)
<i>Na naszej ulicy był okropny wypadek, ale na szczęście nikt nie doznał obrażeń.</i>

Czasownika **get** używa się jedynie do wyrażenia zmiany, a nie wyrażenia stanu.

She was a mystery woman. Nothing was known about her. (got known)
<i>To była tajemnicza kobieta. Nic o niej nie było wiadomo.</i>
He was loved by all the people. (got loved)
<i>Wszyscy go kochali.</i>

Lekcja 53. **Suffixes** (Przyrostki)

Poszczególne części mowy tworzy się często przy pomocy przyrostków.

VERB	CZASOWNIK	NOUN	RZECZOWNIK
improve	poprawić	improvement	poprawa
govern	rządzić	government	rządzenie, rząd
manage	zarządzać, kierować	management	zarządzanie, kierowanie
elect	wybierać	election	wybory
discuss	dyskutować	discussion	dyskusja
decide	decydować	decision	decyzja
suggest	sugerować	suggestion	sugestia
inform	informować	information	informacja

begin	zaczynać	beginning	początek
build	budować	building	budowa, budynek
feel	czuć	feeling	uczucie
meet	spotykać się	meeting	spotkanie
attend	chodzić	attendance	chodzenie
assist	pomagać	assistance	Pomoc

ADJECTIVE	PRZYMIOTNIK	NOUN	RZECZOWNIK
happy	szczęśliwy	happiness	szczęście
kind	życzliwy	kindness	życzliwość
ill	chory	illness	choroba
weak	słaby	weakness	słabość
stupid	głupi	stupidity	głupota
active	aktywny	activity	aktywność
silent	cichy	silence	cisza
different	różny	difference	różnica
tolerant	tolerancyjny	tolerance	tolerancja

Zawansowana gramatyka

VERB SUFFIXES (Tworzenie czasowników przy pomocy przyrostków)

ADJECTIVE	PRZYMIOTNIK	VERB	CZASOWNIK
short	krótki	shorten	skracać
broad	szeroki	broaden	rozszerzać
bright	jasny	brighten	rozjaśniać
tight	ciasny	tighten	zacieśniać, zaciskać
loose	luźny	loosen	rozluźniać

NOUN	RZECZOWNIK	VERB	CZASOWNIK
author	autor	authorise	upoważniać, autoryzować
memory	pamięć	memorise	uczyć się na pamięć
summary	streszczenie	summarise	streszczać
colony	kolonia	colonise	kolonizować
economy	gospodarność	economise	Oszczędzać

Czasowniki z końcówką **-ise** można w brytyjskim angielskim pisać również z końcówką **-ize**.

authorise	<i>authorize</i>
memorise	<i>memorize</i>
summarise	<i>summarize</i>
colonise	<i>colonize</i>
economise	<i>Economize</i>

Lekcja 54. Time clauses (Zdania czasowe)

W zdaniach czasowych, dla wyrażenia przyszłości po spójnikach czasowych, stosuje się czas teraźniejszy.

ZDANIE GŁÓWNE	SPÓJNIK	ZDANIE PODRZĘDNE
CZAS PRZYSZŁY	WHEN	CZAS TERAŹNIEJSZY
Jim will have his car washed	when	he finds a petrol station.
<i>Jim odda samochód do umycia</i>	gdy	znajdzie stację benzynową
I will call you	when	I come home
<i>Zadzwoń do ciebie</i>	kiedy	przyjdę do domu

Spójniki czasowe

after	<i>po, potem, po tym jak</i>	once	<i>gdy tylko</i>
as	<i>kiedy</i>	since	<i>od czasu jak</i>
as soon as	<i>jak tylko, gdy tylko</i>	the moment	<i>z chwilą gdy, jak tylko</i>
as long as	<i>dopóki, tak długo jak</i>	the minute	<i>z chwilą gdy, jak tylko</i>
before	<i>przed, zanim</i>	till / until	<i>dopóki, aż do</i>
by the time	<i>zanim, do czasu</i>	when	<i>kiedy, gdy</i>
immediately	<i>jak tylko</i>	whenever	<i>gdy tylko</i>
next time	<i>następnym razem</i>	while	<i>podczas gdy</i>

Kolejność zdań prostych w zdaniu złożonym jest dowolna. Jeśli spójnik czasowy jest na początku zdania złożonego, zdania proste oddzielone są przecinkiem. Obowiązuje zasada użycia czasu teraźniejszego po spójniku czasowym.

She will do it when she arrives home.	When she arrives home, she will do it.
<i>Zrobi to, gdy przyjdzie do domu.</i>	<i>Gdy przyjdzie do domu, zrobi to.</i>

till / until (do, dopóki nie)

Po tych spójnikach czasownik ma formę twierdzącą czasu teraźniejszego.

I will wait till / until he repairs it. (*Poczekam, dopóki on to naprawi.*)

Pamiętaj o dodaniu s w trzeciej osobie liczby pojedynczej!

He will do it as soon as he arrives.

Zrobi to, jak tylko przybędzie.

Zaawansowana gramatyka

THE PREPOSITIONS „BY” AND „UNTIL” (Przymyki *BY* i *UNTIL*)

by Monday	<i>do poniedziałku</i>	They will be back by Monday. (not later than Monday)
		<i>Wrócą do poniedziałku. (nie później niż w poniedziałek)</i>
by then	<i>do tego czasu</i>	We finally arrived at the cinema, but by then / by that time the film had started.
by that time	<i>w tym czasie</i>	
		<i>W końcu dotarliśmy do kina, ale do tego czasu film już się zaczął,</i>
by midnight	<i>przed północą</i>	But be at home by midnight!
		<i>Ale wróc do domu przed północą!</i>
by the time	<i>zanim (do czasu)</i>	By the time you get there, it will be closed.
		<i>Zanim się tam dostaniesz, będzie zamknięte.</i>

Lekcja 55. **Should** (Powiniennem / powinnam)

Czasownik **should** używany jest w angielskim do wyrażenia powinności lub zalecenia. Dla wszystkich osób ma tę samą formę, a po nim występuje bezokolicznik, bez **to**.

+	I / you / he / she / we / you / they should leave.	<i>powiniennem / powinieneś / powinien / powinna / powinniśmy / powinniście / powinni odejść.</i>
-	I / you / he / she / we / you / they should not leave.	<i>Nie powiniennem / nie powinieneś / nie powinien / nie powinna / nie powinniśmy / nie powinniście / nie powinni odejść.</i>
?	Should I / you / he / she / we / you / they leave?	<i>Czy powiniennem / czy powinieneś / czy powinien / czy powinna / czy powinniśmy / czy powinniście / czy powinni odejść?</i>

Czasownik should można zastąpić wyrażeniem ought to .	
You should go there. You ought to go there.	<i>Powinieneś tam iść.</i>
He shouldn't be late. He ought not to be late.	<i>Nie powinien się spóźnić.</i>

Formalnie: should not
Nieformalnie: shouldn't

Konstrukcja **should** z czasownikiem **be** i imiesłowem czynnym wyraża przypuszczenie albo dezaprobatę rzeczywistości lub tego, co się właśnie dzieje.

I should be working in the garden.
Powiniennem (teraz) pracować w ogrodzie.
He should be wearing a helmet.
Powinien mieć na głowie kask.
They shouldn't be listening to our conversation.
Nie powinni słuchać naszej rozmowy

Zaawansowana gramatyka

I SHOULD HAVE (Powiniennem / powinnam)

Konstrukcja **should have** wyraża niespełnioną w przeszłości powinność.

I shouldn't have eaten so much chocolate.
<i>Nie powiniennem był jeść tyle czekolady.</i>
You shouldn't have eaten so much chocolate.
<i>Nie powinienesz był jeść tyle czekolady.</i>
He / she shouldn't have eaten so much chocolate.
<i>Nie powinien / powinna był/a jeść tyle czekolady.</i>
We shouldn't have eaten so much chocolate.
<i>Nie powinniśmy byli jeść tyle czekolady.</i>
You shouldn't have eaten so much chocolate.
<i>Nie powinniście byli jeść tyle czekolady.</i>
They shouldn't have eaten so much chocolate.
<i>Nie powinni byli jeść tyle czekolady.</i>

Po wyrażeniu **should have** następuje imiesłów bierny.

**Should have eaten,
Should have gone...**

Lekcja 56. **Too, either** (Też, też nie)

Dla wyrażenia zgodności z wypowiedzią twierdzącą używa się w angielskim wyrazu **too**.

W zdaniach przeczących używa się wyrazu **either**.

A	B
I'll have a pint of lager.	I'll have a pint of lager too.
<i>Wezmę kufel jasnego piwa.</i>	<i>Też wezmę kufel jasnego piwa.</i>

A	B
I don't like bitter.	I don't like bitter either.
<i>Nie lubię gorzkiego piwa.</i>	<i>Również nie lubię gorzkiego piwa.</i>

Często popełniany błąd:
Tom isn't drunk.
<i>Tom nie jest pijany.</i>
Jim isn't drunk too.

Zgodność z wypowiedzią możemy w angielskim wyrazić również w inny sposób.

Używając wyrazu **so** (w zdaniu twierdzącym) i **neither** (w zdaniu przeczącym).

Po słowach tych następuje szyk wyrazów taki jak w pytaniu.

A	B
I am cold.	So am I.
<i>Jestem przeziębiony</i>	<i>Ja również.</i>

A	B
They are cooking.	So are we.
<i>Oni gotują.</i>	<i>My też.</i>

A	B
She isn't sleeping.	Neither is he.
<i>Ona nie śpi</i>	<i>On też.</i>

A	B
Jack wasn't there.	Neither were you.
<i>Jack tam nie był.</i>	<i>Ty również.</i>

Zaawansowana gramatyka

SO, NEITHER IN DIFFERENT TENSES (SO, NEITHER w różnych czasach)

Przy wyrażaniu zgodności w różnych czasach używa się słów **so** (po zdaniu twierdzącym) i **neither** (po zdaniu przeczącym). Po nich następuje czasownik posiłkowy w odpowiednim czasie.

She has gone to the pub.	So has he.
<i>Ona poszła do pubu.</i>	<i>On również (poszedł do pubu).</i>
He will be there till midnight.	So will she.
<i>On będzie tam do północy.</i>	<i>Ona także.</i>
She doesn't go to the bar every evening.	Neither does he.
<i>Ona nie chodzi do baru co wieczór.</i>	<i>Ani on.</i>
They didn't go to the pub yesterday.	Neither did we.
<i>Oni nie poszli wczoraj do pubu.</i>	<i>Ani my.</i>

[Lekcja 57.](#) **The definite article** (Przedimek określony)

A: Przedimek określony **the** jest używany przed rzeczownikami policzalnymi w liczbie pojedynczej dla oznaczenia przedstawiciela całej kategorii.

The horse is a mammal.	
<i>Koń jest ssakiem.</i>	<i>(gatunek zwierzęcia)</i>
The lily of the valley is white.	
<i>Konwalia jest biała.</i>	<i>(gatunek rośliny)</i>
Who invented the telephone ?	
<i>Kto wynalazł telefon?</i>	<i>(rodzaj urządzenia)</i>
Can you play the guitar ?	
<i>Czy umiesz grać na gitarze?</i>	<i>(rodzaj instrumentu)</i>

Dla człowieka (man) jako przedstawiciela gatunku zasada ta nie obowiązuje.

The book is about the evolution of **man**. (*Ta książka jest o ewolucji człowieka.*)

Zwróć uwagę na różnicę!

I can play **the piano**. (*Umiem grać na pianinie*)

There is **a piano** in the corner of the room. (*W rogu pokoju jest pianino.*)

B: Przedimek określony **the** stosuje się przed przymiotnikiem pełniącym rolę rzeczownika.

The unemployed need our help.	<i>Bezrobotni potrzebują naszej pomocy.</i>
The young never believe the old .	<i>Młodzi nigdy nie wierzą starym.</i>

C: Przedimek określony stawia się przed przymiotnikiem tylko wtedy, gdy przymiotnik pełni funkcję rzeczownika.

The rich cannot understand the poor .
<i>Bogaci nie potrafią zrozumieć biednych.</i>
<i>Uwaga:</i>
They are not poor , they are rich .
<i>Oni nie są biedni, są bogaci.</i>

Tickets are £5 for the unemployed .
<i>Dla bezrobotnych bilety są za 5 funtów.</i>
<i>Uwaga:</i>
My uncle is unemployed .
<i>Mój wuj jest bezrobotny.</i>

Zaawansowana gramatyka

Przedimek określony stawia się przed nazwami narodowości.

the British	→	British people	<i>Brytyjczycy</i>
the English	→	English people	<i>Anglicy</i>
the Welsh	→	Welsh people	<i>Walijczycy</i>
the Scots	→	Scottish people	<i>Szkoci</i>
the Irish	→	Irish people	<i>Irlandczycy</i>
the French	→	French people	<i>Francuzi</i>
the Czechs	→	Czech people	<i>Czesi</i>
the Japanese	→	Japanese people	<i>Japończycy</i>
the Chinese	→	Chinese people	<i>Chińczycy</i>
the Polish	→	Polish people	<i>Polacy</i>
the Spanish	→	Spanish people	<i>Hiszpanie</i>

Zwróć uwagę na różnicę między **English** i **the English**.

What do you know about English? (Co wiesz o języku angielskim?)

What do you know about the English? (Co wiesz o Anglikach?)

Lekcja 58. **Although, though** (Chociaż)

ALTHOUGH / THOUGH	CHOCIAŻ
Although / Though the monster has wings, it cannot fly.	
<i>Chociaż ten potwór ma skrzydła, nie potrafi latać.</i>	

THOUGH	JEDNAK
We saw the alien yesterday. We didn't speak to him, though .	
<i>Widzieliśmy wczoraj kosmitę. Jednak nie rozmawialiśmy z nim.</i>	

EVEN THOUGH	CHOCIAŻ
Even though he was strange, I wasn't afraid of him.	
<i>Chociaż był dziwny, nie bałem się go.</i>	

IN SPITE OF → DESPITE	POMIMO
We went to the forest in spite of the rain. → We went to the forest despite the rain	
<i>Poszliśmy do lasu, pomimo deszczu.</i>	

Porównaj pary zdań. W przypadku **although** mamy do czynienia ze zdaniem okolicznikowym przyzwolenia, zaś w przypadku **because** – ze zdaniem okolicznikowym przyczyny. Zwrot **in spite of** wyraża przyzwolenie, natomiast **because of** przyczynę.

The monster cannot fly although it has wings.
<i>Ten potwór nie umie latać, chociaż ma skrzydła.</i>
The monster can fly because it has wings.
<i>Ten potwór może latać, ponieważ ma skrzydła.</i>

We went to the forest in spite of the rain.
<i>Poszliśmy do lasu pomimo deszczu.</i>
We didn't go to the forest because of the rain.
<i>Nie poszliśmy do lasu z powodu deszczu.</i>

Zaawansowana gramatyka

IN CASE (Na wypadek, gdyby)

Wyrażenie **in case** jest odpowiednikiem polskiego „na wypadek, gdyby”. Bardzo często jest ono nieprawidłowo zastępowane wyrazem **if**, który oznacza „jeżeli”, „o ile”

Porównaj poniższe dwa zdania.

You should take an umbrella in case it rains.
<i>Powinieneś wziąć parasolkę na wypadek, gdyby padało. (przy wyjściu jeszcze nie pada)</i>

You should take an umbrella if it rains.
<i>Powinieneś wziąć parasolkę, jeżeli będzie padać. (jeśli przy wyjściu pada)</i>

Wyrażenie **in case of** odpowiada polskiemu „w przypadku”.

In case of emergency, dial 999.	W przypadku zagrożenia wybierz numer 999.
There's no coffee left? In that case I'll have tea.	Nie ma już kawy? W takim przypadku wezmę herbatę.

Lekcja 59. **The future continuous** (Czas przyszły ciągły)

Czas przyszły ciągły wyraża czynność, która będzie przebiegać w określonym momencie lub przez określony czas. Ma on dla wszystkich osób tę samą formę.

+	This time tomorrow, I will be flying to London. <i>Jutro o tej porze będę leciał do Londynu.</i>
?	What will you be doing tomorrow at five? <i>Co będziesz robić jutro o piątej?</i>
-	He will not / won't be working when you come. <i>Nie będzie pracował, gdy przyjdiesz.</i>

A: Czynność będzie przebiegać w określonej chwili w przyszłości. At half past three, Kate will be leaving her flat. <i>Wpół do czwartej Kate będzie wychodzić z domu.</i>
B: Czynność będzie przebiegać przez określony czas w przyszłości. James will be studying at university for three more years. <i>James będzie studiował na uniwersytecie jeszcze przez trzy lata.</i>

FORMALNIE	NIEFORMALNIE
He will be leaving.	<i>He'll be leaving.</i>
She will not be working.	<i>She won't be working.</i>

Ogólna zasada: czasy ciągłe wyrażają czynność trwającą w określonej chwili.

A: Czas przeszły ciągły

Yesterday at six, we **were packing** our luggage.

Wczoraj o szóstej pakowaliśmy swój bagaż.

B: Czas teraźniejszy ciągły

It's six and we **are leaving** the flat.

Jest szósta i wychodzimy z mieszkania.

C: Czas przyszły ciągły

Tomorrow at six, we **will be swimming** in the sea.

Jutro o szóstej będziemy pływać w morzu.

Zaawansowana gramatyka

FUTURE PERFECT CONTINUOUS (Czas przyszły dokonany ciągły)

Czas **przyszły dokonany ciągły** wyraża sytuację, w której w pewnym momencie w przyszłości minie określony, sprecyzowany czas wykonywania danej czynności. Dla wszystkich osób ma tę samą formę.

+	In a month, I will have been working for the BBC for five years. <i>Za miesiąc minie pięć lat jak pracuję dla BBC.</i>
?	How long will you have been learning Spanish in September? <i>Ile czasu minie we wrześniu jak uczysz się hiszpańskiego?</i>
-	Tomorrow they won't have been talking to each other for a week. <i>Jutro minie tydzień jak oni nie rozmawiają ze sobą.</i>

[Lekcja 60.](#) **Same sound, different spelling** (Taka sama wymowa, inna pisownia)

Niektóre słowa w angielskim tak samo się wymawia, a inaczej pisze.
Mają one różne znaczenie

see	/si:/	sea	break	/breik/	brake
widzieć		morze	przerwa		hamulec
be	/bi:/	bee	for	/fo:/	four
być		pszczoła	dla		cztery
hear	/hiə/	here	meet	/mi:t/	meat
słyszeć		tutaj	spotykać się		mięso
knew	/nju:/	new	too	/tu:/	two
wiedział		nowy	także, zbyt		dwa
week	/wi:k/	weak	know	/nəu/	no
tydzień		słaby	wiedzieć		nie
wear	/weə/	where	hour	/auə/	our
nosić		gdzie	godzina		nasz

buy	/bai/	by	write	/rait/	right
<i>kupować</i>		<i>przez</i>	<i>pisać</i>		<i>właściwie</i>
steal	/sti:l/	steel	bear	/beə/	bare
<i>kraść</i>		<i>stal</i>	<i>znosić</i>		<i>goły</i>
pair	/peə/	pear	male	/meil/	mail
<i>para</i>		<i>gruszka</i>	<i>samiec</i>		<i>poczta</i>
I	/ai/	eye	son	/san/	sun
<i>ja</i>		<i>oko</i>	<i>syn</i>		<i>słońce</i>

Poniższe wyrazy wymawia się tak samo, ale mają inne znaczenie i zastosowanie. Przy ich używaniu dochodzi często do błędów, które mogą powodować nieporozumienia.

their	/ʒeə/	they're	there
<i>ich</i>		<i>oni są</i>	<i>tam</i>

your	/juə/	you're
<i>twój, wasz</i>		<i>ty jesteś, wy jesteście</i>

its	/its/	it's
<i>jego, jej (rodzaj nijaki)</i>		<i>to jest</i>

whose	/hu:z/	who's
<i>czyj</i>		<i>kto jest</i>

Zaawansowana gramatyka

THE QUESTION MARK (Znak zapytania)

Jeśli pytania poprzedzone są poniższymi zwrotami, następuje zmiana szyku wyrazów na taki jak w zdaniu twierdzącym, bez znaku zapytania na końcu zdania złożonego.

I know...	<i>Wiem...</i>	Tell me...	<i>Powiedz mi...</i>
I don't know...	<i>Nie wiem...</i>	Let me know...	<i>Powiadom mnie...</i>
I remember...	<i>Pamiętam...</i>	Please explain...	<i>Wyjaśnij proszę...</i>
I wonder...	<i>Dziwię się ...</i>	I have no idea...	<i>Nie mam pojęcia...</i>

Where is it?	<i>Gdzie to jest?</i>
I don't know where it is.	<i>Nie wiem gdzie to jest.</i>
Why does he work there?	<i>Dlaczego on tam pracuje?</i>
I know why she works there.	<i>Wiem, dlaczego ona tam pracuje.</i>
When does it start?	<i>Kiedy się to zaczyna?</i>
I have no idea when it starts.	<i>Nie mam pojęcia, kiedy się to zaczyna.</i>

Lekcja 61. Phrasal verbs (Czasowniki frazowe)

Czasowniki frazowe to czasowniki składające się z czasownika i przyimka (przysłówka). Połączenie z przyimkiem (przysłówkiem) nadaje czasownikowi zupełnie inne znaczenie.

IN		OUT	
come in	<i>wejść</i>	be out	<i>być poza domem / pracą</i>
be in	<i>być w domu / w pracy</i>	check out	<i>wymeldować się</i>
check in	<i>meldować się, zgłaszać się</i>	find (sth) out	<i>dowiedzieć się, odkryć</i>
bring in	<i>wprowadzać, ogłaszać</i>	come out	<i>ukazać się</i>
stay in	<i>zostać w domu</i>	make (sth) out	<i>zorientować się, zrozumieć</i>
break in	<i>włamać się</i>	break out	<i>wybuchnąć, uciec (z więzienia)</i>
sleep in	<i>dłużej pospać</i>	leave (sth) out	<i>pominąć, przeoczyć coś</i>
deal in (sth)	<i>handlować czymś</i>	sort (sth) out	<i>wyjaśnić, rozwiązać coś</i>
give in	<i>poddać się</i>	figure (sth) out	<i>pojąć coś</i>
hand (sth) in	<i>wreczać, oddawać</i>	run out (of sth)	<i>wyczerpać się</i>

W przypadku niektórych czasowników frazowych nie można przyimka (przysłówka) oddzielać od czasownika.

Word War II broke out in 1939. (*Druga wojna światowa wybuchła w 1939 roku.*)

Niektóre czasowniki frazowe przechodnie można oddzielić od przyimka dopełnieniem. Czasownik należy zawsze oddzielić od przyimka, jeśli dopełnieniem jest zaimek.

Put out your cigarette, please. (*Zgaś papierosa, proszę.*)

Put your cigarette **out**, please. (*Zgaś papierosa, proszę.*)

Put it out (*Zgaś to.*)

Czasowniki frazowe są w angielskim często używane jako okrzyki.

Come on!	<i>Chodź! Dalej!</i>
Hang on!	<i>Poczekaj!</i>
Look out!	<i>Uwaga!</i>
Cheer up!	<i>Rozchmurz się! Głowa do góry!</i>
Shut up!	<i>Zamknij się!</i>
Get out!	<i>Wyjdź stąd! Wynoś się!</i>
Calm down!	<i>Uspokój się!</i>
Leave off!	<i>Przestań!</i>

Zaawansowana gramatyka

PHRASAL VERBS WITH ON AND OFF (Czasowniki frazowe z **on** i **off**)

ON		OFF	
go on	<i>postępować</i>	go off	<i>wybuchnąć, zepsuć się</i>
Get on (sth)	<i>wsiadać do czegoś</i>	get off (sth)	<i>wysiadać z czegoś</i>

get on with (sb)	<i>być w dobrych stosunkach z kimś</i>	show off	<i>popisywać się</i>
put (sth) on	<i>zakładać coś</i>	put (sth) off	<i>odłożyć coś (na później)</i>
turn (sth) on	<i>włączać coś</i>	turn (sth) off	<i>wyłączać</i>
take (sb) on	<i>zatrudnić kogoś</i>	take off	<i>odlecieć, wystartować</i>
pass (sth) on	<i>przekazać coś dalej</i>	take (sth) off	<i>zdejmować coś</i>

Lekcja 62. Adjectives + prepositions (Przymiotniki i przyimki)

W angielskim często przyimki stawiane po przymiotnikach różnią się od przyimków, które użylibyśmy w języku polskim.

ABOUT	
Liv is worried about her job.	<i>Liv martwi się o swoją pracę.</i>
She is nervous about her exam.	<i>Ona jest zdenerwowana z powodu egzaminu.</i>
He was excited about it.	<i>Był tym podekscytowany.</i>
Don't be angry about it.	<i>Nie bądź o to zły.</i>
WITH	
Don't be angry with her.	<i>Nie bądź zły na nią.</i>
She was happy with her exam results.	<i>Była zadowolona z wyników egzaminu.</i>
I am fed up with it!	<i>Mam już tego dość!</i>
They were pleased with the present.	<i>Byli zadowoleni z prezentu.</i>
I was disappointed with the book.	<i>Byłem rozczarowany tą książką.</i>
The street was crowded with tourists.	<i>Ulica była zatłoczona turystami.</i>
AT	
Peter is good at English.	<i>Peter jest dobry w angielskim.</i>
But he is bad at French.	<i>Ale jest słaby we francuskim.</i>
We were surprised at/by the news.	<i>Byliśmy zaskoczeni wiadomościami.</i>
I was astonished at/by it.	<i>Byłem tym zdziwiony.</i>
He was shocked at/by what he heard.	<i>Był zszokowany tym, co usłyszał.</i>

Po przyimkach może następować rzeczownik lub zaimek. W niektórych przypadkach po przyimku następuje forma **-ing** czasownika.

I am fed up with my job .	<i>Mam już dość swojej pracy.</i>
I am fed up with doing the same thing every day.	<i>Mam już dość robienia codziennie tego samego.</i>
We are excited about our holiday .	<i>Jesteśmy podekscytowani swoimi wakacjami.</i>
We are excited about going on holiday.	<i>Jesteśmy podekscytowani wyjazdem na wakacje.</i>
Lucas is good at languages .	<i>Lucas jest dobry w językach.</i>
He is good at speaking in public.	<i>On jest dobry w mówieniu do publiczności.</i>

Zaawansowana gramatyka

ADJECTIVES + OF, TO (Przymiotniki + of, to)

OF	
I am proud of my children.	<i>Jestem dumny ze swoich dzieci.</i>
We are tired of it.	<i>Jesteśmy tym zmęczeni.</i>
She is afraid of spiders.	<i>Ona boi się pajaków.</i>
It's typical of her.	<i>To jest dla niej typowe.</i>
He was suspicious of my intentions.	<i>Nie ufał moim zamiarom.</i>
Jim is jealous of his girlfriend.	<i>Jim jest zazdrosny o swoją dziewczynę.</i>

TO	
Do you know that Lisa is engaged to Tom.	<i>Czy wiesz, że Lisa jest zaręczona z Tomem?</i>
My sister is married to a German.	<i>Moja siostra jest zamężna z Niemcem.</i>
Your house is similar to mine.	<i>Twój dom jest podobny do mojego.</i>

Niektóre przymiotniki łączą się z różnymi przyimkami.

It's nice of you.	<i>To miło z twojej strony.</i>
Be nice to her!	<i>Bądź dla niej miły.</i>
It was good of you to do that.	<i>Dobrze, że to zrobiłeś.</i>
It seems good to me.	<i>To wydaje mi się dobre.</i>

Lekcja 63. Had better; it's time (Lepiej, żebyś; już czas)

Zwrotu **had better** ('d better) używa się do wyrażenia rady lub ostrzeżenia. W języku polskim wyrażenie to oznacza najczęściej **lepiej, żebym /żebyś/** itd. Zwrot ten ma dla wszystkich osób tę samą formę. Następuje po nim czasownik w bezokoliczniku.

You'd better leave . It's going to rain.
<i>Lepiej, żebyś poszedł. Zbiera się na deszcz.</i>
We'd better take a taxi, otherwise we'll be late.
<i>Lepiej, żebyśmy wzięli taksówkę. W przeciwnym razie spóźnimy się.</i>

Radę lub opinię można też wyrazić za pomocą słowa **should**. Wyrażenia **had better** ('d better) używa się w konkretnej sytuacji, podczas gdy zwrotu **should** można też użyć dla określenia ogólnej rady.

You should vacuum regularly.	You'd better vacuum now.
<i>Powinieneś odkurzać regularnie.</i>	<i>Lepiej, żebyś teraz odkurzył.</i>

I had better	=	I'd better	we had better	=	we'd better
you had better	=	you'd better	you had better	=	you'd better
he/she had better	=	he'd/she'd better	they had better	=	they'd better

Zwrot **it's time** oznacza w języku polskim **już czas**. Po wyrażeniu tym może następować bezokolicznik z **to** lub czasownik w czasie przeszłym.

It's time (for us) to go.	It's time we went.
<i>Już czas, żebyśmy poszli.</i>	<i>Już czas iść.</i>

Czas przeszły po wyrażeniu **it's time** stosuje się dla wyrażenia krytyki, wyrzutu, polecenia lub obowiązku.

It's time you did something about it.
<i>Już czas, żebyś coś z tym zrobił</i>

Zaawansowana gramatyka

REQUESTS (Prośby)

Jeśli prosimy kogoś o przysługę, możemy w angielskim użyć kilku wyrażen.

Can you help me?	Could you help me?
<i>Czy możesz mi pomóc?</i>	<i>Czy mógłbyś mi pomóc?</i>
Will you do me a favour?	Would you please stop it?
<i>Czy wyświadczysz mi grzeczność?</i>	<i>Czy mógłbyś z tym skończyć?</i>

Jeśli prośbę poprzedza wyrażenie **do you think**, następuje po nim **could**, zaś zdanie ma szyk wyrazów zdania oznajmującego.

Could you do it for me?	Do you think you could do it for me?
<i>Czy mógłbyś to dla mnie zrobić?</i>	<i>Myślisz, że mógłbyś to dla mnie zrobić?</i>

Lekcja 64. **Like and as** (Jak)

LIKE	+	noun or pronoun
<i>jak</i>	+	<i>rzeczownik lub zaimek</i>
This oil painting is like a photo		<i>Ten olejny obraz jest jak fotografia</i>

LIKE	+	verb	+	-ing
<i>jakby</i>	+	<i>czasownik</i>	+	<i>-ing</i>
It sounds like a cat purring			<i>Brzmi to, jakby mruczał kot.</i>	

AS	+	noun or pronoun
<i>jako</i>	+	<i>rzeczownik lub zaimek</i>
As a director, he is very busy.		<i>Jako dyrektor jest bardzo zajęty.</i>

LIKE = SUCH AS	+	noun
<i>jak na przykład</i>	+	<i>rzeczownik</i>
Art galleries, like the Tate, are full young people.	<i>Galerie sztuki, jak na przykład Tate, są pełne młodych ludzi.</i>	
Art galleries, such as the Tate, are full of young people.		

Like i **as** często używa się w znaczeniu „jak”, „jako”. Należy jednak odróżniać, czy chodzi o porównanie (**like**), czy o stwierdzenie stanu faktycznego (**as**).

Sheila is a nurse at the hospital. As a nurse, she has to work shifts.	<i>Sheila jest pielęgniarką w szpitalu. Jako pielęgniarka musi pracować na zmiany.</i>
Her husband Jim is a bus driver. Like his wife, he has to work shifts.	<i>Jej mąż Jim jest kierowcą autobusu. Musi pracować na zmiany jak jego żona.</i>
Their house was used as a museum.	<i>Ich dom był używany jako muzeum.</i>
Their house is like a museum. There are a lot of old things.	<i>Ich dom jest jak muzeum. Jest tam pełno starych rzeczy.</i>

Zaawansowana gramatyka

AS IF (Jakby)

Wyrażenie **as if** jest często używane po czasownikach **look, sound, feel, smell** i jest odpowiednikiem polskiego **jakby**.

He looks happy.	<i>Wygląda na szczęśliwego.</i>
He looks as if he has won a lot of money.	<i>Wygląda, jakby wygrał dużo pieniędzy.</i>
The room is full of smoke.	<i>Pokój jest pełen dymu.</i>
It smells as if somebody has been smoking in here.	<i>Śmierdzi, jakby ktoś tu palił.</i>

Czasem po konstrukcji **as if** stosuje się czas przeszły, mimo że mówi się o teraźniejszości. W tym przypadku czas przeszły wyraża porównanie inne niż wskazuje na to rzeczywistość. Zamiast czasownika **was** można dla wszystkich osób używać **were**.

Simon is 50, but he looks as if he was / Were 70.	<i>Simon ma 50 lat, ale wygląda, Jakby miał 70 lat.</i>
---	---

Lekcja 65. **Countable and uncountable nouns** (Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne)

Angielskie rzeczowniki dzieli się na dwie duże grupy – policzalne i niepoliczalne

A: Rzeczowniki policzalne

Można ich używać z liczebnikami. Tworzą liczbę pojedynczą i mnogą. W liczbie pojedynczej muszą być poprzedzone przedimkiem.

LICZBA POJEDYNCZA		LICZBA MNOGA	
a car	<i>(jakiś) samochód</i>	(some, 3) cars	<i>(jakieś, 3) samochody</i>
the car	<i>ten samochód</i>	the cars	<i>te samochody</i>

B: Rzeczowniki niepoliczalne

Nie można ich używać z liczebnikami. Nie tworzą liczby mnogiej. Mogą występować bez przedimka. Zawsze łączą się z czasownikiem w liczbie pojedynczej.

LICZBA POJEDYNCZA	
(some) sugar	(jakiś) cukier
the sugar	ten cukier

Do rzeczowników niepoliczalnych należą:			
1) nazwy tworzyw, substancji		2) nazwy pojęć abstrakcyjnych	
water	woda	love	miłość
blood	krew	work	praca
coffee	kawa	time	czas
air	powietrze	music	muzyka
meat	mięso	culture	kultura

Wymienione poniżej rzeczowniki należą również do niepoliczalnych.

news	wiadomość, wiadomości	information	informacja
advice	rada, rady	luggage	bagaż
hair	włosy	furniture	meble
money	pieniądze	knowledge	wiedza
evidence	dowód, dowody	experience	doświadczenie
fruit	owoce	weather	pogoda
progress	postęp, postępy	success	sukces, sukcesy

Policzalne: an experience (*przeżycie*), experiences (*przeżycia*)

Niepoliczalne: experience (*doświadczenie / doświadczenia*)

Liczbę mnogą od słowa **information** można utworzyć za pomocą konstrukcji **pieces of**.

Several pieces of information (kilka informacji).

work	praca (czynność) niepoliczalna
It's hard work	To jest ciężka praca.
a job	praca (zatrudnienie) policzalna
He is looking for a job.	On szuka pracy.

Zaawansowana gramatyka

NOUNS IN SINGULAR AND PLURAL (Rzeczowniki w liczbie pojedynczej i mnogiej)

A: Rzeczowniki, które występują tylko w liczbie pojedynczej i łączą się z czasownikami w liczbie pojedynczej:

- wszystkie niepoliczalne (*milk, love*)
- niektóre sporty (*gymnastics, aerobics, athletics*)
- niektóre dziedziny wiedzy (*mathematics, electronics, optics, physics*)

Mathematics is not my favourite subject.

Matematyka nie jest moim ulubionym przedmiotem.

B: Rzeczowniki, które występują tylko w liczbie mnogiej i łączą się z czasownikami w liczbie mnogiej:

- rzeczowniki oznaczające rzeczy, składające się z dwóch części (*trousers, shorts, scissors, glasses, pyjamas*)
- inne (*clothes, vegetables, contents, riches, Middle Ages, surroundings, manners*)

His manners are horrible.

Jego maniery są okropne

C: Rzeczowniki, które mają tę samą formę dla liczby pojedynczej i mnogiej. Następują po nich czasowniki w liczbie pojedynczej i mnogiej:

- *sheep, fish, means, crossroads, series, species*

Mountain gorillas are an endangered species.

Goryle górskie są zagrożonym gatunkiem.

Lekcja 66. Irregular verbs (Czasowniki nieregularne)

Bezokolicznik	Czas przeszły	Imiesłów bierny	Po polsku
bear	bore	Born, borne	<i>rodzić, nosić</i>
bind	bound	bound	<i>wiązać</i>
blow	blew	blown	<i>wiać, dmuchać</i>
breed	bred	bred	<i>hodować, rozmnażać</i>
broadcast	broadcast	broadcast	<i>nadawać, transmitować</i>
burst	burst	burst	<i>pękać</i>
cast	cast	cast	<i>rzucać</i>
deal	dealt	dealt	<i>zajmować się, handlować</i>
flee	fled	fled	<i>uciekać</i>
forbid	forbade	forbidden	<i>zakazywać</i>
forecast	forecast	forecast	<i>przewidywać</i>
hang	hung	hung	<i>wieszać, wisieć</i>
keep	kept	kept	<i>trzymać</i>
learn	learnt, learned	learnt, learned	<i>uczyć się</i>
lend	lent	lent	<i>pożyczać</i>
mow	mowed	mown	<i>kosić</i>
ring	rang	rung	<i>dzwonić</i>
rise	rose	risen	<i>wstawać</i>
set	set	set	<i>umieszczać, ustawiać</i>
shake	shook	shaken	<i>trząść</i>
shear	sheared	shorn	<i>strzyć (owce)</i>
shrink	shrank	shrunk	<i>kurczyć się</i>
sink	sank	sunk	<i>opadać, tonąć</i>
spread	spread	spread	<i>rozprzestrzeniać się</i>
steal	stole	stolen	<i>kraść</i>

Imiesłów bierny (trzecia kolumna tabeli z czasownikami nieregularnymi) używany jest do tworzenia czasu teraźniejszego dokonanego, czasu przeszłego dokonanego i strony biernej.

I have learnt all the new words.	<i>Nauczyłem się wszystkich nowych słówek.</i>
The meadow has been mown .	<i>Łąka została skoszona.</i>
It is forbidden .	<i>To jest zakazane.</i>

Niektóre czasowniki mają specjalną formę imiesłowu biernego, używaną wtedy, gdy występuje on jako przymiotnik. Porównaj poniższe zdania.

The ship has sunk to the bottom of the sea.	<i>Statek opadł na dno morza.</i>
The sunken ship was at the bottom of the sea for a year.	<i>Zatopiony statek był na dnie morza przez rok.</i>

drink	drank	drunk	<i>pić</i>
drunken	<i>pijany</i>		
shrink	shrank	shrunken	<i>kurczyć się</i>
shrunken	<i>skurczony</i>		
melt	melted	melted	<i>topnieć</i>
molten	<i>roztopiony</i>		
prove	proved	proved	<i>udowadniać</i>
proven	<i>udowodniony</i>		
bless	blest	blest	<i>błogosławić</i>
blessed	<i>błogosławiony</i>		

Lekcja 67. Adverbs (Przysłówki)

Niektóre przysłówki mają w angielskim taką samą formę, jak przymiotniki. Po dodaniu końcówki **-ly** zmienia się ich znaczenie.

deep	<i>głęboki, głęboko</i>	deeply	<i>dogłębnie, wnikliwie</i>
near	<i>bliski, blisko</i>	nearly	<i>prawie, niemal</i>
high	<i>wysoki, wysoko</i>	highly	<i>wysoce</i>
hard	<i>ciężki, ciężko</i>	hardly	<i>ledwo</i>
direct	<i>bezpośredni, bezpośrednio</i>	directly	<i>natychmiast</i>
late	<i>późny, późno</i>	lately	<i>ostatnio</i>

We live near the park.	Mieszkamy blisko parku.
Your handwriting is nearly impossible to read.	Twojego pisma prawie nie można rozczytać.
Jane works hard .	Jane ciężko pracuje.
I hardly slept last night.	Minionej nocy prawie nie spałem.

Przysłówek **hardly** często występuje w wyrazach złożonych z **any** i **ever**.

hardly any	<i>prawie żaden</i>
hardly anybody / anyone	<i>prawie nikt</i>
hardly anything	<i>prawie nic</i>
hardly anywhere	<i>prawie nigdzie</i>
hardly ever	<i>prawie nigdy</i>

<i>Our town is very boring. There is hardly anywhere to go and hardly anything to do.</i>	Nasze miasto jest bardzo nudne. Prawie nie ma gdzie pójść i prawie nie ma co robić.
---	---

Zaawansowana gramatyka

SO, SUCH (Tak, taki)

Wyraz **so** łączy się z przysłówkiem lub przymiotnikiem, po którym nie następuje rzeczownik. Wyraz **such** łączy się z przymiotnikiem, po którym następuje rzeczownik.

It was so hot.
<i>Było tak gorąco.</i>
He is so clever.
<i>On jest tak zdolny.</i>
He is such a clever boy.
<i>On jest takim zdolnym chłopcem.</i>

W liczbie mnogiej i przy rzeczownikach niepoliczalnych po wyrazie such nie ma przedimka.	
They are such nice people.	<i>Oni są takimi miłymi ludźmi.</i>
It is such nice weather.	<i>Jest taka ładna pogoda</i>

such a long time	<i>tak długo</i>
so long	

Lekcja 68. **The passive** (Strona bierna)

W języku angielskim strona bierna używana jest częściej niż w języku polskim.

It is said that he is clever	<i>Mówi się, że on jest bystry.</i>
He is said to be clever.	

It is thought that she is innocent.	<i>Uważa się, że ona jest niewinna.</i>
She is thought to be innocent.	

It is believed that boy is wearing blue trousers.	<i>Prawdopodobnie chłopiec ma na sobie niebieskie spodnie.</i>
The boy is believed to be wearing blue trousers.	

It is alleged that the woman has stolen a T-shirt.	<i>Przypuszcza się, że ta kobieta ukradła koszulkę.</i>
The woman is alleged to have stolen a T-shirt.	

It is reported that three people were killed.	<i>Donosi się, że trzy osoby zostały zabite.</i>
Three people are reported to have been killed.	

It is expected that they will come.	<i>Oczekuje się, że oni przyjdą.</i>
They are expected to come.	

Konstrukcja be supposed to ma w angielskim dwa znaczenia.

1)	rzekomo, przypuszczalnie
	It is supposed that the boy has assaulted a police officer.
	The boy is supposed to have assaulted a police officer.
	<i>Ten chłopiec rzekomo napadł na policjanta.</i>

2)	powinieneś / powinieneś / powinien
	I am supposed to be there at five
	<i>Powinieneś tam być o piątej.</i>
	You are not supposed to park here.
	<i>Nie powinieneś tu parkować.</i>

Zaawansowana gramatyka

HAVE SOMETHING DONE (Mieć coś zrobione)

Konstrukcja have something done może mieć dwa znaczenia:

A: mieć coś zrobione / oddać coś do zrobienia.
I have my hair cut.
<i>Mam ostrzyżone włosy.</i>
James had the room painted.
<i>Jamesowi odmalowano pokój.</i>
We are having our car repaired.
<i>Nasz samochód jest właśnie w naprawie.</i>
They have had their house rebuilt.
<i>Przebudowano im dom.</i>

I have my hair cut = I get my hair cut.
Mam ostrzyżone włosy

B: doświadczyć czegoś niemiłego
They had their luggage stolen.
<i>Ukradzino im bagaż.</i>

Lekcja 69. Nouns for people (Rzeczowniki określające osoby)

Rzeczowniki określające osoby tworzy się poprzez dodanie do innych części mowy kilku przyrostków.

-ER		-OR	
dancer	<i>tancerz</i>	operator	<i>operator</i>
teacher	<i>nauczyciel</i>	translator	<i>tłumacz</i>
singer	<i>śpiewak</i>	actor	<i>aktor</i>
worker	<i>robotnik</i>	director	<i>dyrektor</i>
farmer	<i>rolnik</i>	inspector	<i>inspektor</i>
manager	<i>menedżer</i>	instructor	<i>instruktor</i>
baker	<i>piekarz</i>	sailor	<i>marynarz, żeglarz</i>
footballer	<i>piłkarz</i>	advisor	<i>doradca</i>
gardener	<i>ogrodnik</i>	visitor	<i>gość, odwiedzający</i>
driver	<i>kierowca</i>	collector	<i>kolekcjoner</i>

-IST		-IAN	
journalist	<i>dziennikarz</i>	musician	<i>muzyk</i>
artist	<i>artysta</i>	electrician	<i>elektryk</i>
psychiatrist	<i>psychiatra</i>	politician	<i>polityk</i>
psychologist	<i>psycholog</i>	mathematician	<i>matematyk</i>
physicist	<i>fizyk</i>	optician	<i>optyk</i>
economist	<i>ekonomista</i>	technician	<i>technik</i>

Niektóre rzeczowniki oznaczające osoby mają tę samą formę dla rodzaju męskiego i żeńskiego

writer	<i>pisarz, pisarka</i>
teacher	<i>nauczyciel, nauczycielka</i>
doctor	<i>lekarz, lekarka</i>
student	<i>student, studentka</i>
friend	<i>przyjaciół, przyjaciółka</i>

Ostatnio w angielskim często używa się rzeczowników, które nie wskazują na płeć osoby:

flight attendant
steward, stewardesa

Dla niektórych rzeczowników rodzaj żeński tworzy się za pomocą przyrostka **-ess**.

actor	<i>aktor</i>	actress	<i>aktorka</i>
waiter	<i>kelner</i>	waitress	<i>kelnerka</i>
emperor	<i>cesarz</i>	empress	<i>cesarzowa</i>
steward	<i>steward</i>	stewardess	<i>stewardesa</i>

Dla niektórych rzeczowników rodzaj męski i żeński jest wyrażony różnymi wyrazami.

postman	<i>listonosz</i>	postwoman	<i>listonoszka</i>
uncle	<i>wuj, stryj</i>	aunt	<i>ciotka</i>

Zaawansowana gramatyka

ADJECTIVES (Przymiotniki)

Przymiotniki tworzy się od rzeczowników za pomocą następujących przyrostków:

-AL		-IVE		-LY	
cultural	<i>kulturalny</i>	expensive	<i>drogi</i>	friendly	<i>przyjacielski</i>
national	<i>narodowy</i>	progressive	<i>postępowy</i>	cowardly	<i>tchórzliwy</i>
natural	<i>naturalny</i>	massive	<i>masywany</i>	motherly	<i>macierzyński</i>
-OUS		-FUL		-LESS	
dangerous	<i>niebezpieczny</i>	hopeful	<i>obietujący</i>	hopeless	<i>beznadziejny</i>
famous	<i>sławny</i>	useful	<i>użyteczny</i>	useless	<i>bezużyteczny</i>
courageous	<i>odważny</i>	careful	<i>ostrożny</i>	careless	<i>nieostrożny</i>

Lekcja 70. **Verbs + prepositions** (Czasowniki + przyimki)

W języku angielskim czasowniki łączą się często z innymi przyimkami niż w języku polskim.

TO	
talk to somebody	<i>rozmawiać a kimś</i>
speak to somebody	<i>rozmawiać z kimś</i>
write to somebody	<i>pisać do kogoś</i>
listen to somebody / something	<i>śluchać kogoś / czegoś</i>
explain something to somebody	<i>wyjaśniać coś komuś</i>
describe something to somebody	<i>opisywać coś komuś</i>
apologise to somebody	<i>przepraszać kogoś</i>
prefer something to something else	<i>woleć coś od czegoś innego</i>
happen to somebody	<i>zdarzyć się komuś</i>
belong to somebody	<i>należać do kogoś</i>

AT	
look at somebody / something	<i>patrzeć się na kogoś / coś</i>
have look at somebody / something	<i>przyglądać się komuś / czemuś, spojrzeć na kogoś / coś</i>
stare at somebody / something	<i>wpatrywać się w kogoś / coś</i>
smile at somebody	<i>uśmiechać się do kogoś</i>
laugh at somebody / something	<i>śmiać się z kogoś / czegoś</i>
shoot at somebody / something	<i>strzelać do kogoś / czegoś</i>

W języku angielskim niektóre czasowniki mogą się łączyć z różnymi przyimkami.

point at somebody / something	<i>wskazywać na kogoś / coś, wycelować w kogoś / coś</i>
point at somebody / something	<i>zmierzać do kogoś / czegoś</i>

shout at somebody	<i>krzyczeć na kogoś (podnieść głos ze zdenerwowania)</i>
shout at somebody	<i>krzyczeć do kogoś (aby nas usłyszał)</i>
throw something at somebody	<i>rzucić czymś w kogoś</i>
throw something at somebody	<i>rzucić coś komuś</i>

Zaawansowana gramatyka

VERBS + ON, IN, INTO (Czasowniki + ON, IN, INTO)

ON	
insist on something	<i>upierać się przy czymś</i>
rely on somebody	<i>polegać na kimś</i>
spend money on something	<i>wydawać pieniądze na coś</i>
depend on somebody / something	<i>zależać od kogoś / czegoś</i>
concentrate on somebody / something	<i>skupiać się na kimś / czymś</i>

IN	
believe in something	<i>wierzyć w coś</i>
succeed in something	<i>odnieść w czymś sukces</i>
specialise in something	<i>specjalizować się w czymś</i>
deal in something	<i>handlować czymś</i>

INTO	
break into something	<i>włamać się gdzieś</i>
crash into something	<i>zderzyć się z czymś</i>
divide into something	<i>dzielić na coś</i>

Lekcja 71. **All, every, whole** (Wszystko, każdy, cały)

ALL	wszystko, wszyscy (bliżej określone)
I will tell you all I know about the Statue of Liberty.	
<i>Powiem ci wszystko co wiem o Statule Wolności.</i>	
All Americans have the same rights.	
<i>Wszyscy Amerykanie mają takie same prawa.</i>	

EVERY	każdy
They went to Central Park every day.	
<i>Oni chodzili do Central Parku każdego dnia.</i>	
Every country has its national flag and anthem.	
<i>Każdy kraj ma swoją flagę i hymn.</i>	

EVERYTHING	wszystko (bliżej nieokreślone)
Everything went wrong.	
<i>Wszystko się popsulo.</i>	

EVERYBODY, EVERYONE	każdy (bliżej nieokreślony)
Everybody / everyone wants to visit the Empire State Building.	
<i>Każdy chce odwiedzić Empire State Building.</i>	

W angielskim są dwa wyrazy dla oznaczenia słowa **cały** – **all** i **whole**.

ALL	WHOLE
We spent all day sight seeing.	We spent the whole day sightseeing.
<i>Spędziliśmy cały dzień na zwiedzaniu.</i>	
Did you read all the tourist guide ?	Did you read the whole tourist guide ?
<i>Czy przeczytałeś cały przewodnik turystyczny?</i>	

Przed rzeczownikami niepoliczalnymi używa się tylko wyrazu **all**.

Why did you spend all the money you had?	<i>Dlaczego wydałeś wszystkie pieniądze, które miałeś?</i>
---	--

Zamiast przedimka **the** przed wyrazem **whole** można postawić zaimek dzierżawczy.

Jack has spent the whole of his life in Texas = Jack has spent his whole life in Texas.

Zaawansowana gramatyka

ALL AND EVERY + TIME WORDS (All i every ze słowami określającymi czas)

EVERY	
every time	za każdym razem
every day	każdego dnia
every hour	co godzinę
every other day	co drugi dzień
every five minutes	co pięć minut
every two months	co dwa miesiące

ALL	
all the time	cały czas
all day	cały dzień
all week	cały tydzień
all evening	cały wieczór

all right	w porządku	all the better	tym lepiej
above all	przede wszystkim	not at all	wcale nie
after all	mimo wszystko	all in all	ogółem

Po wyrazie **everybody** następuje czasownik w liczbie pojedynczej, ale często określają go zaimki **they, them, their**.

Everybody spoke about **their** experience. *Wszyscy mówili o swoim doświadczeniu.*

Lekcja 72. Verbs + **-ing or to** (Czasowniki z formą -ing lub z bezokolicznikiem)

W języku angielskim po niektórych czasownikach może następować czasownik w formie **-ing** lub w bezokoliczniku.

TRY			
try	+	-ing	<i>spróbować coś zrobić (doświadczyć tego)</i>
try	+	to	<i>próbować coś zrobić (starać się)</i>
He tried recharging the battery, but it didn't help.			
<i>Spróbował naładować akumulator, ale to nie pomogło.</i>			
He tried to push the vehicle himself, but it was too heavy.			
<i>Próbował sam pchać samochód, ale był on zbyt ciężki.</i>			

NEED			
need	+	-ing	<i>wymagać zrobienia czegoś</i>
need	+	to	<i>potrzebować coś zrobić</i>
The car needs washing .			
<i>Ten samochód wymaga umycia.</i>			
I need to buy a new car.			
<i>Potrzebuję kupić nowy samochód.</i>			

HELP			
(can't) help	+	-ing	<i>nie móc sobie z czymś poradzić</i>
help	+	to	<i>pomóc coś zrobić</i>
I can't help laughing .			
<i>Nie mogę powstrzymać się od śmiechu.</i>			
Please help me (to) clean the van.			
<i>Pomóż mi, proszę, umyć furgonetkę.</i>			

Po czasowniku **help** może następować bezokolicznik z **to** lub bez **to**.

She **helped me to repair** it.

She **helped me repair** it.

Przydatne zwroty.

The book is worth reading .	<i>Ta książka jest warta przeczytania.</i>
It's no use doing it.	<i>Robienie tego nie ma sensu.</i>
There's no point in having your own car.	<i>Posiadanie własnego samochodu nie ma sensu.</i>
We had difficulty finding your house.	<i>Mieliśmy trudności ze znalezieniem twojego domu.</i>
It's a waste of time waiting here.	<i>Czekanie tutaj to strata czasu.</i>
They were too busy preparing for their holiday.	<i>Byli zbyt zajęci przygotowaniami do urlopu.</i>
Let's go swimming .	<i>Chodźmy popływać.</i>
I can't stand waiting .	<i>Nie znoszę czekania.</i>

Zaawansowana gramatyka

Czasownik w formie **-ing** może następować także po przyimku.

SUCCEED IN

I hope she will **succeed in solving** the problem

Mam nadzieję, że uda jej się rozwiązać ten problem.

LOOK FORWARD TO

We **look forward to seeing** you again.

Cieszymy się, że znowu cię zobaczymy.

CONGRATULATE ON

James **congratulated** me **on passing** the exam.

James pogratulował mi zdanego egzaminu.

ACCUSE OF

They were **accused of cheating**.

Byli oskarżeni o oszustwo.

STOP FROM

The police **stopped** us **from driving** into the high street.

Policja powstrzymała nas przed wjazdem na główną ulicę.

INSIST ON

They **insisted on meeting** at five.

Oni upierali się, żeby spotkać się o piątej.

Po czasowniku **stop** można opuścić przyimek:

The police **stopped** us **from driving** into the high street.

The police **stopped** us **driving** into the high street.

Lekcja 73. No and none (Żaden)

W języku angielskim są dwa wyrazy mające w języku polskim znaczenie **żaden**.

NO + NOUN
żaden + rzeczownik

How much money do you have?	No money.
<i>Ile masz pieniędzy?</i>	<i>(Nie mam) żadnych.</i>

NONE
Żaden (samodzielnie)

How much money do you have?	None.
<i>Ile masz pieniędzy?</i>	<i>(Nie mam) żadnych.</i>

NONE OF + NOUN / PRONOUN
żaden z + rzeczownik / zaimek

None of the students understood.	None of the information was important.
<i>Żaden ze studentów nie zrozumiał.</i>	<i>Żadna z informacji nie była ważna.</i>

Z wyrazami **no** i **none** używamy czasownika w formie twierdzącej.

Does Tom have any hobbies?	No, none . / No, he has no hobbies .
----------------------------	--

W angielskim obowiązuje zasada pojedynczego przeczenia. Przeczenie możemy wyrazić za pomocą zaimka **no**, po którym następuje czasownik w formie twierdzącej. Jeśli przeczenie wyrażamy za pomocą przeczącej formy czasownika, używamy zaimka **any**.

nobody / no-one	= not anybody / not anyone	<i>nikt</i>
nothing	= not anything	<i>nic</i>
nowhere	= not anywhere	<i>nigdzie</i>

I saw nobody there. = I did not see anybody there.
<i>Nikogo tam nie widziałem.</i>

Jeśli zaimek jest podmiotem zdania, musi mieć zawsze formę **no**.

No-one knows.	Nothing has happened
<i>Nikt nie wie.</i>	<i>Nic się nie stało.</i>

Zawansowana gramatyka

ANY IN POSITIVE SENTENCES (ANY w zdaniach twierdzących)

Zaimek **any** i jego pochodne używane są w zdaniach pytających i przeczących.

Did you meet any friends there?	I didn't meet any friends there.
<i>Czy spotkałeś tam jakichś przyjaciół?</i>	<i>Nie spotkałem tam żadnych przyjaciół.</i>

W zdaniach twierdzących any i jego pochodne mają inne znaczenie.

any	<i>jakikolwiek</i>	anywhere	<i>gdziekolwiek</i>
anything	<i>cokolwiek</i>	any time	<i>kiedykolwiek</i>
anybody / anyone	<i>ktokolwiek</i>	any place	<i>gdziekolwiek</i>

Anyone can tell you that two plus two equals four.

Ktokolwiek (każdy) ci to powie, że dwa plus dwa to cztery.

Put it **anywhere**.

Położ to gdziekolwiek.

If you need **anything**, tell me.

Jeśli będziesz cokolwiek potrzebował, powiedz mi.

Lekcja 74. Would (Czasownik modalny **would**)

Czasownik modalny **would** jest używany w angielskim do tworzenia trybu przypuszczającego. Ma dla wszystkich osób tę samą formę i następuje po nim czasownik znaczeniowy.

+	I / you / he / she / it / we / you / they would help them with it.
	<i>Pomógłbym/byś/by / pomogliśmy/byście/by im z tym.</i>
-	I / you / he / she / it / we / you / they wouldn't help them with it.
	<i>Nie pomógłbym/byś/by / pomogliśmy/byście/by im z tym.</i>
?	Would I / you / he / she / it / we / you / they help them with it?
	<i>Czy pomógłbym/byś/by / pomogliśmy/byście/by im z tym?</i>

Za pomocą pytania z **would** uprzejmie o coś prosimy lub coś oferujemy.

Would you post the letter?	<i>Czy wysłałbyś ten list?</i>
Would you like something to eat?	<i>Czy zjadłbyś coś?</i>

Dla czasownika **would** używamy też form skróconych:

I'd / you'd / he'd / she'd / we'd / you'd / they'd

Konstrukcji **would + like to** używa się dla wyrażenia życzenia. Wyrażenie to odpowiada polskiemu „chciałbym”.

I would like to ask you for help.	What would you like to drink?
<i>Chciałbym cię prosić o pomoc.</i>	<i>Czego chciałbyś się napić?</i>

Zwróć uwagę na różne zastosowanie czasownika **like**: Za pomocą konstrukcji **like + -ing** oznaczamy ulubioną czynność, natomiast konstrukcja **would + like to** wyraża życzenie.

I like going to the theatre.	I would like to go to the theatre.
<i>Lubię chodzić do teatru.</i>	<i>Chciałbym pójść do teatru.</i>

Zawansowana gramatyka

W angielskim jest różnica między trybem przypuszczającym w teraźniejszości i w przeszłości.

Czas teraźniejszy:
They would go to the beach, but it is raining. (now)
<i>Poszliby na plażę, ale pada.</i>
I would help you, but I don't know how. (now)
<i>Pomógłbym ci, ale nie wiem jak.</i>

Czas przeszły:
They would have gone to the beach, but it was raining. (yesterday)
<i>Poszliby na plażę, ale padało.</i>
I would have helped you, but I didn't know how. (last week)
<i>Pomógłbym ci, ale nie wiedziałem jak.</i>

Lekcja 75. Word order – adverbs (Szyk wyrazów – przysłówki)

Przysłówki mają stałe miejsce w zdaniu angielskim. Jednowyrazowe przysłówki oraz **hardly, ever (rzadko, kiedy)** występują przed czasownikiem leksykalnym, a po czasowniku być.

They often go to the cinema in the evening.	<i>Często chodzą wieczorem do kina.</i>
We hardly ever see each other.	<i>Rzadko kiedy się widzimy.</i>
James is never on time.	<i>James nie jest nigdy na czas.</i>

Przysłówki poprzedzają również czasownik **have to (musieć)**.

She always has to wait for him.	<i>Ona zawsze musi na niego czekać.</i>
--	---

always	zawsze	probably	prawdopodobnie
usually	zwykle	definitely	niewątpliwie, na pewno
often	często	also	także
sometimes	czasem	really	naprawdę
rarely	rzadko	soon	wkrótce
seldom	rzadko	all	wszystko
never	nigdy	both	oba
almost	prawie	still	wciąż

Jeśli w zdaniu jest orzeczenie wielowyrazowe, przysłówek następuje po czasowniku posiłkowym i przed czasownikiem leksykalnym.

We have always lived in the country.	<i>Zawsze mieszkaliśmy na wsi.</i>
I will never do it again.	<i>Już nigdy tego nie zrobię.</i>
Is he definitely leaving his wife?	<i>Czy on na pewno odchodzi od swojej żony?</i>

They don't usually say things like that.	<i>Zwykle nie mówią takich rzeczy.</i>
As usual, they will probably be late.	<i>Jak zwykle, prawdopodobnie się spóźnią.</i>

Przysłówek **probably** występuje przed formą przeczącą czasownika posiłkowego.

I probably won't come.	<i>Prawdopodobnie nie przyjdę.</i>
-------------------------------	------------------------------------

Zaawansowana gramatyka

W angielskim można skracać zdania za pomocą czasownika posiłkowego.
W tym przypadku przysłówek występuje przed czasownikiem posiłkowym.

I have never tried it and I never will . (= I will never try it.)
<i>Nigdy tego nie próbowałem i nigdy nie spróbuję.</i>
She always says she will be on time, but she never is . (= she is never on time)
<i>Ona zawsze mówi, że będzie na czas, ale nigdy nie jest.</i>
I always have to do the housework because my husband never does . (= my husband never does the housework.)
<i>Muszę zawsze wykonywać prace domowe, ponieważ mój mąż nigdy tego nie robi.</i>

Lekcja 76. **Too, enough** (Zbyt, dość)

Wyraz **enough** następuje po przymiotniku i przysłówku.

Jim isn't experienced enough to get the job.
<i>Jim nie jest wystarczająco doświadczony, aby dostać tę pracę.</i>
I am afraid you won't pass the exam because you didn't work hard enough .
<i>Obawiam się, że nie zdasz egzaminu, gdyż nie pracowałeś wystarczająco ciężko.</i>

Wyraz **enough** (dość) poprzedza rzeczownik.

I don't have enough money to buy a new car.
<i>Nie mam dość pieniędzy, by kupić nowy samochód.</i>
There aren't enough chairs to sit on.
<i>Nie mają dość krzeseł do siedzenia.</i>

Wyraz **too** (zbyt) poprzedza przymiotnik lub przysłówek.

He is too young to understand it.
<i>On jest zbyt młody, żeby to zrozumieć.</i>
It's too late to go for a walk.
<i>Jest zbyt późno, by iść na spacer.</i>

Wyraz **too** jest często używany w następujących konstrukcjach.

The water is too cold to swim in. (The water is too cold to swim in it.)
<i>Woda jest zbyt zimna, by w niej pływać.</i>
The man is too nervous to talk to. (The man is too nervous to talk to him.)
<i>Ten człowiek jest zbyt zdenerwowany, by z nim rozmawiać.</i>
It is too early for him to get up.
<i>Jest zbyt wcześnie dla niego na wstawanie.</i>

Zaawansowana gramatyka

QUITE, RATHER (Całkiem, raczej)

Przysłówek **quite** najczęściej odpowiada polskiemu „całkiem”. Jeśli występuje po nim rzeczownik w liczbie pojedynczej, stoi zawsze przed przyimkiem **a / an**. Jeżeli występuje w połączeniu z czasownikiem, poprzedza ten czasownik.

He is quite good at tennis.	I quite liked it.	It is quite a nice day.
<i>On jest całkiem dobry w tenisa</i>	<i>Całkiem mi się to podobało.</i>	<i>Jest całkiem ładny dzień.</i>

Z następującymi przymiotnikami przysłówek **quite** ma znaczenie „zupełnie”, „całkowicie”.

sure	<i>pewny</i>	true	<i>prawdziwy</i>
certain	<i>pewny</i>	incredible	<i>niewiarygodny</i>
clear	<i>jasny</i>	impossible	<i>niemożliwy</i>
obvious	<i>oczywisty</i>	right	<i>śluszny, właściwy</i>
different	<i>inny</i>	wrong	<i>zły, niewłaściwy</i>

It was quite clear that he wouldn't do it.
<i>Było całkowicie jasne, że nie zrobiłby tego.</i>

Przysłówek **rather** odpowiada polskiemu „raczej”. W większości konstrukcji jest zabarwiony negatywnie. W połączeniu z pozytywnymi przymiotnikami odpowiada polskiemu „właściwie”.

She is rather slow.	The film was rather interesting.
<i>Ona jest raczej powolna.</i>	<i>Film był właściwie interesujący.</i>

Jeśli wyraz **rather** występuje z rzeczownikiem w liczbie pojedynczej, może być poprzedzony przedimkiem lub też przedimek może następować po nim.

a rather expensive car	<i>raczej drogi samochód</i>
rather an expensive car	

Lekcja 77. **There, it** (Tam, to)

There używamy w zdaniu, jeśli mówimy po raz pierwszy o istnieniu rzeczy czy osoby. Wyraz ten może być używany we wszystkich czasach i z czasownikami modalnymi. Polskie tłumaczenia zdań z **there** zwykle zaczynają się od okolicznika.

There was a skeleton in the tomb.
<i>W grobie znajdował się szkielet.</i>
There used to be a restaurant here five years ago.
<i>Przed pięciu laty była tu restauracja.</i>
There is hardly anything to do in our town.
<i>W naszym mieście prawie nie ma co robić.</i>

It używa się w zdaniu, jeśli mówimy o konkretnej rzeczy, osobie lub sytuacji.

It (= the skeleton) belonged to a rich man.
<i>Należał (ten szkielet) do bogatego mężczyzny.</i>
It (= the restaurant) was very good.
<i>Była ona (ta restauracja) bardzo dobra.</i>
It (= our town) is very boring.
<i>Jest ono (nasze miasto) bardzo nudne.</i>

Wyrazy **there** i **it** występują też w licznych zwrotach.

IT	
It's worth reading.	<i>Warto to przeczytać.</i>
It's no use doing it.	<i>Nie ma sensu tego robić.</i>
It's no good telling him.	<i>Na nic się zda powiedzenie mu tego.</i>
It's a waste of time waiting here.	<i>Czekanie tu to strata czasu.</i>
It's a waste of money buying things like that.	<i>Kupowanie takich rzeczy to wyrzucanie pieniędzy.</i>

THERE	
There is no point in waiting any longer.	<i>Nie ma sensu dłużej czekać.</i>
There's nothing to be done.	<i>Nic się nie da zrobić.</i>

Zaawansowana gramatyka

W odróżnieniu od języka polskiego, w każdym angielskim zdaniu musi być podmiot.

It's raining.	<i>Pada.</i>
It's getting dark.	<i>Ściemnia się.</i>
It's hot.	<i>Jest gorąco.</i>
What day was it yesterday?	<i>Co wczoraj był za dzień?</i>
It takes two hours to get there.	<i>Potrzeba dwóch godzin, by się tam dostać.</i>
How far is it to the station?	<i>Jak daleko jest na dworzec?</i>

Lekcja 78. Indirect questions (Pytania zależne)

Pytanie zależne ma szyk zdania twierdzącego. Tworzy się je między innymi za pomocą następujących wyrażen:

I don't know...	<i>Nie wiem, ...</i>	I know...	<i>Wiem, ...</i>
I don't remember...	<i>Nie pamiętam, ...</i>	I remember...	<i>Pamiętam, ...</i>
I have no idea...	<i>Nie mam pojęcia, ...</i>	I wonder...	<i>Chciałbym wiedzieć, ...</i>
Please explain...	<i>Wyjaśnij proszę, ...</i>	Tell me...	<i>Powiedz mi, ...</i>

PYTANIE	PYTANIE ZALEŻNE
What time is it?	I don't know what time it is .
Where do they live?	I know where they live .
When did it happen?	I don't remember when it happened .
Will they come?	I wonder if they will come .
What did you mean by that?	Please explain what you meant by that.
Why did she leave?	I have no idea why she left .

Pytanie zależne może być też utworzone od pytania i mieć formę normalnego pytania.

Do you know?	→	Do you know what time it is?
Can you tell me?	→	Can you tell me where they live?
Could you tell me?	→	Could you tell me when it happened?
Have you any idea?	→	Have you any idea why they broke up?

Zaawansowana gramatyka

TENSE AGREEMENT (Następstwo czasów)

W pytaniach zależnych obowiązują zasady następstwa czasów, np. jeśli zdanie, zawierające pytanie zależne jest w czasie przeszłym, w zdaniu zależnym następuje przesunięcie czasu.

TERAŻNIEJSZY	→	PRZESZŁY
PRZESZŁY	→	PRZESZŁY DOKONANY
TERAŻNIEJSZY DOKONANY	→	PRZESZŁY DOKONANY
WILL	→	WOULD

Where is it ?	She asked where it was .
What do you do in your free time?	She wanted to know what I did in my free time.
Why did they leave ?	I asked them why they had left .
What has happened ?	He asked what had happened .
When will you come ?	They wanted to know when I would come .

Lekcja 79. **Both, either, neither** (Oba, jeden lub drugi, żaden)

Wyrazów **both, either i neither** używamy, gdy mówimy o dwóch rzeczach lub osobach.

BOTH	oba
Both MP3 players are broken.	
<i>Oba odtwarzacze MP3 są zepsute.</i>	
Both of these cameras are expensive	
<i>Oba te aparaty fotograficzne są drogie.</i>	

EITHER	jeden i drugi; jeden lub drugi
There are shopping centres on either side of the street.	
<i>Na obu stronach (na jednej i na drugiej) ulicy są centra handlowe.</i>	
You can buy either of these cameras. Both are good.	
<i>Możesz kupić którykolwiek z tych aparatów fotograficznych. Oba są dobre.</i>	

NEITHER	ani jeden, ani drugi; żaden
Neither TV is digital.	
<i>Żadna telewizja nie jest cyfrowa.</i>	
Neither of us can afford a home theatre system.	
<i>Żaden z nas nie może sobie pozwolić na kino domowe.</i>	

Jeśli po wyrazach **both, either, neither** występuje rzeczownik, nie stawiamy przed nim przedimka: **Both shop assistants were busy.**

Jeśli po wyrazach **both, either, neither** występuje przyimek **of**, przed rzeczownikiem należy postawić przedimek lub zaimek: **Both of the shop assistants were busy.**

Wyrazy **both, either, neither** mogą występować samodzielnie.

Would you like beer or water?

BOTH	oba; jeden i drugi
Both. I'm thirsty.	
<i>Jedno i drugie. Chce mi się pić.</i>	

EITHER	jeden i drugi; jeden lub drugi; którykolwiek
Either. I don't mind.	
<i>Jedno albo drugie. Wszystko mi jedno.</i>	

NEITHER	ani jeden, ani drugi; żaden
Neither. I'm not thirsty.	
<i>Ani jedno, ani drugie. Nie chce mi się pić.</i>	

Zaawansowana gramatyka

EITHER – OR (Albo – albo)

NEITHER – NOR (Ani – ani)

EITHER - OR	albo - albo
You can pay either in cash or by credit card.	
<i>Możesz zapłacić albo gotówką, albo kartą kredytową.</i>	

NEITHER - NOR	ani - ani
Neither Peter nor Wendy could afford to buy it.	
<i>Ani Peter, ani Wendy nie mogli sobie pozwolić na kupienie tego.</i>	

Po wyrazie **neither** i zwrocie **neither – nor** następuje czasownik w formie twierdzącej.

Neither Jane nor John knew it.	<i>Ani Jane, ani John nie znali tego.</i>
---	---

Lekcja 80. Relative clauses (Zdania względne)

Zdania względne wprowadza się za pomocą następujących wyrazów:

WHO	<i>który (osoby)</i>
WHICH	<i>który (rzeczy)</i>
THAT	<i>który (rzeczy, rzadziej osoby)</i>
WHOSE	<i>czyj, którego</i>
WHERE	<i>gdzie, w którym</i>

The girl who lives next door is my cousin.
<i>Dziewczyna, która mieszka obok, jest moją kuzynką.</i>
The car which / that is standing in front of the house is not mine.
<i>Samochód, który stoi przed domem, nie jest mój.</i>
The man whose book I borrowed is my English teacher.
<i>Mężczyzna, którego książkę pożyczyłem, jest moim nauczycielem angielskiego.</i>
The town where I live is very quiet.
<i>Miasto, w którym mieszkam, jest bardzo spokojne.</i>

Wszystkie podane wyżej zdania to tzw. zdania określające. Informacja w nich zawarta jest niezbędna dla sensu całego zdania złożonego. W tego rodzaju angielskich zdaniach złożonych nie oddzielamy przecinkami zdań względnych.

Whom jest formą, której można używać we wszystkich przypadkach oprócz pierwszego.

That is the woman with whom he lives.	<i>To jest kobieta, z którą on żyje.</i>
---------------------------------------	--

W zdaniach względnych możemy opuścić zaimek względny, o ile nie jest podmiotem zdania.

The TV which / that we bought last month broke down a week ago.
The TV we bought last month broke down a week ago.
<i>Telewizor, który kupiliśmy w ubiegłym miesiącu, zepsuł się tydzień temu.</i>

The girl who I met in Greece was beautiful.
The girl I met in Greece was beautiful.
<i>Dziewczyna, którą spotkałem w Grecji, była piękna.</i>

Zaawansowana gramatyka

Zdania względne nieokreślające zawierają jedynie informacje uzupełniające, które nie są niezbędne dla sensu całego zdania złożonego.

- Zdania względne tego typu są w zdaniach złożonych zawsze oddzielone przecinkami.
- W zdaniach tych nie używa się **that**, a zaimka względnego nie można opuścić.

London, which is on the River Thames, is the capital of the UK.
<i>Londyn, który leży nad Tamizą, jest stolica Zjednoczonego Królestwa.</i>
My sister Claire, who lives in LA, is an actress.
<i>Moja siostra Clire, która mieszka w Los Angeles, jest aktorką.</i>

My son, who is 30, is a doctor.	<i>Mój syn, który ma 30 lat, jest lekarzem.</i>
- Mam tylko jednego syna. Informacja o jego wieku nie jest niezbędna.	
My son who is 30 is a doctor.	<i>Mój syn, który ma 30 lat, jest lekarzem.</i>
- Mam więcej synów. Informacja o wieku jest niezbędna dla określenia, o którego z synów chodzi.	

Lekcja 81. Prepositions + -ing (Przyimek + forma -ing)

AT	
good at	<i>dobry w</i>
bad at	<i>zły w</i>
hopless at	<i>beznadziejny w</i>
IN	
interested in	<i>interesować się (czymś)</i>
succeed in	<i>odnosić sukces w</i>
ON	
congratulate sb on	<i>gratulować komuś (czegoś)</i>
insist on	<i>obstawać, upierać</i>
WITH	
fed up with	<i>mający dość (czegoś)</i>
bored with	<i>znudzony (czymś)</i>

FOR	
sorry for	<i>przepraszający za</i>
responsible for	<i>odpowiedzialny za</i>
forgive someone/ somebody for	<i>przebaczyć</i>
apologise for	<i>przepraszać za</i>
thank someone/ somebody for	<i>dziękować za</i>
OF	
tired of	<i>zmęczony (czymś)</i>
afraid of	<i>bojący się</i>
accused of	<i>oskarżony o</i>
think of	<i>myśleć o</i>
instead of	<i>zamiast (czegoś)</i>
in spite of	<i>pomimo</i>

Niektóre angielskie wyrazy mogą się łączyć z przyimkiem i z bezokolicznikiem.

Sorry for being late.	<i>Przepraszam, że się spóźniłem.</i>
Sorry to trouble you.	<i>Przepraszam, że was niepokoję.</i>
I am afraid of missing the train.	<i>Boję się, że spóźnię się na pociąg.</i>
I am afraid to touch it.	<i>Boję się tego dotknąć.</i>
Lucy is interested in meeting him.	<i>Lucy jest zainteresowana spotkaniem z nim.</i>
We were interested to see it.	<i>Chcieliśmy to zobaczyć.</i>

Zaawansowana gramatyka

SEE/HEAR SOMEBODY DO SOMETHING (Widzieć/ słyszeć kogoś, że coś zrobił (wynik czynności))

SEE/HEAR SOMEBODY DOING SOMETHING (Widzieć/ słyszeć kogoś coś robiącego (przebieg czynności))

W angielskim nie rozróżnia się trybu dokonanego i niedokonanego. Dlatego też czynność dokonaną odróżnia się od niedokonanej w inny sposób.

Peter came.	<i>Peter przyszedł.</i>
I saw Peter come .	<i>Widziałem, że Peter przyszedł.</i>
You left.	<i>Odszedłeś.</i>
They heard you leave .	<i>Oni słyszeli, że odszedłeś.</i>
Peter was coming.	<i>Peter przychodził.</i>
I saw Peter coming .	<i>Widziałem Petera jak przychodził.</i>
You were leaving.	<i>Odchodziłeś.</i>
They heard you leaving .	<i>Oni słyszeli, że odchodziłeś.</i>

Lekcja 82. Phrasal verbs (Czasowniki frazowe)

DOWN	
break down	<i>rozbić się, zepsuć się</i>
turn sth / sb down	<i>odmówić</i>
put sth / sb down	<i>zapisać / poniżyć, wyśmiewać; kłaść dziecko spać (tylko w UK)</i>
knock sth / sb down	<i>przewracać, burzyć</i>
cut down on	<i>ograniczać, redukować</i>

UP	
break up	<i>rozchodzić się, zrywać</i>
get up	<i>wstawać</i>
speak up	<i>mówić głośniej</i>
look sth / sb up	<i>wyszukać coś, sprawdzić / skontaktować się z kimś</i>
turn up	<i>pojawić się</i>
put sb up	<i>przenocować kogoś, dać nocleg</i>
grow up	<i>dorastać, dojrzewać</i>
wash up	<i>zmywać naczynia</i>

sth = something; sb = somebody.

look forward to sth	<i>cieszyć się</i>	stand by	<i>być w gotowości</i>
put sth / sb forward	<i>proponować, przedstawiać</i>	come about	<i>zdarzyć się</i>
put sth by	<i>odkładać</i>	mess about	<i>objać się, próżnować</i>
get by	<i>radzić sobie</i>	bring sth about	<i>powodować</i>

fall over	<i>upaść, przewrócić się</i>	go through sth	<i>przeszukać</i>
get over sth / sb	<i>wracać do zdrowia/ wychodzić z opresji</i>	look through sth	<i>przejrzeć</i>
pass sth / sb over	<i>pomijać</i>	get through sth	<i>powiesić się</i>
knock sth / sb over	<i>potrącić, przewrócić</i>	come along	<i>przybyć</i>
put sb through	<i>połączyć (telefonicznie)</i>	go along with sth/sb	<i>zgodzać się z czymś / kimś</i>

Lekcja 83. The possessive (Forma dzierżawcza)

W angielskim formę dzierżawczą rzeczowników żywotnych tworzymy za pomocą 's.

LICZBA MNOGA	
children's room	<i>pokój dzieci</i>
women's rights	<i>prawa kobiet</i>
parents' car	<i>samochód rodziców</i>

LICZBA POJEDYNCZA	
Peter's house	<i>dom Petera</i>
Jane's sister	<i>siostra Jane</i>
boy's room	<i>pokój chłopca</i>
girl's name	<i>imię dziewczyny</i>
James's dog	<i>pies Jamesa</i>
dog's tail	<i>ogon psa</i>

Formę dzierżawczą dla rzeczowników nieżywotnych tworzymy za pomocą **of**.

the roof of the house	<i>dach domu</i>
the name of the film	<i>tytuł filmu</i>
the end of the street	<i>koniec ulicy</i>
the bottom of the page	<i>dolna część strony</i>

Należy rozróżniać formę dzierżawczą w odniesieniu do jednej lub większej liczby osób.

my friend's car	<i>samochód mojego przyjaciela</i>
my friends' car	<i>samochód moich przyjaciół</i>

his sister's room	<i>pokój jego siostry</i>
his sisters' room	<i>pokój jego siostr</i>

Aleksander's house	<i>dom Aleksandra</i>
the Aleksanders' house	<i>dom państwa Aleksander</i>

Zaawansowana gramatyka

Jeśli tworzymy formę dzierżawczą dla organizacji lub miejsc, możemy zastosować **'s** lub **of**.

the government's decision	=	the decision of the government	<i>decyzja rządu</i>
the company's management	=	the management of the company	<i>kierowanie spółką</i>
the world's population	=	the population of the world	<i>światowa populacja</i>

Z określeniami czasu używa się formy **'s**.

today's meeting	<i>dzisiejsze zebranie</i>
Monday's newspaper	<i>poniedziałkowa gazeta</i>
A week's holiday	<i>tygodniowy urlop</i>
three week's holiday	<i>trzytygodniowy urlop</i>
five minutes' walk	<i>pięciominutowy spacer</i>

five minutes' walk = a five-minute walk (*pięciominutowy spacer*)

Lekcja 84. **Each and every** (Każdy)

W niektórych przypadkach można w angielskim użyć wyrazu **each** lub **every** bez zmiany znaczenia.

Each time I am in Britain, I visit my friend Bob.

Every time I am in Britain, I visit my friend Bob.

Za każdym razem, gdy jestem w Brytanii, odwiedzam mego przyjaciela Boba.

EACH

Wyrazu **each** używamy, gdy mamy na myśli poszczególne rzeczy lub osoby.

We spent three days on the beach, but **each** day was different: on Monday we played beach volleyball, on Tuesday we went windsurfing and on Wednesday we were just swimming and sunbathing.

Spędziliśmy trzy dni na plaży, ale każdy dzień był inny: w poniedziałek graliśmy w siatkówkę plażową, we wtorek surfowaliśmy na desce z żaglem, a w środę tylko pływaliliśmy i opalaliśmy się.

EVERY

Wyrazu **every** używamy, gdy mamy na myśli całość. Odpowiada wyrazowi **all**.

We spent three days on the beach. **Every** day we went swimming and sunbathed.

Spędziliśmy trzy dni na plaży. Każdego dnia pływaliliśmy i opalaliśmy się.

Every i **each** mogą się łączyć z rzeczownikiem lub z wyrazem zastępczym **one**.

Have you read all these guidebooks? Yes, **every one**.

Czy przeczytałeś wszystkie te przewodniki? Tak, każdy z nich.

Each może występować samodzielnie, zaś **every** nie.

I saw four guidebooks and **each one / each** was different.

Widziałem cztery przewodniki i każdy był inny.

These pineapples cost £1 **each**.

Te ananasy kosztują 1 funt za sztukę.

Po **each** często występuje **of**.

There were four tourists in my group. **Each of them** spoke a different language.

W mojej grupie było czterech turystów. Każdy z nich mówił innym językiem.

Zaawansowana gramatyka

EVERYONE / EVERY ONE (Każdy)

Everyone (każdy) stosuje się tylko do osób. Odpowiada wyrazowi **everybody**.He is an excellent teacher. **Everyone** enjoys his lectures.*Jest znakomitym nauczycielem. Każdemu podobają się jego wykłady.***Every one** można używać w odniesieniu do osób i rzeczy.He gave 15 lectures on British history. I went to **every one**.*Miał 15 wykładów o brytyjskiej historii. Byłem na każdym.*W odniesieniu do osób można użyć zarówno **everyone**, jak i **everybody**.**Everyone** understood it.*Każdy to zrozumiał.***Everybody** understood it.*Każdy to zrozumiał.*Lekcja 85. **Wish clauses** (Zdania wyrażające życzenie)Życzenie odnoszące się do teraźniejszości, wyraża się w angielskim za pomocą czasu przeszłego. Zdanie może zaczynać się wyrażeniem **I wish** (Chciałbym) lub **If only** (Gdyby tylko).

I don't have a car.	I wish / If only I had a car.
<i>Nie mam samochodu.</i>	<i>Gdybym tylko miał samochód.</i>
Peter doesn't know it.	Peter wishes he knew it. / If only Peter knew it.
<i>Peter o tym nie wie.</i>	<i>Peter chciałby o tym wiedzieć. / Gdyby tylko Peter o tym wiedział</i>
We haven't got much money.	We wish / If only we had more money.
<i>Nie mamy dużo pieniędzy.</i>	<i>Gdybyśmy tylko mieli więcej pieniędzy.</i>
Jane has to get up early.	She wishes / If only she didn't have to get up early.
<i>Jane musi wstawać wcześniej.</i>	<i>Chciałaby, żeby nie musiała wstawać wcześniej.</i>

Zamiast czasownika **was** w zdaniach wyrażających życzenie można w odniesieniu do wszystkich osób używać **were**.

I wish I was younger. = I wish I were younger.

Gdybym tylko był młodszy. = Chciałbym być młodszy.

W zdaniach wyrażających życzenie możemy również użyć wyrazu **would** (spełnienie życzenia zależy od czyjejś woli, chodzi o czynność lub zmianę stanu, nie o stan) i **could** (spełnienie życzenia zależy od zewnętrznych okoliczności).

James can't sing.	If only he could (sing).
<i>James nie umie śpiewać.</i>	<i>Gdyby tylko umiał.</i>
Jill won't come to the party.	I wish she would (come).
<i>Jill nie przyjdzie na przyjęcie.</i>	<i>Gdyby tylko przyszła.</i>
It is raining.	If only it would stop (raining)
<i>Pada deszcz.</i>	<i>Gdyby tylko przestało padać.</i>

W niektórych przypadkach, w zdaniach wyrażających życzenie nie musimy powtarzać czasownika z pierwotnego zdania. Życzenie wyrażamy jedynie za pomocą czasownika posiłkowego w czasie przeszłym.

You don't study hard.	If only you did.
Nie uczysz się dużo.	Gdybyś tylko się uczył.

Życzenie odnoszące się do przeszłości, wyraża się w angielskim w czasie przeszłym dokonanym.

Charles drank too much last night.
<i>Poprzedniej nocy Charles zbyt dużo pił.</i>
He wishes he hadn't (drunk so much last night).
<i>Chciałbym tyle nie pić. (Żałuje, że poprzedniej nocy tyle pił.)</i>

They weren't at Ben's birthday party.
<i>Nie byli na przyjęciu urodzinowym Bena.</i>
If only they had been (there).
<i>Gdyby tylko tam byli.</i>

Lekcja 86. Verbs with prepositions (Czasowniki frazowe)

FOR	
wait for sth / sb	<i>czekać na coś / na kogoś</i>
blame sth / sb for sth	<i>winić coś / kogoś za coś</i>
apologise to sb for sth	<i>przepraszać kogoś za coś</i>
pay for sth / sb	<i>płacić za coś / kogoś</i>
look for sth / sb	<i>szukać czegoś / kogoś</i>

sth – something (coś), sb – somebody (ktoś)

OF	
approve of sth / sb	<i>pochwalać coś / kogoś</i>
die of sth	<i>umrzeć na coś</i>
suspect sb of sth	<i>podejrzewać kogoś o coś</i>
think of sth / sb	<i>myśleć o czymś / kimś</i>

FROM	
suffer from sth	<i>cierpieć na coś</i>
protect sb from sth	<i>chronić kogoś przed czymś</i>
prevent sb from doing	<i>uniemożliwiać komuś działanie</i>

WITH	
provide sb with sth	<i>dostarczać komuś coś</i>
supply sb with sth	<i>zaopatrywać kogoś w coś</i>
fill sth / sb with sth	<i>napelniać coś / kogoś czymś</i>

AFTER	
look after sth / sb	<i>opiekować się czymś / kimś</i>

care for sth / sb	<i>opiekować się czymś / kimś</i>	Jim cares for his grandfather. <i>Jim opiekuje się swoim dziadkiem.</i>
care for sth	<i>mieć chęci na coś</i>	Would you care for a pint of beer? <i>Czy masz chęć na kufel piwa?</i>
care about sth / sb	<i>troszczyć się o coś / kogoś</i>	Jane is selfish. She cares only about herself. <i>Jane jest samolubna. Troszczy się tylko o siebie.</i>
take care of sth / sb	<i>dbać o coś / kogoś</i>	Take care of yourself. <i>Dbaj o siebie.</i>
ask for sth	<i>prosić o coś</i>	I asked for a glass of water. <i>Poprosiłem o szklanekę wody.</i>
ask about sth / sb	<i>pytać o coś / kogoś</i>	Don't ask me about it. <i>Nie pytaj mnie o to.</i>
ask after sb	<i>dopytywać się o kogoś</i>	They were asking after you. <i>Dopytywali się o ciebie.</i>
hear about sth / sb	<i>słyszeć o czymś / kimś</i>	Have you ever heard about it? <i>Czy już o tym słyszałeś?</i>
hear of sth / sb	<i>słyszeć o czymś / kimś</i>	I never heard of an doctor called Joe Reed. <i>Nigdy nie słyszałem o aktorze o nazwisku Joe Reed.</i>
hear from sb	<i>dostać wiadomość od kogoś</i>	They heard from her yesterday. <i>Wczoraj się do nich odezwała.</i>

Zaawansowana gramatyka

W angielskim często po czasowniku frazowym następuje przyimek.

He looked up at the moon.
<i>Patrzył w górę na księżyc.</i>

Why did she run away from him?
<i>Dlaczego uciekła od niego?</i>
Slow down, please. I can't keep up with you.
<i>Zwolnij, proszę. Nie mogę nadążyć za tobą.</i>
I look forward to seeing you soon.
<i>Cieszę się, że się wkrótce zobaczymy.</i>
She is getting fat. She should cut down on sweets.
<i>Ona tyje. Powinna ograniczyć słodycze.</i>
Hold on to your ticket. You may need it later.
<i>Zachowaj swój bilet. Możesz go jeszcze później potrzebować.</i>
Mr White got away with it.
<i>Pan White uniknął tego.</i>

Lekcja 87. **Whole and part quantities** (Wyrażenia, dotyczące ilości)

Po wyrażeniach, dotyczących ilości w angielskim może następować rzeczownik w liczbie mnogiej bez określnika.

all people	<i>wszyscy ludzie</i>
some people	<i>niektórzy ludzie (w zdaniu oznajmującym)</i>
any people	<i>niektórzy ludzie (w pytaniu i przeczeniu)</i>
most people	<i>większość ludzi</i>
no people	<i>żadni ludzie</i>

Most people prefer to shop only once a week.
<i>Większość ludzi woli robić zakupy tylko raz w tygodniu.</i>
There are no people in the shop.
<i>W sklepie nie ma żadnych ludzi.</i>

Po wyrażeniach, dotyczących ilości może również następować konstrukcja **of + the / these / those / this / that**.

Some of the vegetables we bought are not fresh.
<i>Część z warzyw, które kupiliśmy, nie jest świeża.</i>
None of the people in the shop could help.
<i>Żaden z ludzi, znajdujących się w sklepie, nie mógł pomóc.</i>

Po wyrazach **all i half** można pominąć **of**.

All (of) the people I met last night are still here.
<i>Wszyscy ludzie, których spotkałem ubiegłej nocy wciąż tutaj są.</i>

Po wyrażeniach, dotyczących ilości w angielskim często następuje **of + it / us / you / them**.

all of us	<i>my wszyscy, każdy z nas</i>
some of them	<i>niektórzy z nich</i>
any of you	<i>niektórzy z was (w zdaniu twierdzącym oznajmującym)</i>
some of you	<i>niektórzy z was</i>
none of us	<i>nikt z nas</i>
half of it	<i>połowa tego</i>

Te wyrazy mogą występować samodzielnie.

Some of the shops were still closed, but most (of them) were open.

Niektóre sklepy były ciągle zamknięte, ale większość (sklepów) była otwarta.

Half of this money is mine and half (of it) is yours.

Połowa tych pieniędzy jest moja, a połowa (z nich) jest twoja.

Zaawansowana gramatyka

NO, NONE, NEITHER (Żaden, nikt, ani jeden)

Często wyrazy **no / none / neither** używane są niepoprawnie. Po wyrazach tych zawsze następuje czasownik w formie twierdzącej.

I have no money on me.

Nie mam przy sobie żadnych pieniędzy.

There were a lot of people at the greengrocer. **None** of them **bought** pears

W warzywniaku było dużo ludzi. Nikt z nich nie kupił gruszek.

There were two customers at the baker's. **Neither** of them **said** „Thank you”.

W piekarni było dwóch klientów. Ani jeden / Żaden (z nich) nie podziękował.

Lekcja 88. **Conditional clauses** (Zdania warunkowe)

ZDANIA WARUNKOWE I TYPU – REALNE

W angielskim po spójniku **if** (jeżeli) nie można w zdaniach warunkowych stosować czasu przyszłego

ZDANIE GŁÓWNE	IF	ZDANIE PODRZĘDNE
CZAS PRZYSZŁY		CZAS TERAŹNIEJSZY
We will go swimming	if	the weather is fine.
<i>Pójdziemy popływać</i>	<i>jeśli</i>	<i>pogoda będzie ładna</i>

Przecinek stawia się tylko, gdy zdanie warunkowe poprzedzone spójnikiem **if** stoi przed zdaniem głównym.

If I see Tom, I will tell him to join us.

Jeśli zobaczę Toma, powiem mu, by się do nas przyłączył.

Inne spójniki warunkowe:

provided that	zakładając, że
providing that	zakładając, że
supposing that	o ile
on condition that	pod warunkiem, że
in case	w przypadku, na wypadek

Przykład zastosowania:

I will take an umbrella in case it rains.
<i>Wezmę parasol na wypadek, gdyby padał deszcz.</i>

UNLESS	chyba że, jeżeli nie
They won't come unless you invite them.	
<i>Oni nie przyjdą, chyba że ich zaprosicie.</i>	
Jane won't help us unless we ask her.	
<i>Jane nie pomoże nam, chyba że ją poprosimy.</i>	

IF NOT	jeśli nie
They won't come if you don't invite them	
<i>Oni nie przyjdą, jeśli ich nie zaprosicie.</i>	
Jane won't help us if we don't ask her.	
<i>Jane nie pomoże nam, jeśli jej nie poprosimy.</i>	

W zdaniach warunkowych II typu można dla wszystkich osób używać czasownika **were**.

If I were you, I wouldn't do that	<i>Gdybym był tobą, nie robiłbym tego.</i>
--	--

Zaawansowana gramatyka

CONDITIONALS TYPE 2,3 (Zdania warunkowe II i III typu)

ZDANIA WARUNKOWE II TYPU – NIEREALNE W TERAŹNIEJSZOŚCI

If we had enough money, we would buy a new car (But we don't have enough money.)
<i>Gdybyśmy mieli dość pieniędzy, kupilibyśmy nowy samochód. (Ale nie mamy dość pieniędzy)</i>

ZDANIA WARUNKOWE III TYPU – NIEREALNE W PRZESZŁOŚCI

If the prime minister had talked for one more hour, I would have died . (But he didn't.)
<i>Gdyby premier mówił jeszcze godzinę, umarłbym. (Ale nie mówił).</i>

Lekcja 89. Comparison (Porównanie)

Stopień wyższy przymiotników można w angielskim dodatkowo wzmacniać za pomocą następujących wyrazów:

MUCH	Her illness is much more serious than we thought. <i>Jej choroba jest znacznie poważniejsza, niż myśleliśmy.</i>
FAR	Her illness is far more serious than we thought. <i>Jej choroba jest znacznie poważniejsza, niż myśleliśmy.</i>
A LOT	Her illness is a lot more serious than we thought. <i>Jej choroba jest znacznie poważniejsza, niż myśleliśmy.</i>
EVEN	It is even worse than we thought. <i>To jest jeszcze gorsze, niż myśleliśmy.</i>

Stopień wyższy przymiotników można też w angielskim osłabić za pomocą wyrazów:

A BIT	Do it a bit better. <i>Zrób to trochę lepiej.</i>
A LITTLE	Do it a little better. <i>Zrób to trochę lepiej.</i>
A LITTLE BIT	Do it a little bit better. <i>Zrób to trochę lepiej.</i>

W angielskim często występuje konstrukcja **the – the** (czym – tym).

The sooner, the better. <i>Czym wcześniej, tym lepiej.</i>
The more complicated the operation, the longer the anaesthesia. <i>Czym bardziej skomplikowana operacja, tym dłuższa narkoza.</i>
The more you have, the more you want. <i>Im więcej masz, tym więcej chcesz.</i>

Zaawansowana gramatyka

W angielskim dokonujemy porównań za pomocą wyrażen **as – as** (tak jak) lub **than** (niż).

Their house is three times as big as ours. <i>Ich dom jest trzy razy większy niż nasz.</i>
Suzy is as pretty as her sister. <i>Suzy jest tak ładna jak jej siostra.</i>
Paul isn't as clever as he thinks <i>Paul nie jest tak zdolny, jak myśli.</i>

It is more serious than we expected.
<i>To jest poważniejsze, niż przypuszczaliśmy.</i>
You are richer than I am / I.
<i>Jesteś bogatszy niż ja.</i>
It's the same as last year.
<i>Jest tak samo jak w zeszłym roku.</i>

Lekcja 90. **Still, already, yet** (Wciąż, już, jeszcze)

Wyrazu **still** (ciągle, wciąż, nadal) używamy, gdy chcemy wyrazić, że czynność trwa nieprzerwanie, lub gdy pytamy, czy ciągle jeszcze trwa.

The temperature of the Earth is still increasing.
<i>Temperatura Ziemi ciągle wzrasta.</i>
Does he still work for Greenpeace?
<i>Czy on nadal pracuje dla Greenpeace?</i>

Wyrazu **yet** (już, jeszcze) używamy, gdy chcemy wyrazić, że coś się do tej pory nie stało, lub gdy pytamy, czy coś już się stało. Za pomocą tego słowa wyrażamy oczekiwanie.

She hasn't been there yet . / She hasn't yet been there.
<i>Ona jeszcze tam nie była.</i>
Have you done it yet ?
<i>Czy już to zrobiłeś?</i>

Wyrazu **already** (już) używamy do wyrażenia, że coś się stało wcześniej, niż oczekiwaliśmy.

They have already gone.
<i>Oni już poszli.</i>

Dla wyrażenia zmiany sytuacji używamy zwrotów **any more**, **any longer**, które stawia się na końcu zdania. Czasownik w zdaniu ma formę przeczenia.

This organisation doesn't exist any more (any longer) .
<i>Ta organizacja już nie istnieje.</i>

Zaawansowana gramatyka

NO LONGER (Już nie)

Wyrażenie **no longer** (już nie) stawia się przed czasownikiem leksykalnym, który ma formę twierdzącą. W przypadku czasownika **to be**, zwrot **no longer** występuje na końcu zdania.

This organisation no longer exists. = This organisation doesn't exist any longer (any more).
<i>Ta organizacja już nie istnieje.</i>

The factory **no longer** pollutes the river. = The factory doesn't pollute the river any longer (any more).

Fabryka już nie zanieczyszcza rzeki.

We **no longer** need your help. = We don't need your help any longer (any more).

Nie potrzebujemy już twojej / waszej pomocy.

Ben is **no longer** single. = Ben isn't single any longer (any more).

Ben już nie jest samotny.

Lekcja 91. **British and American English** (Brytyjski i amerykański angielski)

Brytyjski i amerykański angielski różnią się pod względem pisowni niektórych wyrazów.

UK	POLISH	US
colour	<i>barwa</i>	color
neighbour	<i>sąsiad</i>	neighbor
humour	<i>humor</i>	humor
honour	<i>honor</i>	honor
favour	<i>uprzejmość</i>	favor
favourite	<i>ulubiony</i>	favorite
flavour	<i>posmak, zapach</i>	flavor
harbour	<i>port, przystań</i>	harbor
labour	<i>praca</i>	labor
litre	<i>litr</i>	liter
theatre	<i>teatr</i>	theater
centre	<i>centrum</i>	center
metre	<i>metr</i>	meter
fibre	<i>włókno</i>	fiber
catalogue	<i>katalog</i>	catalog
dialogue	<i>dialog</i>	dialog
programme	<i>program</i>	program
cheque	<i>czek</i>	check

Brytyjski i amerykański angielski różnią się również pod względem słownictwa.

UK	POLISH	US
pavement	<i>chodnik</i>	sidewalk
flat	<i>mieszkanie</i>	apartment
lift	<i>winda</i>	elevator
subway	<i>przejście podziemne</i>	underpass
autumn (also US)	<i>jesień</i>	fall
petrol	<i>benzyna</i>	gas
holiday	<i>wakacje, urlop</i>	vacation

trousers	<i>spodnie</i>	pants
toilet	<i>ubikacja</i>	bathroom
car park	<i>parking</i>	parking lot
chips	<i>frytki</i>	French fries
note	<i>banknot</i>	bill

UK	POLISH	US
at the weekend	<i>w weekend</i>	on the weekend
to live in a street	<i>mieszkać na ulicy</i>	to live on a street
to fill in a form	<i>wypełnić formularz</i>	to fill out a form (also correct in UK)
To meet somebody (also correct in US)	<i>spotkać się z kimś</i>	to meet with somebody
different to, different from	<i>inny niż</i>	different than, different from
20 past 6 (also correct in US)	<i>dwadzieścia po szóstej</i>	20 after 6
from Monday until Wednesday	<i>od poniedziałku do środy</i>	from Monday through Wednesday

UK	US
Have they any children?	Do they have any children? (also correct in UK)
Czy oni mają dzieci?	
Have you got the tickets for the match?	Have you gotten the tickets for the match?
Czy dostałeś bilety na mecz?	
They have already left. (also correct in US)	They already left.
Oni już wyszli.	
Have you ever tried it? (also correct in US)	Did you ever try it?
Czy już tego kiedyś próbowałeś?	